

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Datum 20110211
Författare Peter Ottosson	Dokumentnummer	Rev / Utgåva 20110211
Godkänt Nils-Ove Rasmusson	Dokumentnamn	Sid 1 av 72

Bilaga

Ansökan om tillstånd till anläggande och drift av ett kraftvärmeverk på fastigheten Eslöv Örtofta 21:1 i Eslövs kommun, mål nr 2004/10.

Bemötanden av yttranden

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	LÄNSSTYRELSEN	2
2	ESLÖVS KOMMUN	11
2.1	Kommunstyrelsen	11
2.2	Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.....	13
3	LUNDS KOMMUN	17
3.1	Kommunstyrelsens arbetsutskott	17
3.2	Miljönämnden	17
4	KÄVLINGE KOMMUN, MILJÖNÄMNDEN.....	23
5	FISKERIVERKET	24
6	NÄRBOENDE	34
6.1	Anders och Ingrid Henriksson, aktbilaga 25.....	34
6.2	Jörgen Möller, aktbilaga 26	59
6.3	Eva Kjellberg, aktbilaga 27.....	67
6.4	Lena Adrielsson, aktbilaga 28.....	69
6.5	Peter Elfman, Mats Carlsson och Daniel Ingner, aktbilaga 29	72

UNDERBILAGOR

Underbilaga 1 Dagvattenledning – Plan och sektion

Miljödomstolen vid Växjö tingsrätt har i meddelande av 2011-01-13 berett Eslöv Lund Kraftvärmeverk AB, nedan kallat Bolaget, möjlighet att bemöta inkomna yttranden i ärendet senast 2011-02-14. Yttranden har inkommit från Länsstyrelsen i Skåne län, Eslövs kommun, kommunstyrelsen samt miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, Lunds kommuns miljönämnd, Lunds kommunstyrelsens arbetsutskott, Kävlinge kommuns miljönämnd, Fiskeriverket samt närboende till fastigheten Örtofta 21:1. Naturvårdsverket och Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap har meddelat att de avstår från att yttra sig i rubricerat ärende.

Bolaget har nedan bemött de delar av yttrandena (markerade med kursiv stil), där i yttrandena framförts synpunkter som avviker från bolagets ställningstaganden i ansökan inklusive kompletteringar.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 2 av 72

1 Länsstyrelsen

Utredningsvillkor

Länsstyrelsen föreslår att utredningskraven även omfattar samförbränningsenheten genom följande ändring av bolagets eget förslag:

B. Bolaget ska utreda innehållet av svaveldioxid, kväveoxider, ammoniak, dikväveoxid i rökgaserna från samförbränningsenheten. Resultatet av utredningarna med förslag till slutliga villkor ska redovisas senast två år efter det att samförbränningsenheten tagits i drift av bolaget.

Länsstyrelsen anser att bolaget bör lämna in ett handlingsprogram för utredningsvillkoren till tillsynsmyndigheten. Bolaget ska i samråd med tillsynsmyndigheten komma överens om lämpliga provtagningsintervall med mera i syfte att säkerställa utredningarnas kvalitet avseende utsläpp till luft och vatten.

Länsstyrelsen anser det vara lämpligt att skriva in i delen om undersökningsvillkor att vid formulering av förslag till slutliga villkor bör dessa utformas med hänsyn till miljö kvalitetsnormerna för luft och vatten.

Bolaget instämmer i att en prövotid med syfte att utvärdera om den upphandlade tekniken kan prestera bättre utsläppsvärden än vad garantier medger är skälig. Leverantörer av aktuell utrustning måste av naturliga skäl ha en viss marginal till lämnade garantier. Likaså lämnar flertalet Europeiska leverantörer endast garantier motsvarande EG-direktiven om avfallsförbränning och om stora förbränningsanläggningar över 50 MW.

Prövotiden bör utmynna i långtidsmedelvärden som komplement till NFS 2002:28. Långtidsmedelvärden säkerställer att de ackumulerade utsläppen minimeras, samtidigt som korttidsvärdena i NFS 2002:28 säkerställer att momentana utsläppsnivåer begränsas i syfte att i innehålla miljö kvalitetsnormerna med god marginal. Vidare säkerställs att verksamheten inte motverkar uppfyllelsen av miljömålen "Bara naturlig försurning" och "Frisk luft".

Sammanfattningsvis kan Bolaget godta en prövotid avseende utsläpp av svaveloxider och kväveoxider också för samförbränningsenheten.

Bolaget accepterar att inkomma med ett handlingsprogram för utredningsvillkoren till tillsynsmyndigheten och föreslår följande ordalydelse.

Bolaget skall senast tre månader innan anläggningen tas i drift inkomma till tillsynsmyndigheten med ett handlingsprogram. Handlingsprogrammet skall utarbetas i samråd med tillsynsmyndigheten.
--

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 3 av 72

Vad beträffar Länsstyrelsens skrivning att *vid formulering av förslag till slutliga villkor bör dessa utformas med hänsyn till miljö kvalitetsnormerna för luft och vatten*, vill Bolaget framföra följande:

Bolaget har i miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) till ansökan redovisat hur verksamheten kommer att påverka omgivningen genom tillskottet av föroreningar i luft och vatten. Påverkan på luftkvaliteten kommer att vara mycket marginell. Genomförda spridningsberäkningar baserade på föreslagna villkor visar att tillskottet¹ av kvävedioxid och svaveldioxid endast uppgår till 0,7 respektive 0,2 µg/m³ vilket skall ställas i relation till miljö kvalitetsnormerna som är 40 respektive 20 µg/m³. Summahalten inklusive bakgrundshalten uppgår till 12 respektive 3,5% av normerna varför marginalen får anses vara mycket god. Motsvarande summahalt avseende 98%-ilen som ger överskattade² värden uppgår till knappt 25% av normen för 98%-ilen för kvävedioxid.

Utredningskrav som tar sikte på uppfyllelsen av miljö kvalitetsnormerna avseende luft kommer därför inte att ha någon funktion att fylla. Därmed tillbakavisar Bolaget Länsstyrelsens yrkande i denna del.

Prövotidsvillkor

Länsstyrelsen föreslår följande ändringar och tillägg av bolagets föreslagna prövotidsvillkor (endast de villkor som berörs kommenteras):

P1. Halten av ammoniak i utgående rökgaser från anläggningen får som riktvärde och månadsmedelvärde inte överstiga 30 mg/m³ norm torr gas vid 6% O₂. Halten av dikväveoxider i utgående rökgaser från anläggningen får som riktvärde och dygnsmedelvärde inte överstiga 20 mg/ m³ norm torr gas vid 6% O₂.

Länsstyrelsen anser att utsläpp av lustgas behöver regleras under prövotiden, Bolaget vill här framföra följande:

Genom att utsläppen av lustgas sker från en hög skorsten har de inte någon lokal påverkan på miljön utan endast en global ackumulerande påverkan. Av det skälet bör de regleras genom ett årsmedelvärde och inte ett dygnsmedelvärde som länsstyrelsen föreslagit. Ett årsmedelvärde kan dessutom sättas på en lägre nivå, vilket leder till en lägre global klimatpåverkan avseende lustgas. På motsvarande sätt ger ett månadsmedelvärde avseende ammoniak en lägre regional eutrofierande påverkan.

SNCR-systemet baseras på tillsats av ammoniak som reagerar med kväveoxid till kvävgas och vatten. Som biprodukter erhålls ett s.k ammoniak-slip samt lustgasutsläpp. För att uppnå en högre avskiljningsgrad för kväveoxider krävs en ökad tillsats av ammoniak som kan leda till större utsläpp av lustgas och ammoniak. Prövotidsutredningen har som syfte att finna den optimala avvägningen mellan de minskade utsläppen av kväveoxider och de ökade utsläppen av ammoniak och en eventuell ökning av lustgas. Den optimala nivån kan fastställas på olika sätt beroende på hur man värderar miljöskadligheten för de tre variablerna kväveoxider, ammoniak och lustgas. Nedanstående utgör ett exempel på hur avvägningen kan ske.

¹ Årsmedelvärden.

² Värdena blir överskattade då tillskottet har adderats till bakgrundshalten.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 4 av 72

Ett sätt att värdera utsläppen kan göras utifrån följande antaganden:

- 1 utsläppsrätt kostar cirka 14 € motsvarande 0,12 kr/kg koldioxid. 1 kg lustgas har samma Global Warming Potential³, GWP₁₀₀, som 300 kg koldioxid. Miljökostnaden för 1 kg lustgas motsvarar således 39 kr.
- Det svenska NOx-systemet prissätter 1 kg kväveoxid till 50 kronor.
- 1 kg ammoniak kan oxideras till 2,7 kg kväveoxid. Miljökostnaden för 1 kg ammoniak skulle därför kunna antas vara 135 kr.
- 1 kg kväveoxider skulle därmed kunna jämföras med 0,37 kg ammoniak eller cirka 1,3 kg lustgas.

Ovanstående exempel innebär att ammoniakdoseringen ökas till den nivå då det vid en minskad emission om 1 kg kväveoxider genereras knappt 0,37 kg ammoniak eller 1,1 kg lustgas. Upp till dessa nivåer minskar den samlade miljöpåverkan, medan över dessa nivåer ökar den samlade miljöpåverkan.

Eftersom utsläpp av lustgas innebär en ackumulerad långsiktig global klimatpåverkan kan Bolaget instämma i att även dessa utsläpp regleras genom en provisorisk föreskrift under prövotiden. Regleringen får dock inte innebära att optimeringsarbetet avseende den samlade miljöpåverkan försvåras. Medelvärdet bör därför avse ett årsmedelvärde som kan tillåta ett optimeringsarbete med momentant förhöjda värden samtidigt som det säkerställs att den samlade påverkan hålls så låg som möjlig. Överväganden med olika leverantörer indikerar att ett årsmedelvärde om 30 mg/m³ kan innehållas. Detta värde motsvarar 10 mg/MJ vilket är ett för branschen relativt förekommande villkorsvärde.

Med hänsyn till att prövotiderna för samförbränningsenheten och biobränsleenheten sannolikt inte kommer att sammanfalla har bolaget valt att P1 endast avser samförbränningsenheten och att P3 kompletteras med riktvärden för ammoniak och lustgas motsvarande P1.

P2. Halten av kolmonoxid i utgående rökgaser från biobränsleenheten får som riktvärde och timmedelvärde inte överstiga 600 mg/ m³ norm torr gas vid 6% O₂.

Bolaget har i kompletteringar till ansökan redogjort för hur de danska kraven avseende utsläpp av kolmonoxid är utformat. Enligt dessa definieras timmedelvärdet som medelvärdet för månadens samtliga timmedelvärden. Timmedelvärdet är därför egentligen ett månadsmedelvärde. Innebörden av "bästa möjliga teknik" i detta sammanhang är således inte att värdena skall gälla som entimmesvärden utan istället som månadsmedelvärden. Enligt de danska riktlinjerna bör utsläppen av kolmonoxid vid halmförbränning uppgå till högst 850 mg/m³.

³ GWP₁₀₀ innebär vad utsläppet av 1 kg av ett visst ämne, här lustgas, ger för klimatpåverkan sett i ett 100 års-perspektiv jämfört med utsläpp av 1 kg koldioxid. Lustgas har faktorn 300 vilket betyder att ett utsläpp av 1 kg lustgas har lika stor klimatpåverkan som 300 kg koldioxid.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 5 av 72

Av bolagets redovisade mätningar från Fynsværket framgår det att vid förbränning av halm förekommer kortvariga utsläppstoppar över 600 mg/m³. Halmens förbränningsegenskaper varierar mellan olika odlingsplatser men också mellan olika odlingsår. Det är därför av största vikt att Bolaget ges möjlighet att under åtminstone två år kunna optimera och trimma in anläggningen. Först därefter kan det avgöras om det är möjligt och rimligt att föreskriva ett villkor på så låg nivå som länsstyrelsen föreslagit.

Under provotiden bör den provisoriska föreskriften vara i nivå med vad leverantörerna kan garantera. Som framhållits ovan torde leverantörernas garantier av förklarliga skäl rymma en viss marginal i förhållande till förväntade utsläppsnivåer. Huruvida det är möjligt och rimligt att föreskriva en lägre nivå än garantierna får dock avgöras vid provotidens slut, när slutliga villkor ska föreskrivas.

Den provisoriska föreskriften bör ligga på en sådan nivå att det är möjligt att genomföra försök med att reducera utsläppen av kväveoxider och indirekt även ammoniak. Precis som vid utvärderingen av utsläppen av kväveföreningar så bör bolaget ges en möjlighet att finna en minimal samlad miljöpåverkan. Härvid bör utsläppsvillkoret avseende kolmonoxid inte vara så strängt att det omöjliggör eller starkt försvårar Bolagets arbete med att minimera den samlade miljöpåverkan från utsläppen av kväveoxider och oförbrända ämnen (läs kolmonoxid).

Bolaget har genom förnyade kontakter med potentiella leverantörer kunnat konstatera att ett utsläppsvärde om 600 mg/m³ kan innebära svårigheter att genomföra optimeringsarbetet med att minska utsläppen av kväveföreningar. Bolaget kan dock efter samråd med ett antal leverantörer samt en granskning av miljödata från Fynsværket godta en skärpning av utsläppsvärdet till 750 mg/m³.

Bolaget föreslår följande ändring av den provisoriska föreskriften P2.

P2. Halten av kolmonoxid i utgående rökgaser från biobränslanheten får som riktvärde och timmedelvärde inte överstiga 750 mg/ m³ norm torr gas vid 6% O₂.

Det förtjänar att upprepas att Bolagets förslag avser en provisorisk föreskrift som efter föreslagen provotid skall ersättas med ett slutligt och sannolikt strängare villkor.

P5. Kondensat från anläggningen som avleds till Kävlingeån får som begränsningsvärde innehålla högsta koncentrationer enligt de utsläppsnivåer som följer av punkt 1 - 10 i bilaga 4 till NFS 2002:28. Vidare får pH-värdet vid avledning och som riktvärde inte understiga 6,5 respektive överstiga 9.

NFS 2002:28 gäller oavsett MD:s dom och behöver därför inte upprepas i domen. En upprepning framstår dessutom som olämplig i det fall föreskriften skulle ändras. Första mening- en i P5 ovan bör därför utgå liksom hela den av länsstyrelsen föreslagna P7.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 6 av 72

P7. Halten svaveldioxid och kväveoxider i utgående rökgas från samförbränningsenheten får som utsläppsgränsvärde och dygnsmedelvärde inte överstiga de föreskrivna värdena enligt bilaga 2.2 till NFS 2002:28 men ska tillåtas variera beroende på mängden avfall som förbränns i enlighet med bilaga 2 till NFS 2002:28.

Som alternativ till provotidsvillkor för utsläpp av svaveldioxid och kväveoxider från samförbränningspannan kan Miljödomstolen fastställa slutliga villkor i enlighet med vad bästa möjliga teknik klarar för en pannenhet av motsvarande storlek.

Bolaget accepterar att under en provotid utreda halten av svaveldioxider och kväveoxider i utgående rökgas från Samförbränningsenheten. Någon särskild provisorsisk föreskrift behöver inte meddelas, utan de generella föreskrifterna i NFS 2002:28 bör vara tillräckligt.

Slutliga villkor

Villkor 4

Villkor 4 bör ändras så att högsta tillåtna utsläpp vid förbränning av bränslen i samförbränningsenheten, som inte omfattas av SFS 2002:1060, regleras till högst 500 mg kolmonoxid/m³ norm torr gas vid 6% O₂ som timmedelvärde under minst 95 % av driftstimmarna under ett kalenderår.

Villkor 4 bör ändras så att utsläppen av kväveoxider och svaveldioxid från samförbränningsenheten sätts på provotid enligt Länsstyrelsens förslag. Som alternativ till provotidsvillkor för utsläpp av svaveldioxid och kväveoxider från samförbränningspannan kan Miljödomstolen fastställa slutliga villkor i enlighet med vad bästa möjliga teknik klarar för en pannenhet av motsvarande storlek.

Villkor 4 bör också ändras så att utsläppen av stoft från biobränslepannan begränsas till högst 20 mg/m³ norm torr gas vid 6 % O₂ som dygnsmedelvärde under minst 95 % av driftsdygnet under ett kalenderår.

Det av länsstyrelsen föreslagna begränsningsvärdet för kolmonoxid gäller de tillfällen då inget avfallsbränsle förbränns i samförbränningsenheten. Vidare utgör det föreslagna begränsningsvärdet ett s.k. K_{proc} enligt bilaga 2 till NFS 2002:28.

Enligt Bolagets bedömning är det ytterst sällan som inget avfallsbränsle kommer att förbrännas i samförbränningsenheten. Följaktligen fyller det föreslagna begränsningsvärdet en funktion endast i egenskap av K_{proc}.

Enligt bilaga 2 till NFS 2002:28 gäller följande.

"För anläggningar som omfattas av avsnitt 2.2 och 2.3 i denna bilaga ska formel 1 användas för att beräkna K för de föroreningar för vilka utsläppsgränsvärde K inte anges. Formel 1 tillämpas enbart för dygnsmedelvärden."

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 7 av 72

$$\frac{V_{\text{avfall}} \infty K_{\text{avfall}} + V_{\text{proc}} \infty K_{\text{proc}}}{V_{\text{avfall}} + V_{\text{proc}}} = K \quad (1)$$

K_{proc} används således endast för beräkning av dygnsmedelvärden. Av det skälet bör ett dygnsmedelvärde och inte ett timmedelvärde (som länsstyrelsen föreslagit) föreskrivas som villkor för utsläpp av kolmonoxid från samförbränningsanläggningen. Som framgår av Bolagets kompletteringar kan Bolaget acceptera följande dygnsmedelvärde, baserat på ett beslut från länsstyrelsen den 1 oktober 2009 avseende en panncentral i Klippan (dnr 551-51300-08):

Halten av kolmonoxid i rökgaserna från samförbränningsenheten får vid enbart förbränning av bränslen som inte omfattas av förordning (SFS 2002:1060) inte överstiga 250 mg/m³ norm torr gas vid 6 % O₂ som dygnsmedelvärde under 90 % av driftdygnen under ett kalenderår. Värdet skall utgöra K_{proc} i enlighet med bilaga 2 till NFS 2002:28.

Bolaget erinrar också om att det inte finns några tillkommande sakuppgifter sedan föregående dom meddelades.

Bolaget har accepterat provotid för utsläpp av kväveoxider och svaveldioxid från samförbränningsenheten. Några särskilda provisoriska föreskrifter är inte nödvändiga med hänsyn till att utsläppen ifråga regleras i NFS 2002:28, se även ovan.

Vad beträffar Länsstyrelsens förslag på villkor för stoft från biobränsleenheten vill Bolaget framföra följande:

I BREF-dokumentet för stora förbränningsanläggningar anges⁴ stoftutsläppsvärden för tre halmpannor till 14, 21-28 respektive 0,7- 2 mg/m³ norm torr gas vid 6 % O₂. Ett villkor med ett begränsningsvärde på nivån 30 mg/Nm³ vid 6% O₂ är således i överensstämmelse med vad som får anses vara bästa möjliga teknik (BAT). Det är dessutom i linje med vad Miljödomestolen har föreskrivit i ett mål⁵ avseende överklagande av Länsstyrelsens beslut om slutliga villkor för panncentralen i Klippan, Kraftringen Produktion:

"Utsläpp av stoft i rökgaserna från fastbränslepannorna får inte överstiga 30 mg/Nm³ vid 6 % O₂."

" Vid kontinuerlig mätning av stoft och kväveoxider är utsläppskraven uppfyllda om under ett kalenderår (faktisk drifttid) minst 90 % av alla validerade dygnsmedelvärden underskrider begränsningsvärdet enligt villkor och om minst 95 % av alla validerade timmedelvärden under året underskrider 200 % av begränsningsvärdet enligt villkor."

Bolaget kan godta ett villkor enligt nedan:

⁴ Sidan 309.

⁵ Mål M 3565-09, dom 2010-04-27.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 8 av 72

Halten av stoft i rökgaserna från Biobränsleenheten får inte överstiga 30 mg/m³ norm torr gas vid 6 % O₂. Utsläppskravet skall anses vara uppfyllt om under ett kalenderår (faktisk drifttid) minst 90 % av alla validerade dygnsmedelvärden underskrider begränsningsvärdet och om minst 95 % av alla validerade timmedelvärden under året underskrider 200 % av begränsningsvärdet."

Villkor 12

Länsstyrelsen anser att formuleringen om att "Bolaget ska, inom ett år från det att lagakraftvunnen dom föreligger, till tillsynsmyndigheten redovisa utformningen av det dammsystem vari ska omhändertas vatten som härrör från ytor för bränslelagring med mera" bör ställas i relation till om bolaget beviljas verkställighet eller inte.

Bolaget föreslår följande ändring av villkor 12 till:

Bolaget skall, inom ett år från det att tillståndet tas i anspråk till tillsynsmyndigheten redovisa utformningen av det dammsystem vari ska omhändertas vatten som härrör från ytor för bränslelagring, vatten från övriga hårdgjorda ytor, samt spillvatten från processen, varvid möjligheterna till rensning, dimensionering så att bräddning undviks samt installation av oljeavskiljare och avstängningsanordningar särskilt ska beaktas.

Villkor 13

Villkor 13 bör ändras så att transporter till och från verksamheten på andra icke helgdagar än lördagar får ske mellan 07.00 - 22.00.

Bolaget är av den mening att det är lämpligare att transporter till och från anläggningen sker tidigt på dagen och därmed undgår rusningstrafiken för att minimera störningar i området. Vidare ökar ett längre öppethållande möjligheterna att minska trafikintensiteten under känsliga perioder samt möjligheterna att hålla ett jämnt flöde av transporter och därmed minska köbildning på tomten.

Tiderna i Bolagets förslag till bullervillkor motsvarar Naturvårdsverket riktvärden för buller. Enligt gjorda bullerberäkningar klarar verksamheten att innehålla de föreslagna villkoren även under timmen kl 06:00 till 07:00, varför Bolaget inte ser några hinder mot att reglera transporter från kl 06.00.

Dock accepterar Bolaget en inskränkning i tider för transporter för att minimera störningar av transporter till och från verksamheten. För att minska påverkan från transporter kvällstid under sommarmånaderna kan Bolaget acceptera att villkor 13 för transporter ändras enligt följande.:

13. Transporter till och från verksamheten får under tiden 1:a september till 30 april ske på lördagar mellan kl. 08.00 och 15.00 och på andra icke helgdagar mellan kl. 07.00 och 22.00. Under övrig tid får transporter ske vardagar mellan 08.00 och 18.00.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 9 av 72

Villkor 17

Länsstyrelsen anser att ett tillägg bör göras till bolagets förslag till villkor 17 där det tydligt framgår att hantering och förvaring av askor ska ske på ett sådant sätt att damningsolägenheter minimeras.

Bolaget kan enligt vad som angivits i Bolagets kompletteringsvar till Länsstyrelsen acceptera en ändring i villkor 17 enligt följande.

17. Askor som uppkommer vid anläggningen ska samlas upp och förvaras så att den miljömässigt bästa vidarebehandlingen underlättas. Förvaring, hantering och transport ska ske så att risken för att lakvatten kan förorena mark och vatten och att olägenheter från damning minimeras. Askor som uppkommer i verksamheten ska så långt det är tekniskt möjligt, miljömässigt motiverat och ekonomiskt rimligt återföras till skogs och jordbruksmark eller nyttiggöras på annat sätt.

Verkställighet

Länsstyrelsen motsätter sig bolagets yrkande om verkställighet.

Länsstyrelsen skriver att "Länsstyrelsen anser inte att skäl föreligger för att bevilja verkställighet i enlighet med syftet till verkställighet enligt förarbetena till Miljöbalken. Enligt Länsstyrelsen är sådana skäl att det är av stor vikt att arbetena påbörjas så snart som möjligt och arbetena inte kan vänta. Bolaget har inte kunnat visa att dessa brådskande skäl föreligger."

Det projekt som Bolaget söker tillstånd till har redan åsamkats betydande förseningar. För att Bolaget ska kunna ta anläggningen i drift till driftsäsongen 2013/2014 måste markarbetena för anläggningen påbörjas under hösten 2011. En byggstart därefter innebär att driftsättningen måste senareläggas till nästföljande driftsäsong 2014/2015. Anledningen härtill är att det under perioden mars-oktober inte finns tillräckligt fjärrvärmeunderlag för intrimning och provdrift.

En senareläggning av driftstarten till driftsäsongen 2014/2015 skulle innebära merkostnader om ca 50 miljoner kr och ett tillkommande utsläpp av koldioxid om ca 150 000 ton.

Enligt Bolagets uppfattning är risken stor att miljödomstolens dom inte kommer att ha vunnit laga kraft hösten 2011, då markarbetena för den planerade anläggningen måste påbörjas för att anläggningen ska kunna tas i drift till driftsäsongen 2013/2014.

Det är således av stor vikt att arbetena med det planerade kraftvärmeverket påbörjas snarast möjligt. Av detta skäl och eftersom samtliga remissmyndigheter tillstyrkt tillstånd, bör begärt verkställighetsförordnande kunna medges.

Det bör i sammanhanget noteras att den som tar ett tillstånd i anspråk med stöd av ett verkställighetsförordnande bär den ekonomiska risken för tillståndet senare upphävs eller förändras på sådant sätt att det inte kan utnyttjas.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 10 av 72

Övriga synpunkter

Länsstyrelsen kan hålla med bolaget om att det skyddsavstånd på 700 meter som nämns i Boverkets allmänna råd "Bättre plats för arbete" är ett generellt skyddsavstånd och att det eventuellt, med tanke på pannornas storlek, bör vara 600 meter. Länsstyrelsen anser ändå att de närboende som bor inom detta skyddsavstånd på cirka 600 meter och som dessutom berörs av transportbuller till och från verksamheten på fastigheten Eslöv Örtofta 21 :I ska ges hänsyn och en skälig livsmiljö såsom ostörd nattsömn och därför bör inte transporter tillåtas före 07.00 någon dag.

Som länsstyrelsen riktigt angivit utgör skyddsavstånden i Boverkets allmänna råd "Bättre plats för arbete" generella rekommendationer, och lämpligt skyddsavstånd får avgöras från fall till fall, med hänsyn till omgivningens förutsättningar samt de skyddsåtgärder och störningsbegränsande åtgärder som kan vidtas vid anläggningen . I anslutning till sina rekommendationer uppger Boverket att det primärt är med avseende på buller vid hanteringen av bränslet som skyddsavståndet för fastbränsleeldade förbränningsanläggningar är satt. Om hanteringen av fastbränsle inte ger störningar, t.ex. genom inbyggnad, kan – enligt Boverket - skyddsavståndet minskas i avsevärd mån.

I nu aktuellt fall är avsikten att dels förse hela anläggningen med en ca 5 m hög skyddsvall med plantering ovanpå, dels hantera potentiellt störande moment såsom flisning inomhus. Med hänsyn till dessa skyddsåtgärder vidhåller Bolaget att ett skyddsavstånd på ca 400 m mellan själva verksamhetsytan och närliggande bostäder är tillfyllest. Inga närboende kommer att bo innanför detta skyddsavstånd.

Avseende tider för transporter hänvisar Bolaget till texten ovan, villkor 13.

Brandriskanalys

Om Miljödomstolen finner det lämpligt är det enligt Länsstyrelsens mening möjligt att föreskriva om ytterligare villkor för brandförebyggande åtgärder.

Bolaget anser att de åtagande som gjorts, däribland att åtgärder och brandskydd skall utformas i samråd med Räddningstjänsten Syd, är tillfyllest och att ytterligare villkor inte är nödvändigt.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 11 av 72

2 Eslövs kommun

2.1 Kommunstyrelsen

- *Eslövs Lunds Kraftvärmeverk AB:s ansökan om tillstånd för anläggande och drift av kraftvärmeverk, inom fastigheten Örtofta 21:1, Eslövs kommun, tillstyrks med de tillägg avseende rökgaskondensering, utsläppspunkt till Kävlungeån och säkerställande av att miljöpåverkan från transporter minimeras som Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden lagt till i sitt beslut.*
- *Det är väsentligt att Eslöv Lund Kraftvärmeverk AB:s åtaganden i ansökan att vidtaga försiktighetsmått avseende störningar och landskapsbildspåverkan, att utnyttja möjligheterna till transporter med järnväg och att i övrigt bedriva verksamheten med aktsamhet kommer att tas in i tillståndsbeslutet.*

Beträffande tillägg avseende rökgaskondensering m m, se kommentarerna till miljö- och samhällsbyggnadsnämndens yttrande nedan.

Försiktighetsmått avseende störningar och landskapspåverkan

Vad gäller de försiktighetsmått som kommer att vidtas för att förebygga och förhindra störningar i form av skador på miljön och olägenhet för människors hälsa hänvisar Bolaget till i målet ingivna handlingar. Vad gäller försiktighetsmått i förhållande till landskapspåverkan vill Bolaget anföra följande.

Ett kraftvärmeverk är en storskalig anläggning och att helt dölja det för omgivningen är i det närmaste omöjligt. Att minimera påverkan på landskapet och ekosystemen kräver en väl genomförd arkitektonisk idé samt planering för vilka habitat som önskas omgärda kraftvärmeverket. Här handlar det inte enbart om byggnadernas utformning, utan lika viktigt är anpassningen till landskapet. Även val av inhemska växter och utformning av habitatet med avseende på lokalt förekommande djur är väsentligt.

Den befintliga landskapsbilden uppvisar förutom en mosaik av odlingsmark och det mjuka och grönskande å-landskapet, även en tydlig industriell infrastruktur i form av byggnader, vägar och järnväg. Den av Bolaget föreslagna gestaltningen syftar till att skapa en anläggning som harmoniserar med omgivningen. Detta gäller såväl byggnadernas yttre färgsättning som landskapets bearbetning.

Runt den tänkta anläggningen planeras en ondulerande vall med en brynplantering av snabbväxande lokala lövträd. Denna grönbarriär skapar såväl en ljudskärm som ett insynskydd. Utseendemässigt har vällen direkt koppling till det befintliga å-landskapet och dess olika tillflöden. Bolaget kommer att utforma detta efter avstämning med sakkunniga, som ekologer och hortonomer.

För att verka mindre påträngande och ge ett lättare intryck, kan byggnaderna komma att få en ljus och varierad färgskala.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 12 av 72

Vallarna och plantering av lägvande växtlighet gör att störningar från verksamhet inne på anläggningen i form av buller, damning och bränslespridning reduceras kraftigt. Naturvårdsverkets riktlinjer avseende buller måste innehållas av verksamhetsutövaren och beräkningar visar att den ekvivalenta ljudnivån i omgivningen ökar med maximalt 1 dB(A).

Möjligheter till transport med järnväg

Enligt Bolagets beräkningar, skulle ett ankommande tåg om dagen måndag till fredag innebära att antalet lastbilstransporter reduceras med 30 procent. Enligt Banverket är det möjligt att ett eller två godståg om dagen kan ankomma anläggningen. Med två tåg om dagen kommer den antagna bränslesammansättningen att behöva ändras, så att andelen skogsbränsle ökar. Här skall noteras att projektering av järnvägsanslutning pågår och arbetet med att ta fram ansökningshandlingar för tillstånd enligt Järnväglagen har påbörjats. Bolaget verkar för att det planerade industrispåret skall kunna tas i drift under sommaren år 2013.

I övrigt skall betänkas att verksamheten, i enlighet med det allmänna villkoret, skall bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad Bolaget har uppgett eller åtagit sig i målet. Det är Bolagets avsikt att en så stor del som möjligt av bränsleleveranserna till anläggningen skall ankomma via järnväg. Därmed minskar Bolaget sin påverkan på omgivningen vilket ligger i linje med Bolagets intention att verksamheten skall ha en så liten miljöpåverkan som möjligt.

Med hänvisning till det ovan nämnda saknas enligt Bolagets uppfattning skäl för att i tillståndet särskilt reglera att utnyttja möjligheterna till transport med järnväg.

Bedriva verksamheten med aktsamhet

Kommunstyrelsen anför i yttrandet att det är väsentligt att Bolagets åtaganden att verksamheten bedrivs med aktsamhet tas in i tillståndsbeslutet.

Bolaget vill härvidlag anföra att förevarande prövningsprocess sker i syfte att med beaktande av i målet tillämplig lagstiftning fastställa de aktsamhetskriterier som Bolaget är skyldigt att förhålla sig till vid såväl anläggande som drift av den planerade anläggningen. Nämnda aktsamhetskriterier kan följa direkt av gällande författningar, genom för verksamheten särskilda fastställda villkor eller genom utredningsföreskrifter med tillhörande provisoriska föreskrifter. Det s.k. allmänna villkoret innebär vidare att Bolaget är skyldigt att utöver de ovan nämnda regleringarna driva verksamheten i enlighet med vad Bolaget har åtagit sig genom i målet ingivna handlingar.

Sammanfattningsvis kommer de aktsamhetsåtgärder som Bolaget åtar sig att efterleva finnas reglerade i såväl dom som i gällande författningar.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 13 av 72

2.2 Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar att tillstyrka ansökan med tillägg att följande frågor behöver regleras i tillståndet:

- att tillståndet ska avse drift med rökgaskondensering. Om bolaget senare avser att ta rökgaskondenseringen ur drift måste frågan först prövas, för att säkerställa miljömässigt bästa driftsförhållanden.

 • I samband med kompletteringar av ansökan har bolaget reviderat ansökan och klargör att rökgaskondensering kommer att finnas på samförbränningsenheten. Bolaget anger dock i kompletteringshandlingarna att fortsatt drift av rökgaskondenseringen, när etapp 2 är byggd, är beroende av en rad faktorer. Miljöavdelningen anser att tillståndet ska avse drift med rökgaskondensering. Om bolaget senare avser att ta rökgaskondenseringen ur drift måste frågan först prövas för att säkerställa miljömässigt bästa driftsförhållanden.

När det gäller drift av rökgaskondensorn vill Bolaget framföra följande:

Fukthalten i det bränsle som förbränns är den faktor som bestämmer hur mycket värme som kan återvinnas i rökgaskondensorn. Ju högre fukthalt desto mer ångbildningsvärme erhålls i kondensorn. Är bränslet för torrt kommer fukthalten i rökgaserna att vara för låg för att kunna kondensera ut varför ingen värmeenergi erhålls i kondensorn. Vid flertalet fjärrvärmeverk är det därför endast de där fuktiga bränslen används som är försedda med rökgaskondensering, medan exempelvis pannor som eldas med torra bränslen såsom pellets inte är försedda med rökgaskondensorn. Vid de senare skulle kondensorn inte tillföra någon värme av betydelse till fjärrvärmenätet.

Fukthalten i halm är mycket låg och generellt sett är returträ torrare än skogsflis. Tillgången på returträ i förhållande till tillgången på skogsbränsle beror på efterfrågan. Efterfrågan i sin tur beror på bl.a. ekonomin i Europa. Förutsättningarna för driften av kondensorn är därför inte given. Sammanfattningsvis innebär detta att fukthalten i de bränslen som ska förbrännas i samförbränningsenheten förväntas vara betydligt högre än fukthalten i de bränslen som ska förbrännas i biobränsleenheten

Drift av en rökgaskondensorn medför också en motsättning mellan resurshushållningen av råvaror och klimatmålet.

Vid rökgaskondensering kan värmeproduktionen å ena sidan ökas med bibehållen bränsletillförsel i linje med hushållningsprincipen. Å andra sidan innebär rökgaskondenseringen att den årligt producerade elmängden blir mindre, vilket indirekt gör att den årliga globala koldioxid-emissionen ökar med drygt 50 000 ton i förhållande till att anläggningen drivs utan rökgaskondensering. Orsaken är som tidigare nämnts i Bolagets kompletteringar daterade 20101007, att en minskad elproduktion medför att denna måste kompenseras med elproduktion vid andra europeiska elproduktionsanläggningar.

Bolaget anser att frågan om rökgaskondensering ryms i miljöbalkens hänsynsregler (2 kap.) och då särskilt hushållningsprincipen. Enligt denna skall anläggningen drivas så att dess

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 14 av 72

prestanda utnyttjas för att minimera energianvändningen och förbrukningen av råvaror såsom bränslen. Genom detta betraktelsesätt kan Bolaget i den enskilda situationen göra en bedömning om det finns skäl för att driva anläggningen utan rökgaskondensering.

Förutsättningarna för investeringen i rökgaskondensering är därför inte helt givna. Dock har Bolaget fattat ett beslut att förse samförbränningsenheten med en rökgaskondenseringsanläggning. Bolaget kan åta sig att under etapp 1 utnyttja rökgaskondensering med undantag för vissa situationer.

Sådana situationer kan vara:

- Då rökgaskondensorn är ur funktion p.g.a. haveri eller annat fel. Alternativet vore då att använda naturgas för värmeproduktion och kolbaserad el vilket är ett sämre alternativ varför det då är bättre att fortsätta driften med Anläggningen till dess att rökgaskondensorn kan tas i drift igen.
- Om vattenreningsanläggningen som renar rökgaskondensatet faller ur funktion måste rökgaskondensorn tillfälligt kopplas ur, tills dess att vattenreningen återigen är fullt fungerande.
- Vid akut elbrist, då en avstängning innebär en större elproduktion och därmed en globalt sett minskad klimatpåverkan.
- Om dagvattenledningen till Kävlingeån stängs av beroende på planerat underhåll eller akut underhåll efter exempelvis en avgrävning, är det bättre att driva Anläggningen än att stänga av den.
- Vid lågt fjärrvärmebehov sommartid kan situationer uppstå då behovet är lägre än Anläggningens lägsta last. Genom att då kunna stänga av rökgaskondensorn kan Anläggningen drivas med en lägre minlast.
- Vid förbränning av mycket torra bränslen kan situationer uppstå då rökgaskondensorn måste kopplas ur p.g.a. för litet vatteninnehåll.
- Sammanfattningsvis kan det uttalas att för dessa situationer är det ur såväl resurshushållning som klimatpåverkan bättre att driva utan kondensering än att stänga av hela Anläggningen och ersätta produktionen med naturgas och ökad import/minskad export av el.

Under etapp 2 då Anläggningen är fullt utbyggd kommer rökgaskondenseringen i betydligt större utsträckning motverka en optimal elproduktion. Bolaget anser därför att driften av rökgaskondenseringen under etapp 2 skall ske genom en avvägning mellan ekonomi och miljö. Driften ska som vid all annan el- och värmeproduktion styras av behovet av energi och de gällande skatter, avgifter och bränslepriser som råder i de enskilda fallen. Exempelvis ställs det inte särskilda krav på hur driften ska vara fördelad mellan olika pannor vid ett kraftvärmeverk. Bolaget motsätter sig därför ett särskilt villkor om drift av rökgaskondensorn under etapp 2.

Bolaget vill dock framhäva att det vid den normala driften är det såväl mest ekonomiskt och miljömässigt fördelaktigt att driva rökgaskondensorn. I sådana situationer finns kondensorn redan varför några kapitalkostnader inte kan belasta driften med kondensorn. Skulle det mot förmodan uppkomma en situation där Bolaget av något skäl överväger att permanent ta rökgaskondensorn ur drift kommer Bolaget att pröva frågan hos Miljöödomstolen genom en ändringsansökan.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 15 av 72

- att utsläppspunkten i Kävlingeån placeras och utformas så att risken för negativ påverkan minimeras.

• För utsläpp av vatten till Kävlingeån yrkar bolaget på att få utreda innehåll och egenskaper under två års provotid, vilket bedöms som lämpligt. Av utredningarna avseende påverkan på Kävlingeån framgår att placering och utformning av dagvattenutloppet har betydelse för risk för negativ påverkan. Därför bör det säkerställas att utloppet ges en utformning som säkerställer att risken för negativ påverkan minimeras.

Bolaget kommer att utreda var utsläpp av dagvatten, renat spillvatten och renat rökgaskondensat kan släppas till Kävlingeån och hur utsläppspunkten utformas, så att risken för negativ påverkan på Kävlingeån minimeras.

Bolaget hänvisar till svar på Fiskeriverkets yttrande avseende utredningsvillkor C3 om bästa möjliga lokalisering av utsläppsledningen. Utredningen skall vara färdig 6 månader efter dom i miljödomstolen

Utredningen kommer att ta hänsyn till ekosystemet i Kävlingeån bl a till fiskarnas lek- och parningsmiljöer. Själva grävarbetet med utsläppsledningen kommer att förläggas till en tidpunkt då det råder lågvatten i Kävlingeån. Generellt skall försiktig schaktning tillämpas vid Kävlingeån. Det finns även en möjlighet att använda skyddsdukar i Kävlingeån för att minska risken för grumlighet nedströms. Användandet av skyddsdukar avgörs efter utredningen för placering av utsläppspunkten. Beroende på bl a sedimenttyp, flödes hastigheten och topografin vid vald lokal kan skyddsduk komma att rekommenderas eller uteslutas.

- att bolaget åläggs att säkerställa att miljöpåverkan från transporter minimeras.

Bolaget bör vidare ges större ansvar för att säkerställa att negativ miljöpåverkan från transporter minimeras. Enligt bolagets kompletteringar viktas "miljö" med 10% vid upphandling av transporter, med exempel på möjliga krav (utbildning i Heavy Ecodriving, viss andel förnyelsebart bränsle, miljöklass Euro 3 eller bättre). Bolaget bör åläggas att säkerställa att Heavy Ecodriving faktiskt tillämpas, att precisera andel förnybara bränslen och att ställa krav på högre miljöklass än Euro 3 (i enlighet med de allmänna hänsynsreglernas princip om bästa möjliga teknik).

När det gäller att säkerställa att "Heavy Ecodriving" faktiskt tillämpas vill Bolaget framföra följande:

I kontrakt med bränsleleverantörer kan följande text skrivas in. "Leverantörens lastbilschaufför skall ha utbildning i Heavy Ecodriving. Detta körsätt skall sedan tillämpas vid transporter till och från Bolagets anläggning. Skulle det framkomma att Heavy Ecodriving ej tillämpas är detta skäl för vite."

Det får dock påpekas att Bolaget har ingen möjlighet att kontrollera att Heavy Ecodriving tillämpas utanför Bolagets tomt och knappt inom tomten heller. Att kräva att Heavy Ecodriving faktiskt ska tillämpas, blir ett krav som Bolaget svårtligen kan följa upp och därmed blir detuddlost.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 16 av 72

När det gäller andelen förnybart bränsle till fordon som transporterar bränsle vill Bolaget påpeka följande:

Idag blandas 5% förnyelsebart bränsle in i dieselolja. Bolaget förmodar att inblandningen ökar till minst 10% inom något år. Att kontrollera andelen förnybart bränsle i tankarna på lastbilarna är en arbetsam process med provtagningar och analyser. I avtal med bränsleleverantörer kan Bolaget skriva in en viljeinriktning att bränslet skall innehålla 10 % förnyelsebart. Hur leverantören sedan löser det kan variera. Det kan även vara så att 10 % av bränslet till bilarna utgörs av Biodisel eller RapsMetylEster (RME).

Miljönämnden vill att Bolaget skall ställa krav på högre miljöklass än Euro 3 på utnyttjade transporter. Bolaget vill inte komma i en situation då inga eller enstaka anbud inkommer beroende på att blivande leverantörer inte kan leva upp till kraven. Dock kan en viljeyttring läggas in att fordon som skall ersättas under avtalstiden skall utgöras av fordon av bättre Miljöklass, exempelvis Euro 5.

Det är Bolagets intention att successivt öka kraven på lastbilarnas miljöklass. För att säkerställa att bränsleleveranserna kan ske till en rimlig kostnad bör dock kravet initialt avse Miljöklass Euro 3.

Vid upphandling kan Bolaget använda sig av en utvärdering enligt följande: "Leverantörens lastbilar skall ha Miljöklass Euro 3 eller bättre. Vid utvärdering av anbud ges högre poäng för lastbilar med högre miljöklass."

Avtalstext skulle då kunna se ut som exemplet nedan:

YTTRE MILJÖ

Transportören ansvarar för att följande krav uppfylles:

Använda fordon skall vara lägst Euro 3.

Vid införskaffande av nya fordon till aktuell tjänst skall dessa vara av lägst Euro 5.

Förare skall vara utbildade i bränslebesparande körsätt, sk. Heavy Ecodriving.

Däck skall vara fria från HA-oljor (högaromatiska oljor) och IPPD (antioxidant)

Service av fordon skall ske på ett sådant sätt att miljöpåverkan minimeras.

Hydrauloljor bör uppfylla TRB Miljös kriterier för klassning som miljöanpassad.

Nya fordon skall vara utrustade med tekniskt stödsystem för individuell uppföljning av bränsleförbrukning

UPPFÖLJNING

Uppföljning sker vid ordinarie möten mellan Beställaren och transportören. Transportören skall på anmodan av Beställaren lämna information och data som styrker efterlevnaden av denna bilaga.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 17 av 72

3 Lunds kommun

3.1 Kommunstyrelsens arbetsutskott

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att Lunds kommun tillstyrker ansökan till anläggande och drift av ett kraftvärmeverk på fastigheten Eslöv Örtofta 21:1 i Eslövs kommun.

Bolaget har inga kommentarer till yttrandet.

3.2 Miljönämnden

Miljönämndens beslut

Miljönämnden beslutar

att översända förvaltningens tjänsteskrivelse till Miljödomstolen. Nämnden instämmer i förvaltningens slutsatser men beträffande synpunkterna på returträleveranserna och askåterföring framför vi följande. Vi noterar att bolaget avser att kontinuerligt arbeta med att undersöka möjligheterna för att minska mängden askor samt möjligheterna till materialåtervinning eller återföring av askorna till skogsområden. Bolaget avser också att arbeta med 2-3 olika kontrollrutiner i avsikt att undvika att miljöfarliga ämnen medföljer returträleveranserna eller finns i askorna. För spridning av aska i skogen fordras Skogsstyrelsens tillstånd varvid krav på testade askor ställs. Mot bakgrund av detta menar nämnden att det är av största vikt att tillräckliga försiktighetsmått vidtas så att anläggningen uppfyller kraven i NFS 2002:28, och att detta regleras tydligt i tillståndet. Med tanke på hur stora mängder returträ som kommer att förbrännas menar nämnden också att det skall regleras i ett tillståndsvillkor att endast obehandlad RT-flis ska användas som bränsle i anläggningen. Endast på detta sätt skapas möjlighet till effektiv miljötillsyn.

Miljöförvaltningens synpunkter

Bolaget anger i ansökan att torv kommer att förbrännas som komplementbränsle motsvarande högst 35% av energiinnehållet i verksamheten, vilket motsvarar ca 400 Gwh. Detta är enligt bolaget tekniskt gynnsamt i en anläggning av denna typ på grund av torven innehåller svavel, vilket binder klorider, motverkar högtemperaturkorrosion minskar underhållskostnaderna och ökar drifttillgängligheten. Om torv förbränns kan också en panna dimensionerad för högre ångtryck och ångtemperatur användas, vilket gör elproduktionen effektivare.

Torv bedöms av naturvårdsverket vara ett fossilt bränsle. Miljöförvaltningen menar att el- och fjärrvärmeproduktion med fossila bränslen inte är önskvärt i en anläggning som enligt bolagets tillståndsansökan uppförs för att minska användningen av fossila bränslen och öka användningen av biobränslen. I och med att bolaget både vid samråd och i miljökonsekvensbeskrivningen redovisat att högtemperaturkorrosion kan avhjälpas på andra sätt än eldning med torv, till exempel genom tillsats av svavelpellets i bränslet, menar miljöförvaltningen att de tekniska fördelarna inte är tillräcklig motivering för att använda torv i så stor utsträckning.

Enligt naturvårdsverkets vägledning till avfallsförbränningsreglerna bör utgångspunkten vid hantering av returflis vara att den ytbehandlats eller träskyddsbehandlats med halogener eller tungmetaller. Det är enligt ansökan bolagets avsikt att ställa krav på leverantören att

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 18 av 72

garantera att returträet inte är behandlat. Miljöförvaltningen ser positivt på detta, men menar att risken finns att en leverantör ändrar sina rutiner så att rent trä blandas ut med ytbehandlat trä, och menar därför att bolaget även bör kontrollera att leverantörerna inte ändrar sina rutiner.

Miljöförvaltningen har vid samråd och i svar på kompletteringsförfrågan påtalat att även om krav ställs på returtråleverantörer att leverera icke ytbehandlat trä, måste rimligen svårigheter finnas att t ex särskilja gammalt behandlat trä från gammalt obehandlat trä. Bolaget har redovisat att rutiner kommer att finnas för att kontrollera och provta inkommande leveranser, samt för att hantera avvikelser. I och med att miljökonsekvensbeskrivningen utgår från att askan från samförbränningsanläggningen kommer att vara för förorenad för att återföras till naturen, utgår miljöförvaltningen från att bolaget inte räknar med att krav på leverantörer och egna kontrollrutiner kommer att räcka för att hindra förbränning av behandlat trä. Detta innebär att mer än 75% av den årliga totala askmängden från verket inte kommer att kunna återföras till naturen och troligtvis måste deponeras, vilket miljöförvaltningen bedömer som otillräckligt ur en hållbarhetssynpunkt. Mot bakgrund av detta menar miljöförvaltningen att det är av största vikt att tillräckliga försiktighetsmått vidtas så att anläggningen uppfyller kraven i NFS 2002:28, och att detta regleras tydligt i tillståndet. Med tanke på hur stora mängder returträ som kommer att förbrännas, menar miljöförvaltningen också att det ska regleras i ett tillståndsvillkor att endast obehandlad RT-flis ska användas som bränsle i anläggningen.

Miljöförvaltningen anser att bolagets ansökan kan tillstyrkas under förutsättning att ovanstående synpunkter beaktas i beslutet.

Avseende torvanvändning och dess påverkan på koldioxidutsläpp och anläggningens prestanda vill Bolaget framföra följande:

Beträffande de globala effekterna av användning av energitorv varierar förutsättningarna. FN:s klimatorgan IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) har placerat torv i en egen bränslekategori skild från fossila bränslen. Orsaken är att torvens egenskaper från klimatsynpunkt, ur ett livscykelperspektiv, kan växla från täkt till täkt. Enligt IPCC får detta bedömas nationellt.

Elproduktion från förbränning av torv i kraftvärmeverk berättigar till elcertifikat, s.k. gröna certifikat. Torven ingår dock i systemet för handel med utsläppsrätter och kräver därmed utsläppsrätter för förbränning.

Om det antas att torv till fullo är ett fossilt bränsle visar beräkningar att utsläppen av koldioxid, gentemot nollalternativet, minskar upp till en inblandning av cirka 32% torv. Tas hänsyn till anläggningens elproduktion kommer de globala utsläppen av koldioxid att minska även vid inblandningar av torv som vida överstiger 35%. Minskningen beror på hur marginaleden produceras, se figur nedan:

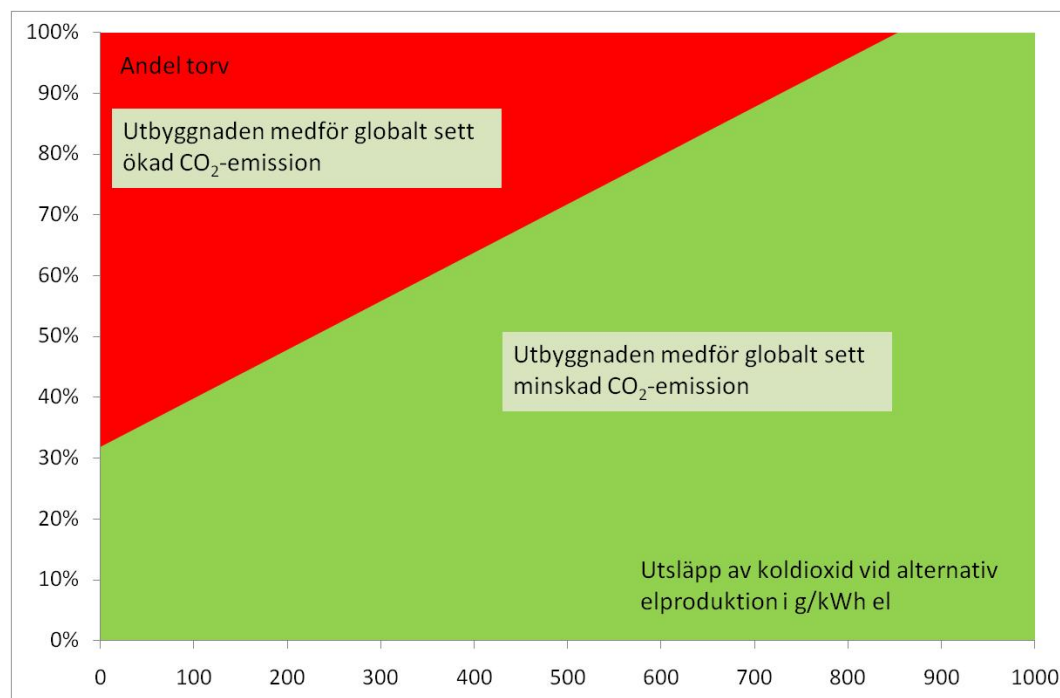
Bolaget har i sin kompletteringsskrift redovisat att 700 gram koldioxid per kWh är det lägsta värde som bör användas för att beräkna miljöeffekterna av den ökade elproduktionen som kommer till stånd genom sökt anläggning. Vid 700 gram koldioxid/kWh medför en torvinblandning om 35 % en minskning av de globala koldioxidutsläppen om 200 000 ton per år.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10

Dokumentnummer

Rev / Utgåva
20110211

Sid 19 av 72

Erfarenheten från anläggningar som förbränner torv tillsammans med returträ och skogsbränslen är att torven minskar korrosionen på överhettarna och att torvaskan har egenskaper som minskar risken för bädd- och rosterproblem i pannorna.

Orsaken till torvens positiva egenskaper genom att förhindra överhettarkorrosion beror på torven relativt höga svavelinnehåll. Vid förbränning av torv bildas svaveloxider som sin tur reagerar med beläggningar av alkaliklorider till alkalisulfater som är betydligt mindre korrosiva än klorider.

Teoretiskt sett borde förbränning av svavel kunna ge samma fördelar. Det finns undersökningar som visar att svavel som tillsätts till biobränsleeldade pannor minskar korrosionen på överhettarna och det finns ett antal anläggningar som doserar svavel för minska korrosionen på överhettarna. Med tillsats av elementärt svavel krävs ofta en större mängd eftersom svavlet inte hunnit reagera färdigt i pannan. Svavlet måste sedan avlägsnas från rökgaserna, med extra kalkanvändning som följd.

Den andra positiva egenskapen som innebär en minskad risk för bädd- och rosterproblem beror på att askan från torven har en gynnsam inverkan på sandbädden genom att minska risken för sintring. Denna effekt bör värderas högt eftersom driftstopp på grund av agglomering ger stora produktionsförluster. Varför torvaskan har positiva egenskaper på bädden och hur mycket torvinblandning som krävs för att få dessa positiva effekter är inte klarställt.

Bolaget konstaterar mot bakgrund av ovanstående att torv inte kan ersättas genom att tillsätta svavel. Torvens egenskaper är unika såtillvida att samförbränning med detta bränsle minskar både risken för korrosion och sintring av bädden. Tillsats av svavel är därför inget alternativ som kan ersätta torv i dessa syften.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 20 av 72

Bolaget vidhåller därför att tillståndet även ska omfatta förbränning av torv.

Bolaget vill även undvika en onödig användning av kemikalier. Kemikalier medför både en ökad arbetsmiljörisk och en påverkan på miljön då de framställs. Med torv kan svavel matas in i pannan från en naturlig källa.

Torv kommer sannolikt att förbli ett dyrare alternativ, beroende på vad som händer med handeln med utsläppsätter. Bolaget ser därför ingen anledning att torv skulle kunna konkurrera ut returträ eller skogsbränslen

Vid användning av additiv tillkommer kostnader för både förbrukningen och installation för dosering.

Minst 15% torv behövs i pannan för att minska överhettarkorrosion . Askan från torven har dessutom en gynnsam inverkan på sandbädden genom att minska risken för sintring Det finns anläggningar där man istället haft försök med kaolin för att stabilisera bäddförbränningen. Varför torvaskan har positiva egenskaper på bädden och hur mycket torvinblandning som krävs för att få dessa positiva effekter är inte klarställt.

Minskad överhettarkorrosion gör det möjligt att konstruera pannan för ett högre ångtryck och ångtemperatur. Med högre tryck och temperatur på ångan kan mer el produceras från bio-bränsle då torv tillsätts. Detta förhållande är bakgrunden till att torv berättigar till elcertifikat.

Torvens positiva egenskaper framhålls bl.a. i SOU 2002:100 "Uthållig användning av torv" kapitel 2.3.1. där utredaren anför att *"Sameldning torv/trädbränslen innebär [...] att trädbränslena utnyttjas effektivare, med såväl högre effekt och elverkningsgrad som lägre kostnader för stillestånd och underhåll. Från dessa utgångspunkter bör man alltså se positivt på torvanvändning för dessa behov"*. Då torv är berättigat till elcertifikat vill Bolaget av förklarliga skäl använda torv för att producera el.

En överslagsmässig bedömning är att torv kan öka tillgängligheten med mellan 3 och 5 %. Bolaget bedömer att besparingen med denna högre tillgänglighet överslagsmässigt uppgår till 10 MSEK per år. Lägre ångdata medför å andra sidan att elproduktionen minskar med drygt 10 %, vilket i sig motsvarar en minskad årlig intäkt på 5 MSEK per år.

Utansats av torv i pannorna måste Bolaget välja ett lägre ångtryck och ångtemperatur för att få rimliga underhållskostnader och rimlig tillgänglighet.

Utansats kommer drifttillgängligheten för pannorna att bli lägre än med torvtillsats. Vid minskad drifttillgänglighet kommer fjärrvärmen istället att produceras med naturgas alternativt olja. Detta innebär att mindre el produceras med förnyelsebara bränslen.

Ett annat skäl till att Bolaget vill kunna använda torv i den utsträckning som anges i ansökan är att Bolaget måste ha en flexibilitet i bränsleförsörjningen. Kraftvärmeverket måste kunna drivas även vid brist på t ex skogsbränsle.

För att kunna driva anläggningen driftsäkert och för att minimera risken för korrosionsskador krävs det att tillståndet för verksamheten även innefattar förbränning av torv. Andelen torv måste härvid tillåtas uppgå till uppemot 20% för att garantera torvens funktion som "teknisk

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 21 av 72

hjälpkemikalie". Bolagets vilja att använda torv utöver 20% är betingat av Bolagets krav på en större bränsleflexibilitet. Bolaget är emellertid berett att ge avkall på denna bränsleflexibilitet men motsätter sig en begränsning under 20%.

Mot bakgrund av ovanstående godtar bolaget en begränsning till högst 20% energiandel torv räknat som årsmedelvärde.

När det gäller miljönämndens yttrande om returträ, askor från detta bränsle samt NFS 2002:28 vill Bolaget lämna följande påpekanden:

Bolaget ämnar följa föreskrifterna i NFS 2002:28.

Miljönämnden skriver att:

I och med att miljökonsekvensbeskrivningen utgår från att askan från samförbränningsanläggningen kommer att vara för förorenad för att återföras till naturen, utgår miljöförvaltningen från att bolaget inte räknar med att krav på leverantörer och egna kontrollrutiner kommer att räcka för att hindra förbränning av behandlat trä.

Det scenario i miljökonsekvensbeskrivningen som miljönämnden hänvisat till, som innebär att all aska från samförbränningsenheten måste deponeras, utgör ett värsta scenario. Bolaget kommer att kontinuerligt arbeta med att hitta miljömässigt bra möjligheter för avsättning av de uppkomna askorna enligt villkorsförslag 17. Villkor 17 har följande lydelse.

"Askor som uppkommer vid anläggningen ska samlas upp och förvaras så att den miljömässigt bästa vidarebehandlingen underlättas. Förvaring, hantering och transport ska ske så att risken för att lakvatten kan förorena mark och vatten och att olägenheter från damning minimeras. Askor som uppkommer i verksamheten ska så långt det är tekniskt möjligt, miljömässigt motiverat och ekonomiskt rimligt återföras till skogs- och jordbruksmark eller nyttiggöras på annat sätt."

Häri ligger också Anläggningens styrka i det att den planeras att uppföras som två olika anläggningsdelar; Biobränsleenheten och Samförbränningsenheten. Även askorna från Biobränsleenheten kommer att kontrolleras så att de kan återföras. Det är ett faktum att även s.k. rena biobränslen kan innehålla så höga halter av bl.a. kadmium att askan måste deponeras. Beroende på andel halm och halmkvalité kan askan från Biobränsleenheten komma att återföras till åkermark. Samförbränningsenheten däremot kommer, beroende på tillgång och krav på korrosionsbegränsning, olika blandningar av returträ, torv och biobränslen att förbrännas. Beroende på halten metaller i de ingående bränslena kommer askan i vissa fall komma att återföras till skogsmark medan i andra fall deponeras.

Deponering av askorna är en sista utväg, eftersom det är en sämre lösning både från miljösynpunkt och ekonomisk synpunkt. Dessutom finns det flera alternativ till deponering. Förutom återföring genom spridning i skogs och jordbruksmark kan askorna användas vid vägbyggnation, som tillsatser i betong etc. Det medför en minskad användning av naturlig sten och grus, vilket även det är viktigt ur hållbarhetssynpunkt. Vidare deltar Bolaget i värmebranschens forskningsprogram, Värmeforsk, avseende askor, det så kallade Askprogrammet, vilket förhoppningsvis ska resultera i ytterligare avsättningsmöjligheter.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 22 av 72

Bolaget kommer i god tid innan anläggningen tas i drift att i samråd med tillsynsmyndigheten utarbeta ett kontrollprogram för verksamheten. I detta program kommer bl.a. kontroll av inkommande bränslen och utgående askor att regleras, i syfte att säkerställa att möjligheter till avsättning av askorna utnyttjas i största utsträckning.

Bolaget har tidigare i kompletteringar till ansökan redovisat en summarisk uppbyggnad av hur egenkontrollen avseende ovan angivna frågor kommer att utformas. Kontrollen kommer även att säkerställa att verksamheten till fullo lever upp till NFS 2002:28. Kraven i NFS 2002:28 är dessutom rättsligt bindande och gäller oavsett vad som föreskrivs i tillståndsdomen. NFS 2002:28 gäller således parallellt med de villkor som tillståndet förenas med. Att meddela villkor som reglerar att verksamheten ska uppfylla NFS 2002:28 fyller därför ingen funktion.

Bolaget vill också lyfta fram det faktum att just förbränningen av returträ är orsaken till att Samförbränningsenheten kommer att omfattas av NFS 2002:28. Genom att anläggningen omfattas av dessa föreskrifter ställs det betydligt strängare krav på såväl utsläpp som övervakning av utsläpp än för en motsvarande anläggning som inte omfattas av dessa föreskrifter. Utsläppen från förbränningsanläggningen kommer därför sannlikt att bli lägre än för en motsvarande biobränsleeldad anläggning.

Bolaget vill mot bakgrund av det anförda påtala att i det fall en bränsleleverans inte uppfyller ställda krav kan leverantören beordras att hämta tillbaks leveransen. Sådana avvikelserapporter sparas i fem år.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 23 av 72

4 Kävlinge kommun, miljönämnden

Miljönämnden beslutar att lämna yttrande enligt förvaltningens tjänsteskrivelse, bilaga Mn § 115/2010.

De delar som berör Kävlinge kommun är transporter till och från kraftvärmeverket, samt utsläpp av dagvatten till Kävlingeån. Miljönämnden yttrar sig därför huvudsakligen i dessa frågor.

I utredningen bedöms denna ringa ökning (av trafiken på väg 104) ha liten betydelse för boende längs vägen, i synnerhet som transporterna till och från kraftvärmeverket kommer att ske under dagtid. Miljönämnden delar denna bedömning.

Bolaget föreslår att reningsanläggningen och det utgående avloppsvattnet utreds under en tid på två år varpå slutliga villkor för utsläpp av avloppsvatten till Kävlingeån kan fastställas.

Miljönämnden bedömer att förfaringssättet är acceptabelt. Resultaten av provtagningarna i utgående vatten som leds till Kävlingeån, bör dock under provotiden fortlöpande rapporteras till Kävlingeåns vattenråd som arbetar med åtgärder för att förbättra Kävlingeåns vattenkvalitet.

Bolaget accepterar att rapportera alla provtagningsresultat avseende utgående vatten som leds till Kävlingeån till Kävlingeåns Vattenvårdsförbund.

Utöver detta avser Bolaget att söka medlemskap i Kävlingeåns Vattenvårdsförbund när anläggningen skall tas i drift. Bolaget avser att inom vattenvårdsförbundet aktivt arbeta med recipientkontrollen.

Bolaget kommer att utföra ett löpande kontrollprogram, under två år från att anläggningen tas i drift, i syfte att mäta parametrar från både kondensat och övrigt vatten från anläggningen. samt ett kontrollprogram för att utreda påverkan på Kävlingeån från det varma vattenutsläppet. Parametrar som föreslagits ingå i dessa kontrollprogram finns beskrivna i avsnitt 5, Fiskeriverkets yttrande.

Kävlingeåns Vattenvårdsförbund ska ges möjlighet att ta del av kontrollresultaten. Bolaget ska kvartalsvis översända en sammanställning över uppkomna analysresultat till Kävlingeåns Vattenvårdsförbund, tillsynsmyndigheten samt miljöförvaltningarna i Kävlinge, Eslöv och Lund.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 24 av 72

5 Fiskeriverket

FISKERIVERKETS SYNPUNKTER I SAMMANFATTNING

Fiskeriverkets bedömning, utifrån tillsänt underlag, är att ansökt verksamhet kommer att påverka fisk och andra akvatiska organismer genom utsläpp av såväl, näringsämnen, försurande ämnen, syreförbrukande ämnen, metaller och organiska föreningar m.fl. som genom utsläpp av rökgaskondensat (termiska effekter).

Fiskeriverket har i huvudsak ingen erinran mot att tillstånd ges till ansökt verksamhet förutsatt att verkets nedan föreslagna provotidsutredningar och skyddsåtgärder vidtas. Fiskeriverket saknar dock i tillsända handlingar en bedömning av ansökt verksamhets påverkan på allmänt fiskeintresse. Sökandens föreslagna utredningar samt kontrollprogram bör därmed utökas enligt verkets förslag nedan.

PRÖVOTIDSUTREDNING OCH PROVISORISKA VILLKOR

Sökanden har föreslagit ett antal provotidsutredningar samt provisoriska villkor gällande utgående vatten (villkor C, P5 och P6). Fiskeriverket har i huvudsak inget att erinra till de av sökanden föreslagna provotidsutredningarna och provisoriska villkoren. Fiskeriverket anser dock att ytterligare utredningar bör genomföras, dels för att en mer detaljerad och säkrare bedömning av verksamhetens påverkan på fisk och fiske ska kunna göras, dels även för att en bedömning ska kunna göras om vidtagna skyddsåtgärder är av tillräcklig omfattningen eller om ytterligare åtgärder bör vidtas för att minimera verksamhetens påverkan på den akvatiska miljön.

Fiskeriverket förslår att sökandens föreslagna provotidsutredning C (nr. I) utökas till att även omfatta följande utredningar:

C2. Termiska effekter

Fiskeriverket anser att sökanden under en provotid bör utreda termisk påverkan på fisk och andra akvatiska organismer samt de tekniska och ekonomiska förutsättningarna för att övergå till alternativa lösningar för att reducera temperaturen på utgående vatten.

Utgångspunkten bör vara att temperaturen i recipienten följer gränsvärden för laxfiskevatten i förordningen (2001:554) om miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten. Detta även i om Kävlingeån inte ingår i de vatten som är sarskilt utpekade att skyddas.

Fiskeriverket anser att sökanden under en provotid bör utreda termisk påverkan på fisk och andra akvatiska organismer samt de tekniska och ekonomiska förutsättningarna för att övergå till alternativa lösningar för att reducera temperaturen på utgående vatten.

Utgångspunkten bör vara att temperaturen i recipienten följer gränsvärden för laxfiskevatten i förordningen (2001:554) om miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten. Detta även i om Kävlingeån inte ingår i de vatten som är sarskilt utpekade att skyddas.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 25 av 72

Vid samtal med Wenche Hansen (Fiskeriverket, 2011-01-21) framförde Fiskeriverket att ett regelbundet kontrollprogram skall löpa, för att verifiera och kontrollera de beräknade temperaturerna i Kävlingeån som redovisats underbilaga 9 i ansökans miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Enligt förordningen (2001:554) om miljö kvalitetsnormen för fisk- och musselvatten, får ett utsläpp till laxfiske vatten inte orsaka en högre temperaturförändring än 1,5°C i recipienten. Om risken är liten för negativ påverkan på fisk får, enligt miljö kvalitetsnormen, temperaturhöjningen i recipienten överskridas inom ett begränsat geografiskt område om Länsstyrelsen godkänner detta,

Enligt beräknade temperaturhöjningar, som redovisats i underbilaga 9 i MKB, kommer temperaturen från det varma vattenutsläppet från Kraftvärmeverket att överstiga 1,5°C, men detta kommer endast att ske inom en begränsad yta i närzonen. Efter närzonen sker omblandning av utsläppet i Kävlingeån i den del som kallas övergångszon till fjärrzonen, den del av i recipienten där total omblandning av det varma utsläppsvattnet skett. I ett kommande kontrollprogram bör ingå ett flertal provlokaler direkt efter det varma vattenutsläppet för att fastställa var närzonen slutar och därmed verifiera om det innefattar ett begränsat geografiskt område.

Om temperaturhöjningarna överstiger 1,5°C inom ett större geografiskt område (storlek/volym ej definierat i Miljö kvalitetsnormen) skall samråd hållas med Länsstyrelsen och Fiskeriverket för att besluta om vilka åtgärder som skall tillämpas.

Bolaget kan acceptera att under en provotid om två år utreda termisk påverkan enligt ovanstående.

Avseende tekniska och ekonomiska förutsättningar för att övergå till alternativa lösningar för att reducera temperaturen på utgående vatten vill Bolaget framföra följande:

Fiskeriverket framhåller att det inte går att bedöma om kostnaderna för att installera en värmepump är rimliga eller ej. När det gäller värdet på den producerade extra värmen vill Bolaget betona att det inte är intäkterna av fjärrvärmen, utan kostnaderna för att producera densamma, som påverkas av att installera en värmepump för att sänka temperaturen på rökgaskondensatet.

Bolaget vill framföra följande förtydligande avseende kostnader för fjärrvärmeproduktion med värmepump.

Den fjärrvärme som produceras med värmepumpen ersätter annan fjärrvärmeproduktion både i det biobränsleeldade kraftvärmeverket och i andra produktionsanläggningar. Det som ersätts är naturgas under 1 400 h, värmepump i geotermianläggningen (VPG) under 2 600 h, och sedan när biokraftvärmeverket går på dellast är det produktion från denna anläggning som ersätts under 2 700 h om året. Kraftvärmeverket går på fullast cirka 4000 h om året och på dellast cirka 2 700 h.

Kostnaderna för andra produktionsanläggningar är baserade på bränsle, verkningsgrad samt drift och underhållskostnader. För kraftvärmeverket tillkommer en förlorad elintäkt för den el som skulle ha producerats.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 26 av 72

Kostnadsminskningen för att producera 8 300 MWh i värmepumpen istället för med andra anläggningar blir 1,8 MSEK. Detta skall ställas mot den kostnad som Bolaget får beroende på värmepumpen. I den kostnaden ingår förutom energi, drift och underhåll även en kapitalkostnad beräknad på en livslängd av 15 år och en ränta på 6%. Denna kapitalkostnad uppgår till 126,5 SEK/MWh. Med energikostnaden inräknad erhålls en kostnad för fjärrvärmeproducerad med värmepumpen (VP) av 339 SEK/MWh.

Den årliga kostnaden blir då 2,8 MSEK, vilket innebär att Bolaget får en ökad kostnad på 1 MSEK om året för att installera och driva värmepumpen. Bolaget anser att denna extra kostnad för ökat energiutbyte är orimlig mot bakgrund av att påverkan på Kävlingeån av utsläppet av det renade rökgaskondensatet är ringa.

Fiskeriverket efterfrågar även andra metoder att sänka temperaturen på rökgaskondensatet. I denna del vill Bolaget framföra följande:

Ett annat sätt att sänka temperaturen är att installera kyltorn, där man kyler condensatet med utomhusluft. Med denna metod kan man få ned temperaturen på rökgaskondensatet från 50° C till 30° C eller lägre beroende på utomhustemperatur. Kostnaden för en dylik installation är beräknad till 800 kSEK.

Kylanläggning	800,0	kSEK		
Teknisk livslängd	15	år		
Ränta	6%			
Kapitalkostnad	80 311	SEK	a=	0,103
Elkostnad	96 984	SEK	120	MWh
Drift och Underhåll	50 000	SEK		
Tot kostnad	146 984	SEK		

Med kapital- och driftskostnader inberäknade blir årlig kostnad för denna kylning 150 000 SEK. Bolaget anser att denna extra kostnad för kylning av condensatet är tveksam mot bakgrund av att påverkan på Kävlingeån av utsläppet av det renade rökgaskondensatet är ringa.

Angående jämförelser med gräns- och riktvärden för laxfiskevatten i förordningen (2001:554) om miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten vill Bolaget framföra följande.

För temperaturpåverkan i recipienten gäller för laxfiske att temperaturhöjningen i vattenytan inte får överstiga 1,5°C (gränsvärde). Temperaturen får enligt ovan nämnda förordning överskridas om det gäller ett geografiskt begränsat område, vilket bedöms av Länsstyrelsen.

Beräknad temperaturhöjning i närzonen vid utläppsmynningen kommer att överstiga 1,5°C, men detta kommer att vara en mindre begränsad yta som redovisas i underbilaga 9 till ansökans miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Riskerna för att fisk skall påverkas negativt inom närzonen anses som liten enligt tidigare kompletteringar till ansökan. Om risken är liten för

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 27 av 72

negativ påverkan på fisk får temperaturen överskridas inom ett begränsat geografiskt område, enligt ovan. Placeringen av en utsläppsmynning kommer inte att ske på platser/lokaler som är av betydelse för fisk t ex där fiskar leker, fortplantar sig etc.

Efter närzonen fortsätter omblandning av vattenmassorna i övergångszonen tills en total omblandning har skett i fjärrzonen, vilket redovisas i underbilaga 9 i MKB. Det finns ett flertal alternativ hur utsläppsmynningen kan placeras, med olika initiala temperaturer för vattnet, för att understiga en temperaturhöjning på 1,5°C i övergångszonen och fjärrzonen, enligt utförda beräkningar i underbilaga 9 i MKB. Några möjligheter finns om man kan placera dysorna på 3-4 m djup om initiala vattentemperaturen är 55°C i utgående recipient. Flera möjligheter finns om initiala vattentemperaturen är högst 45°C enligt utförda beräkningar. Ett utdrag från beräkningarna i underbilaga 9 redovisas i figur 1 nedan:

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 28 av 72

Tabell 1. Temperaturhöjning i vattenytan efter inlagring som funktion av vattendjupet och utloppshastigheten för en och två dysor beräknat för en initial vattentemperatur på $T_o = 55$ °C.

Vattendjup (m)	Temperaturhöjning (°C)			
	Utloppshastighet, en dysa		Utloppshastighet, två dysor	
	2 (m/s)	3 (m/s)	2 (m/s)	3 (m/s)
0.5	5.0	3.3	4.0	2.6
1	3.9	2.7	3.0	2.1
2	2.6	1.9	1.9	1.4
3	1.8	1.4	1.3	1.0
4	1.4	1.1	1.0	0.8

Tabell 2. Temperaturhöjning i vattenytan efter inlagring som funktion av vattendjupet och utloppshastigheten för en och två dysor beräknat för en initial vattentemperatur på $T_o = 45$ °C.

Vattendjup (m)	Temperaturhöjning (°C)			
	Utloppshastighet, en dysa		Utloppshastighet, två dysor	
	2 (m/s)	3 (m/s)	2 (m/s)	3 (m/s)
0.5	3.5	2.3	2.8	1.8
1	2.8	1.9	2.2	1.5
2	1.9	1.4	1.5	1.1
3	1.4	1.1	1.0	0.8
4	1.1	0.9	0.8	0.6

Tabell 3. Temperaturhöjning i vattenytan efter inlagring som funktion av vattendjupet och utloppshastigheten för en och två dysor beräknat för en initial vattentemperatur på $T_o = 35$ °C.

Vattendjup (m)	Temperaturhöjning (°C)			
	Utloppshastighet, en dysa		Utloppshastighet, två dysor	
	2 (m/s)	3 (m/s)	2 (m/s)	3 (m/s)
0.5	2.2	1.4	1.8	1.1
1	1.8	1.2	1.4	1.0
2	1.3	0.9	1.0	0.7
3	1.0	0.8	0.8	0.6
4	0.8	0.6	0.6	0.5

Figur 1. Utdrag ur underbilaga 9 till MKB. Anger tre alternativa initiala vattentemperaturer för utsläpp till recipient Kävlingeån samt beräkningar på två utloppshastigheter, fem olika djup samt för två eller tre dysor.

Utöver temperaturhöjningen tas ett flertal parametrar upp i ovan angivna Miljökvalitetsnorm. Flertalet av dessa parametrar är redovisade i underbilaga 10 i MKB. De parametrar som kan komma att detekteras i recipienten, Kävlingeån, bör tas med i ett kontrollprogram. Följande parametrar är härvid aktuella, där angivna rikt- och gränsvärden hänförs till miljökvalitetsnormen:

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 29 av 72

- Syrgasmättnaden, får ej understiga 6 mg/L (gränsvärde).
- pH, skall vara mellan 6-9 och en aktivitet får endast förändra 0,5 pH-enheter (gränsvärde).
- Biokemisk syreförbrukning BOD₅, 3 mg /l skall eftersträvas (riktvärde).
- Nitriter, värdet 0,01 mg/L skall eftersträvas (riktvärde).
- Fenolföreningar, får inte finnas i sådan omfattning att det påverkar smaken på fiskköttet (riktvärde).
- Mineraloljebaserade kolväten. Får inte finnas i i sådana halter att de bildar en synlig hinna på vattenytan, tillför en "kolvätekaraktär" på fiskens smak, eller påverkar fisk negativt (gränsvärde).
- Ammoniak, riktvärde – 0,005 mg/l, gränsvärde – 0,025 mg/l.
- Ammonium, riktvärde – 0,2 mg/l, gränsvärde – 1 mg/l.
- Zink, gränsvärde – 0,3 mg/l.
- Koppar, gränsvärde – 0,04 mg/l.

Bolaget kommer även att undersöka följande parametrar i ett kontrollprogram för condensat och övrigt vatten från anläggningen enligt punkt 1-10 i bilaga 4 till NFS 2002:28.

- pH
- metaller, enligt NFS föreskrift
- Totalhalt organiskt kol, TOC
- Suspenderade ämnen
- Fenol
- Totalhalt kväve
- Ammoniumkväve sommartid*
- Totalhalt fosfor
- Syre
- Temperatur
- Opolära alifatiska kolväten (mätt som oljeindex)

*Med sommartid avses perioden 15 maj - 15 september.

C3. Bästa möjliga lokalisering av utsläppsledningen

Ytterligare skyddsåtgärder att vidta är att utreda bästa möjliga lokaliseringen i Kävlingeån för utsläppsledningen. Lokaliseringsutredningen bör utreda var viktig ansamling, lek och uppväxtområden för fisk finns inom påverkansområdet i Kävlingeån. Utredningen bör även klargöra var optimal omblandning mellan recipientens vatten och utgående vatten från verksamheten uppnås. Utredningarna ska mynna ut i förslag från sökanden på bästa miljömässiga lokalisering av utsläppsledningen i Kävlingeån.

Föreslagna prövotidsutredningarna bör ske i samråd med såväl Länsstyrelsen som Fiskeriverket och redovisas till miljödomstolen.

Fiskeriverket anser därmed att sökanden inom lokaliseringsutredningen bör utreda var viktiga ansamlingar, lek och uppväxtområden för fisk finns inom påverkansområdet i Kävlingeån. Utredningen bör även klargöra var optimal omblandning mellan recipientens vatten och ut-

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 30 av 72

gående vatten från verksamheten uppnås. Utredningarna ska mynna ut i förslag från sökanden på bästa miljömässiga lokalisering av utsläppsledningen i Kävlingeån.

Bolaget accepterar ett utredningsvillkor C3 om bästa möjliga lokalisering av utsläppsledningen. Utredningen skall vara färdig 6 månader efter dom i miljödomstolen för att utsläppsledningen skall hinna färdigställas innan anläggningen tas i drift.

Då arbetet med att schakta och förlägga ledningen i ån skall anmälas till länsstyrelsen, som tillika är tillsynsmyndighet, anser Bolaget att C3 kan delegeras till tillsynsmyndigheten.

Av underbilaga A1 framgår var den av Bolaget förlagda dagvattenledningen mynnar ut till Kävlingeån. Bolaget påpekar att denna ledning ej ännu är tagen i drift.

KONTROLLPROGRAM

Sökanden avser att inkomma med förslag på kontrollprogram till Länsstyrelsen innan verksamheten tas i drift. Fiskeriverket har i huvudsak inget att erinra till sökandens förslag på kontroll av utgående vatten men verket anser att kontrollprogrammet även bör innefatta kontroll av fisksamhällets status i recipienten samt kontroll av om utgående vatten är toxiskt för akvatiska organismer enligt följande.

1. Fisksamhällets status

Fiskeriverket saknar i tillsända handlingar en bedömning av ansökt verksamhets påverkan på allmänt fiskeintresse. Fiskeriverket saknar även en redogörelse över vilka undersökningar som utförts inom påverkansområdet i Kävlingeån, av såväl sökanden som andra aktörer.

Fiskeriverket anser därmed att sökanden inom kontrollprogrammet bör genomföra en fiskinventering för att klargöra fisksamhällets status innan verksamheten tas i drift samt genomföra uppföljande inventering när verksamheten varit i drift i ca 2 år.

Utifrån resultat från inventeringarna tas ställning till omfattning och frekvens på behovet av återkommande uppföljningar av fisksamhällets status. Resultat från inventeringarna ska vidare ligga till grund för behovet av att ytterligare skyddsåtgärder vidtas i syfte att minska verksamhetens påverkan på den akvatiska miljön. Samråd bör ske med Fiskeriverket och Länsstyrelsen inför framtagande av provtagningsprogram.

I Kävlingeån utförs en årlig elfiskeprovtagning, för Länsstyrelsen, vid Håstad Mölla (Eklöv, 2009). Det utförs även årlig elfiskeprovtagning i Björkaån (Persson, 2011). De undersökningar som utförts i Kävlingeån finns i huvudsak tillgängliga via Fiskeriverkets databas (Persson, 2011). De flesta undersökningar som utförts ligger ej i huvudfåran. Det bedrivs ett relativt omfattande sportfiske i ån och från den verksamheten kan kvalitativ information inhämtas (Persson, 2011). Det har skett stora förändringar i fisksamhället de senaste decennierna. Mängden mört, id och abborre har minskat, medan individstorleken för abborre och de flesta karpfiskar verkar ha ökat, speciellt i åns nedre delar där fisken delvis utnyttjar kustområdena sommartid (Persson, 2011).

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 31 av 72

Den senaste fiskevårdsplanen för Kävlingeån är daterad 2000 på Länsstyrelsens hemsida, men undersökningen är utförd 98/99. Åtgärdsförslag från denna fiskevårdsplan redovisas nedan.

"Åtgärdsförslag

Nedan följer en sammanställning över de åtgärder som bör utföras för att öka den vandrande fiskens förutsättningar i Kävlingeån.

- Fiskvägar i huvudfåran, Klingavälsån och Bråån
- Fiskvägar i övriga tillflödena
- Förbättrad rening vid kommunala reningsverk, framförallt Eslövs reningsverk
- Biotopåtgärder i huvudfåran
- Biotopåtgärder i några tillflöden
- Reglering av bevattningsuttag i Bråån och övriga tillflöden
- Utökat fiskeförbud i fredningsområdet utanför Kävlingeåns mynning

För att kunna följa upp effekterna av utförda åtgärder bör kontroll av fiskfaunans utveckling följas, vilket bör ske med elfiske, räkning av utvandrande smolt samt räkning av uppvandrande fisk."

Förutom elfiskeprovtagningarna utför Kävlingeåns Vattenvårdsförbundet vattenkontroller ett antal gånger per år längs med fem stationer i Kävlingeån. Endast vattenkemiska parametrar undersöks. Resultaten från vattenkontrollerna används bland annat för att avgöra om vattenkvaliteten förändras till den grad att det kan påverka fisken i Kävlingeån. Utöver detta finns det begränsad information om fisk på Kävlingeåns-Löddeåns Fiskevårdsområde hemsida.

Bolaget accepterar att under ett år, från beslutsdatum, genomföra en fiskinventering för att klargöra fisksamhällets status innan verksamheten tas i drift, samt därefter genomföra uppföljande inventering årligen under 5 år när verksamheten är i drift. Bolaget avser att ta fram denna del av kontrollprogrammet i samråd med Fiskeriverket, Länsstyrelsen i Skåne län.

Referenser:

Eklöv, A. 2011. Personlig kommunikation. (Kävlingeåns-Löddeåns Fiskevårdsområde FVO)

Eklöv, A. 2009. Fiskundersökning vid Håstad Mölla Kävlingeån 1998-2009. Rapport. Länsstyrelsen i Skåne Län. Rapport finns tillgänglig på webbplats www.m.lst.se.

Fiskevårdsplan för Kävlingeån - www.lansstyrelsen.se/NR/rdonlyres/124083B2-29EB-403E-8FC6-86663EE379B7/0/KavlingeånFvplan2000.pdf

Kävlingeåns-Löddeåns Fiskevårdsområde - www.loddean-fiske.org/

Kävlingeåns Vattenvårdsförbund - www.kavlingeans-vvf.com/

Persson, A. 2011. Personlig kommunikation. (Fiskexpert, Lunds Universitet).

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 32 av 72

2. Biologisk och kemisk karakterisering

Utsläpp till Kävlingeån sker genom utsläpp av spillvatten från processen, vatten från rökgaskondensering, sanitärt avloppsvatten samt dagvatten. Spillvatten från processen renas i en intern reningsanläggning och avleds till anläggning för behandling av dagvatten. Det renade spillvatten, rökgaskondensat och dagvattnet avleds till Kävlingeån. Sanitärt avloppsvatten kommer att avledas till kommunens avloppsreningsverk.

Ansökt verksamhet kommer att påverka fisk och andra akvatiska organismer genom bland annat utsläpp av såväl näringsämnen, försurande ämnen, syreförbrukande ämnen, metaller och organiska föreningar. Fiskeriverket anser därmed att sökanden bör genomföra en biologisk och kemisk karakterisering av utgående vatten efter att anläggningen är intrimmad. Detta i syfte att kontrollera om utgående vatten är toxiskt för akvatiska organismer. Karakteriseringen bör utgå från Naturvårdsverkets handbok (NV 2010:10).

Efter samtal med Wenche Hansen (Fiskeriverket, 110131), konstaterades att frågan ovan avser Naturvårdsverkets handbok (NV 2010:3).

De föreslagna analysparametrarna enligt ovan, där provtagningen kommer att utföras på både vatten från anläggningen och vatten från recipienten Kävlingeån, bedöms vara tillräckliga för att täcka in de ämnen som kan komma ut från anläggningen med avloppsvatten. Utredningar och beräkningar för dessa ämnen har utförts och finns redovisade i bilagor i MKB.

En stor del av karakteriseringen enligt Naturvårdsverkets handbok (NV 2010:3) är redan utförd, i bilaga 10 till MKB samt i kompletteringar till ansökan. Om det skulle uppmätas halter över angivna värden enligt miljökvalitetsnormen av någon parameter avser Bolaget att vidta åtgärder. Åtgärdsförslag, med bl a ovan nämnda handbok till grund, kommer i sådant fall att diskuteras i samråd med tillsynsmyndigheten, Länsstyrelsen.

Bolaget accepterar att i kontrollprogram lägga in att biologisk och kemisk karakterisering av utgående vatten skall utföras efter att anläggningen är intrimmad. Detta i syfte att kontrollera om utgående vatten är toxiskt för akvatiska organismer.

ÖVRIGA SYNPUNKTER

Bräddningar

Sökanden uppger att bräddningar från damm och våtmarksanläggningen enligt beräkningar kan förväntas uppstå vart 10-20 år. Sökanden uppger att det kommer att finnas möjlighet att stänga dagvattenledningarna både vid inflöde till dammsystemet samt vid anläggningens utlopp.

Fiskeriverket anser att det är viktigt att sökanden upprättar rutiner kring kontroll av funktionen hos avstängningsfunktionerna samt vidtar ytterligare förebyggande åtgärder som t.ex. säkerställer tillgång till mobilt reningsverk för att förhindra att förorenat vatten släpps ut i Kävlingeån.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 33 av 72

Bolaget kommer att i sitt kontrollprogram upprätta rutiner kring kontroll av funktionen hos avstängningsfunktionerna. Däremot anser Bolaget att det inte är nödvändigt att säkerställa tillgång till mobila reningsverk. Anledningen är Bolaget anser att den mängd vatten som kan däckas upp på bränslelagret, då ventiler stängs, är så stor att tid finns att ordna provisorisk rening.

Kompletteringar från bolaget (sid 42) strandskyddsbestämmelser med avseende på utsläppspunkten i Kävlingeån.

*I kompletteringar framkommer att grävningsarbeten kommer att ske både på land och i vatt-
net vid installation av utsläppsledning. Arbetet beräknas ta ca 1 vecka. Fiskeriverket saknar
en redogörelse över vilka skyddsåtgärder som sökanden avser att vidta för att förhindra ne-
gativa effekter som t.ex. spridning av grumlande material.*

Enligt Bolagets mening är den enklaste åtgärden som kan vidtas att utföra grävningsarbete-
na under den tid på året då grumling av Kävlingeån har minst påverkan på det akvatiska växt
och djurlivet, d v s vid lågvattennivå (se även avsnitt 2.2 ovan). Detta i kombination med
långsam/försiktig grävning anser Bolaget vara tillfyllest som skyddsåtgärder mot grumling.

*Fiskeriverket ställer sig vidare frågande till om inte ansökan bör kompletteras med en
ansökan om vattenverksamhet (1 1 kap. MB) alternativt anmälan till Länsstyrelsen.*

Då grävningsarbetena i Kävlingeån kommer att understiga 500 m² är det Bolagets mening att
det räcker med en anmälan till Länsstyrelsen i Skåne län.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 34 av 72

6 Närboende

Beträffande närboende till fastigheten Örtofta 21:1 har fem yttranden inkommit. Dessa bemöts enskilt nedan.

För att underlätta hänvisningar har citaten i yttrandena numrerats.

6.1 Anders och Ingrid Henriksson, aktbilaga 25

Några av citaten nedan har tillfogats kommentaren "endast Henrikssons", då bemötandena av aktbilaga 29 nedan sammanfaller med aktbilaga 25, med undantag av dessa "endast Henrikssons".

Sammanfattning

Vi yrkar därmed på att miljöansökan skall underkännas därför att:

6.1.1 *Samrådsmötet har inte genomförts på rätt sätt med rätt underlag till de närvarande*

I ansökan finns utförligt beskrivet hur samrådet genomförts och Bolaget kan inte annat än hänvisa till denna beskrivning. Dessutom bör framhållas att kallelse till samrådet skett såväl per brev till närboende som genom annonsering i ortstidningarna. Därigenom får samtliga berörda anses ha kallats på tillbörligt sätt. Vidare har Bolaget inte avvisat någon från att vara sig delta vid möten eller lämna skriftliga synpunkter. Samrådet uppfyller mer än väl de krav som ställs i miljöbalken.

6.1.2 *Alternativa placeringar "Vallkärra" och "Eslöv sydost" är enligt lokaliseringstudredningen lämpligare (påverkar människors hälsa och närmiljö i mindre grad) än alternativ "Örtofta väster om järnvägen"*

Henrikssons anger att slutsatsen från lokaliseringstudredningen är att alternativet "Vallkärra" och "Eslöv sydost" skulle påverka människors hälsa och närmiljö mindre än alternativet "Örtofta väster om järnvägen", och därmed vara lämpligare för ett kraftvärmeverk. Bolaget drar en annan slutsats av lokaliseringstudredningen, nämligen att alternativet "Örtofta väster om järnvägen" är den plats som, ur ett helhetsperspektiv, bäst lämpar sig för anläggningen och som innebär minst påverkan på människors hälsa och miljön.

Se också avsnitt 6.1.36 nedan

6.1.3 *Viktiga kriterier i lokaliseringstudredningen finns inte med t.ex. "Befintlig miljöstörning" och "Antal boende inom 1000 m från anläggningen"*

Bolaget anser att de kriterier som använts vid bedömningen och jämförelsen av de alternativa lokaliseringarna är relevanta för att bedöma påverkan på människors hälsa och miljön. De anpassningar av anläggningen som gjorts med olika typer av skyddsåtgärder gör att Bolaget endast funnit det relevant att ange eventuella närboende inom 400 m avstånd. Detta ställningstagande har motiverats såväl i ansökan daterad 2010-06-03 som i inlämnade kompletteringar från 2010-10-07.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 35 av 72

6.1.4 *Lokaliseringsutredningen har styrts av att platsen "Örtofta väster om järnvägen" redan var utsedd som plats för KVV 2005, lokaliseringensutredningen har därmed blivit till en "lokaliseringsmotivering" utan hänsyn till människor och miljö i närheten.*

Henrikssons gör gällande att lokaliseringensutredningen är en *lokaliseringsmotivering* utan hänsyn till människors hälsa eller miljön. Bolaget bestrider detta och vill framföra att Sweco fått i uppdrag att genomföra en lokaliseringensutredning utifrån ett antal förutsättningar, såväl miljömässiga som tekniska. Lokaliseringensutredningen omfattar ett väl tilltaget utredningsområde och pekar ut ett större antal lokaliseringar, varav 12 utretts på djupet.

Med miljöbalkens krav på bästa möjliga lokalisering i åtanke har sedan de olika alternativen bedömts ur olika aspekter och vägts mot varandra med utgångspunkt från objektiva kriterier. Bolaget anser att tillbörlig hänsyn tagits till människors hälsa och miljön, såväl genom de urvalskriterier som använts i lokaliseringensutredningen som genom de anpassningar av projektet/anläggningen som vidtagits.

6.1.5 *Bolagsstyrelsen har i december 2009 gett VD i uppdrag att göra ny lokaliseringensutredning, styrelsen bestämde redan i förväg att resultatet skall bli att Örtofta väljs som alternativ*

Det beslut som Henrikssons hänvisar till fattades av Lunds Energikoncernens styrelse den 15 december 2009. Styrelsen beslutade därvid

- att uppdra åt VD att lämna in en ny ansökan om miljötillstånd till miljödomstolen som täcker alternativa lösningar och
- att vid behov återkalla överklagan till HD samt
- att efter nya analyser återkomma med förslag till slutlig utformning av kraftvärmeverket i Örtofta.

För att underlätta förståelsen av beslutet vill Bolaget inledningsvis beskriva läget vid den tidpunkt då beslutet fattades.

Miljööverdomstolens (MÖD:s) dom med avslag av Bolagets förra ansökan om miljötillstånd meddelades den 19 december 2008. Avslaget motiverades med att Bolaget inte hade visat att den sökta platsen är den där ändamålet kan uppnås med minsta intrång och olägenhet med hänsyn till människors hälsa och miljön (2 kap 6§ miljöbalken). MÖD anförde vidare bland annat att det inte fanns faktaunderlag för att bedöma om den sökta platsen är bättre för den verksamhet som Bolaget vill bedriva, än någon annan plats i anslutning till det gemensamma fjärrvärmesystemet för Lund och Eslöv.

Bolagets slutsats av MÖD:s dom är att lokaliseringensutredningen i 2006 års miljöansökan bedömdes vara bristfällig. Efter beslut i januari 2009 påbörjades därför arbetet med en ny lokaliseringensutredning. Arbetet upphandlades från konsultföretaget SWECO, som slutförde första utredningsomgången i maj 2009. Resultatet av denna utredning visade att Örtofta 21:1 är den bästa lokaliseringen. Baserat på detta underlag beslutade Lunds Energikoncernens styrelse 2009-12-15 att lämna in en ny ansökan om miljötillstånd till miljödomstolen. Anledningen till att styrelsebeslutet dröjde var att regeringens beslut avseende detaljplanen för Örtofta 21:1 inväntades.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 36 av 72

Baserat på styrelsebeslutet den 15 december 2009 genomfördes samråd med myndigheter och kommuner den 12 februari 2010 och med närboende den 17 februari samma år. Vid samråden framkom att lokaliseringsutredningen behövde förtydligas för att tillräckligt klart motivera valet av lokalisering.

Lokaliseringsutredningen bearbetades och utvidgades ytterligare under våren 2010 och färdigställdes den 1 juni 2010. Även efter denna tredje fas av lokaliseringsutredningen framstod Örtofta 21:1 som det bästa lokaliseringsalternativet och som lämpligt med hänsyn till övriga bestämmelser i 2 kap 6 § miljöbalken. Mot denna bakgrund färdigställdes den nya ansökan om tillstånd enligt miljöbalken som lämnades in till miljödomstolen den 4 juni 2010.

Vid tidpunkten för det ovan citerade styrelsebeslutet förelåg således en kompletterad lokaliseringsutredning som liksom den ursprungliga lokaliseringsutredningen gav vid handen att Örtofta 21:1 var det bästa alternativet. Det var därför naturligt för Bolaget att, i syfte att påskynda den fortsatta handläggningen av ärendet, fortsätta arbetet med projektering av en anläggning på den aktuella platsen.

Av beslutet framgår emellertid också tydligt att kommande ansökan om tillstånd enligt miljöbalken skulle ta höjd för olika tekniska lösningar, såsom en, två eller tre etapper. När samråd därefter genomfördes och det framkom att lokaliseringsutredningen behövde förtydligas genomfördes också en tredje fas i utredningen. Bolaget kan mot denna bakgrund inte se på vilket sätt det ovan citerade styrelsebeslutet skulle kunna anses innebära att lokaliseringsutredningen inte uppfyller miljöbalkens krav. Den omständigheten att det nu förespråkade alternativet tidigt i processen identifierades som lämpligt kan rimligen inte anses innebära att senare utredningar, som bekräftar bedömningen, med automatik skall anses bristfälliga.

6.1.6 Vattenförsörjningen till KVV har inte redovisats fullständigt, Bolaget ger felaktiga och ofullständiga uppgifter i ansökan

Inte till något av de 12 fördjupningsalternativen finns framdraget vatten och/eller avlopp (VA). Vad som avses med uppgiften i lokaliseringsutredningen att det till "Örtofta väster om järnvägen" finns framdraget ledningar för kommunalt vatten, dagvatten samt spillvatten är att fysiska ledningar finns på plats. Dessa är dock inte anslutna till det kommunala systemet.

I det exploateringsavtal som finns mellan Bolaget och Eslövs kommun ingår att en VA-ledning mellan Ellinge reningsverk och Örtofta skall byggas. Ledningen kommer att dimensioneras så att det planerade kraftvärmeverkets behov av vatten och sanitärt avlopp räknas in utöver det som behövs för övriga abonnenter i Örtofta.

Örtofta försörjs idag med vatten från en pumpstation i Lilla Harrie väster om Örtofta. Kapaciteten i denna ledning är begränsad och Örtofta Sockerbruk har därför fått begränsningar för när bruket kan ta ut vatten. Med den nya ledningen från Ellinge minskar dessa begränsningar och det skulle även, ur vattenförsörjningsperspektiv, bli möjligt med ny bostadsbebyggelse i byarna.

VA-ledningen mellan Ellinge och Örtofta är i stort färdigprojekterad. Byggstart för ledningen är planerad till januari 2012.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 37 av 72

Avslutningsvis vill Bolaget framhålla att vattenförsörjningen och byggplan m m för den kommande ledningen inte är sådana frågor som måste föreligga klara i alla delar innan det kan meddelas tillstånd enligt miljöbalken till anläggningen. Däremot måste avloppsfrågan vara löst innan den faktiska driften påbörjas.

6.1.7 *Järnvägsanslutning till KVV redovisas bristfälligt eller inte alls*

Järnvägsanslutning är ett grundläggande krav i lokaliseringsutredningen i ansökan. Det arbete med järnvägsanslutning som påbörjades 2007 och stoppades av Bolaget i december 2008, då Miljööverdomstolen avlog Bolagets ansökan, kommer att återupptas i början av 2011. Den beräknade tidsåtgången från start av arbetet till dess att järnvägen kan tas i drift är 30 månader. Det innebär att järnvägen tidigast kan tas i drift sommaren 2013. Tidsplanen kan sammanfattas enligt följande:

- Tekniska riktlinjer upprättas under vecka 1101 - 1108
- Järnvägsplan upprättas under perioden vecka 1101 - 1125
- Järnvägsplanen ställs ut under vecka 1126 - 1130
- Järnvägsplanen fastställs under hösten 2011
- Systemhandling upprättas under vecka 1101 - 1136
- Bygghandlingar upprättas vecka 1201 - 1226
- Byggstart sker hösten 2012
- Drifttagning sker sommaren 2013

Vidare vill Bolaget framföra att ett avtal mellan Bolaget och Banverket (numera Trafikverket) avseende järnvägsplan/systemhandling för spåranslutning till nytt Kraftvärmeverk i Örtofta träffades i november 2008. Detta avtal gäller under framtagande av järnvägsplan och systemhandling och är villkorat av att erforderliga tillstånd erhålls, bland annat enligt miljöbalken. Avtalet föregriper således inte miljöprövningen.

För upprättande av bygghandling och byggnation kommer ett separat avtal att tecknas.

Bolaget tillbakavisar således påståendet att det skulle föreligga oklarheter kring järnvägsanslutningen.

6.1.8 *Lokaliseringsutredningen favoriserar ett alternativ "Örtofta väster om järnvägen" eftersom LE på denna plats redan gjort stora ekonomiska investeringar (t.ex. överdimensionerad fjärrvärmeledning och flyttad gasledning), detta är inte acceptabelt*

Fjärrvärmeledningen mellan Eslöv och Lund anlades under 2006, för att kunna dels optimera fjärrvärmeproduktionen, dels ta emot spillvärmeleveranser från Örtofta sockerbruk. Därutöver möjliggjorde fjärrvärmeledningen att både Svenstorps gods och Ellinge Gods kunde ansluta sig till fjärrvärmenätet och leverera fjärrvärme.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 38 av 72

Fjärrvärmeledningen dimensionerades för att klara behovet av fjärrvärme i Eslöv. Under hösten 2005 togs ett beslut att dimensionera upp delen från Örtofta till Stångby till en ledning med 500 mm. Bolaget vill här klargöra att detta gjordes för att inte utesluta möjligheten att lokalisera ett framtida kraftvärmeverk till Örtofta. Merkostnaden för den valda dimensionen jämfört med någon form av minimalalternativ var marginell. Det hade varit närmast oansvarigt av Bolaget att inte ta tillfället i akt att vid nybyggnationen ta höjd för en eventuell framtida utveckling av systemet, detta alldeles oberoende nu aktuella planer.

Till saken hör att stora störningar uppkom för både boende och markägare utefter ledningssträckningen då fjärrvärmeledningen drogs mellan Lund och Eslöv. Bolaget valde därför att dimensionera ledningen på sådant sätt att inga merkostnader eller störningar skulle uppstå, för det fall Bolaget meddelades tillstånd att förlägga det planerade kraftvärmeverket till Örtofta. Enligt Bolagets mening skulle det vara ogörligt att komma tillbaka till markägarna och be om att återigen få göra intrång för att förstora fjärrvärmeledningen. Ledningen går bl.a. direkt genom Örtofta samhälle och det hade inte heller varit rimligt att enbart öka dimensionen på vissa etapper.

Gällande flytten av naturgasledningen vill Bolaget framföra att detta är en åtgärd som är värdefull även för det fall att miljötillstånd ej erhålls. Koncessionen för naturgasledningen gick ut under 2008 och i samband med ansökan om ny koncession valde Bolaget tillsammans med ledningsägaren Eon att ändra dragningen på naturgasledning.

6.1.9 *Vindkraftverk längre ifrån Örtofta-Toftaholm än KVV tomten "Örtofta väster om järnvägen har nyligen stoppats av Eslövs kommun av miljöskäl, då måste även ett KVV ännu närmare stoppas av miljöskäl*

Bolaget känner inte till skälen till det beslut som Henrikssons hänvisar till och kan därför inte kommentera beslutet. Det bör dock framhållas att Eslövs kommun har tillstyrkt Bolagets nu aktuella ansökan och att kommunen således uppenbarligen gör en annan bedömning än för vindkraftetableringen. Det kan vidare framhållas att miljödomstolen inte är bunden av de bedömningar och avvägningar som har legat till grund för kommunens beslut i vindkraftärendet, utan har att göra sin egen bedömning utifrån ansökan och inkomna yttranden.

6.1.10 *Miljöbelastningen ökar i ett område som redan är mycket hårt pressat av Nordic Sugars sockerbruk som idag ger upphov till luktproblem, bullerproblem och tät, tung trafik*

Vad gäller lukt hänvisar Bolaget till miljökonsekvensbeskrivningens underbilaga 7 "Luktutredning" där det efter kontakter med knappt ett tiotal länsstyrelser konstateras att det inte brukar vara några problem med lukt från anläggningar liknanden den Bolaget vill uppföra. Den lukt från bränslet som kan komma att förnimmas är en doft av skog.

Vad beträffar buller och trafikrelaterade störningar se avsnitt 6.1.41 nedan.

6.1.11 *KVV innebär ökad tung trafik i området på vägar redan hårt belastade av sockerbrukets trafik, vissa av vägsträckorna är dessutom bara 6 m breda. Väg 104 är olämplig för transport av farligt gods*

Vad beträffar trafikrelaterade störningar se avsnitt 6.1.41 och 6.2.2 nedan.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 39 av 72

Beträffande farligt gods se avsnitt 6.1.21 nedan

6.1.12 *Riktvärden för väg- och tågbuller är redan idag överskridna i Örtoftaområdet, ytterligare utbyggnad som innebär fler tunga transporter är därför oacceptabelt.*

Bolaget vill vad gäller påståendet om att riktvärden för väg- och tågbuller redan idag skulle vara överskridna, med hänvisning till Miljööverdomstolens dom i mål nr M 2780-06, anföra följande.

Enligt domskälen i nämnda dom bör bullernivåer från vägtrafik och tågtrafik begränsas till nivåer som motsvarar en god miljö. För befintliga miljöer som exponeras för buller från vägtrafik och tågtrafik får, enligt domskälen, en ekvivalent ljudnivå om 65 dB(A) utomhus för närvarande anses utgöra gränsen för en "god miljö". Mot denna bakgrund och eftersom redovisade Leq-värdena för väg- respektive tågbuller understiger 65 dB(A) anser Bolaget att påståendet om att riktvärden för väg- och tågbuller skulle överskridas saknar grund.

Om miljöansökan med dess MKB godkänns av Miljödomstolen yrkar vi i andra hand på att:

6.1.13 *Omedelbar verkställighet medges ej*

Bolaget har i sin ansökan yrkat att det skall meddelas ett s k verkställighetsförordnande innebärande att ett meddelat tillstånd får tas i anspråk utan hinder av ett eventuellt överklagande. Förutläggningarna för verkställighetsförordnande regleras i 22 kap 28 miljöbalken och som framgår av denna bestämmelse krävs endast att det "finns skäl till det".

Det nu aktuella projektet har redan åsamkats betydande förseningar. En redogörelse härför har lämnats i bemötandet av länsstyrelsens yttrande ovan. Bolaget har ett starkt intresse av att påbörja den sökta verksamheten snarast möjligt.

Som framgår av Bolagets kompletteringar innebär den sökta verksamheten även betydande fördelar från miljösynpunkt. Det är därför angeläget att projektet nu kan komma vidare så snart som möjligt. Bolaget kan också konstatera att samtliga tillfrågade remissmyndigheter tillstyrker ansökan. Vid detta förhållande vidhåller bolaget sitt yrkande om verkställighetsförordnande. Det bör i sammanhanget noteras att den som tar ett tillstånd i anspråk med stöd av ett verkställighetsförordnande, bär den ekonomiska risken av att tillståndet senare kan upphävas eller förändras på sådant sätt att det inte kommer att utnyttjas.

6.1.14 *Rökgaskondensering är ett krav från byggstart oavsett lokalisering av anläggningen*

Enligt Bolagets kompletteringar till ansökan avser Bolaget att uppföra anläggningen i två etapper. Den första etappen kommer att omfatta uppförande av en samförbränningspanna på 110 MWth med rökgaskondensering, ångturbin och generator. Den andra etappen innefattar en halmpanna på 45 MWth med en ångturbin och generator, som planeras att uppföras i sådan tid att den är i drift innan utgången av den föreslagna igångsättningstiden på sex år.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 40 av 72

6.1.15 *Vattenledning med tillräcklig kapacitet skall vara planlagd i detalj vid byggstart oavsett vald lokalisering*

Se avsnitt 6.1.6 ovan.

6.1.16 *Järnvägssträckning vid anläggningen skall vara planlagd i detalj vid byggstart oavsett vald lokalisering*

Järnvägsanslutningen behöver inte vara planlagd i detalj när ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till anläggningen prövas. Det viktiga är att det finns förutsättningar för en sådan anslutning, vilket det gör i det nu aktuella fallet.

6.1.17 *Transporter till/från anläggningen får bara ske kl 08-18 vardagar*

Under normala driftförhållanden planerar Bolaget att inte ha personal på plats för bränslemottagning under lördagar. Det kan dock inte uteslutas att bränslemottagning i undantagsfall kan behöva ske under lördagar varför den möjligheten måste finnas. Samtidigt har Bolaget förståelse för de kringboendes önskemål att transporterna till och från anläggningen begränsas till ett minimum under helgerna och har därför föreslagit ett transportvillkor (villkor 13 i bolagets ansökan) som beaktar detta. Detta villkor innebär att transporter till och från verksamheten på lördagar bara får ske mellan kl. 08.00 och 15.00, att jämföra med andra icke helgdagar då bränslemottagning föreslås kunna ske mellan kl. 07.00 och 22.00. Enligt villkorsförslaget skall bränsletransporter över huvudtaget inte förekomma under sön- och helgdagar.

När det gäller transporterens förläggning under dygnet bedömer Bolagets att det är lämpligare att transporter ankommer anläggningen tidigt på dagen för att därigenom undgå att orsaka störningar i närområdet under rusningstrafiken. Ett längre öppethållande för mottagning av bränsletransporter ökar generellt möjligheterna att begränsa trafikintensiteten under känsliga perioder, förutom att det också ökar förutsättningarna att hålla ett jämnt flöde av transporter och därmed minska risken för köbildning inom anläggningsområdet.

Sammantaget finner Bolaget att den föreslagna utformningen av villkor 13 är tillräcklig för att minimera störningar av transporter till och från verksamheten.

Bolaget är emellertid berett att ändå justera villkoret för att ytterligare minska störningarna under kvällstid på sommaren och föreslår sålunda att villkor 13 ges följande lydelse.

13. Transporter till och från verksamheten får under tiden 1 september till 30 april ske på lördagar mellan kl. 08.00 och 15.00 och på andra icke helgdagar mellan kl. 07.00 och 22.00. Under övrig del av året får transporter ske vardagar mellan 08.00 och 18.00.

6.1.18 *Bullerskydd längs vägarna till/från anläggningen skall finnas i närheten av KVV.*

Bolaget bestrider yrkandet på följande grund.

Som Bolaget har påtalat i ansökan (se bilaga 13) är anläggande av bullerplank en bygglovspliktig åtgärd som Bolaget inte disponerar över när det gäller vägarna utanför anläggningen. Som också framgår av nämnda bilaga har Bolaget ändå under planeringen haft underhands-

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 41 av 72

kontakter med Trafikverket som är den myndighet som ansvarar för vägnätet i anslutning till anläggningen. Trafikverket har svarat att man ser fram emot konstruktiva diskussioner med Bolaget, för att lösa frågan om transporter och transportbuller på ett för alla parter acceptabelt sätt.

När det gäller bullerplank är det Bolagets uppfattning att sådana har bäst reducerande effekt för fastigheter belägna i omedelbar närhet till vägen. Då det idag finns ett bullerplank längs fastigheterna närmast väg 104 i Toftaholm, bedömer Bolaget ett kompletterande bullerplank skulle ha störst effekt på den södra sidan av väg 104 ned till Bråån.

Bolaget har inget emot att i samråd med Trafikverket verka för att bullerdämpande åtgärder - exempelvis i form av bullerplank - kommer till stånd i närheten av anläggningen men motsätter sig att detta regleras i villkor, enär Bolaget inte skulle ha rättslig och faktisk möjlighet att på egen hand uppfylla ett sådant villkor.

6.1.19 *Flisning får endast ske dagtid (endast Henrikssons)*

Bolaget vill framhålla att enligt ansökan kommer flisning att ske endast vardagar mellan kl 07.00 och 16.00.

6.1.20 *Belysning av området skall begränsas kvälls och nattetid (endast Henrikssons)*

Bränslegården kommer att vid behov (beroende på årstid) vara belyst under den tid då bränslemottagning kan ske, dvs. vardagar mellan kl 07.00 och 22.00 och lördagar mellan kl 08.00 och 15.00.

Belysningen vid bränsleinmatning och längs vägen från grindarna in till byggnaden på området kommer att vara tänd natten igenom. Strålkastarna och belysningen i övrigt kommer dock att vara avbländade och riktade inåt gården för minimera ljusflödet ut mot närområdet. I övrigt kommer under nattetid bara skorstenens röda dimljus att vara tända.

Inomhus krävs av säkerhetsskäl en viss belysningsnivå. Nattetid, d v s efter kl 22.00, krävs dock endast s k utrymningsbelysning, som är så svag (ca 100 lux) att den knappast kan upptäckas en bit bort från anläggningen.

Vid normal översyn och eventuella reparationsarbeten krävs givetvis en mycket högre belysningsintensitet. Avsikten är dock, inte minst av ekonomiska skäl, att sådant arbete skall utföras under normal arbetstid på vardagar men det måste givetvis finnas möjlighet att vid behov kunna utföra akuta åtgärder under nattetid. Någon villkorsreglering av belysningsfrågorna är enligt Bolagets uppfattning inte erforderlig.

6.1.21 *Ammoniaktransporter till/från anläggningen skall begränsas*

Bolaget konstaterar att det inte har utvecklats närmare på vilket sätt och/eller i vilket avseende transportererna av ammoniak skulle begränsas. Oaktat detta bestrider Bolaget yrkandet av följande skäl.

Inledningsvis vill Bolaget framhålla att det inte har något som helst intresse av att vare sig köpa in eller låta transportera mer ammoniak än vad som är absolut nödvändigt för verksam-

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 42 av 72

heten. Både inköp och transport av denna produkt är dyr och Bolaget har ett mycket starkt ekonomiskt incitament för att hålla nere förbrukningen (och därmed transport och övrig hantering) av ammoniak.

Vidare vill Bolaget framhålla att ammoniak – tillsammans med merparten av övriga miljö- och hälsofarliga kemiska produkter som kommer att transporteras till anläggningen - utgör farligt gods i transportledet. Därmed kommer dessa transporter, under förutsättning att det är fråga om större volymer, att omfattas av hela det regelverk, däribland lagen (2006:263) om transport av farligt gods med därtill hörande förordningar och föreskrifter, som gäller för transport av sådant gods.

Denna lagstiftning innehåller långtgående krav och begränsningar med avseende på vad och hur farligt gods får transporteras. Huvuddelen av kraven riktar sig mot utförare av transporterna, men även beställare och mottagare har vissa närmare angivna skyldigheter. När det gäller inkommande farligt gods – däribland den 25-procentiga ammoniak i vattenlösning som kommer att behövas till behandling av råvatten, spillvatten och rökgaskondensat samt reducering av kväveoxider i pannorna – kommer dessa transporter att utföras av godkända entreprenörer. Bolaget har således inte för avsikt att i egen regi utföra några transporter av farligt gods. De särskilda skyldigheter som gäller för beställare och mottagare gäller dock för bolaget.

Vidare vill Bolaget klargöra att det inte föreligger något förbud eller annan restriktion (annat än vad som anges nedan om genomfartstrafik) mot att transportera farligt gods på de i målet aktuella vägsträckorna (väg 104, väg 1267 respektive väg 936). De utgör förvisso inte s k rekommenderade transportvägar för farligt gods. Detta innebär dock inte att vägarna anses vara olämpliga för transport av farligt gods. Däremot får "genomfartstrafik" i princip inte förekomma på icke rekommenderade vägar, vilket innebär att en transportör av farligt gods bara får använda en icke rekommenderad väg om avsändarens eller mottagarens lokalisering omöjliggör ett annat vägval. Majoriteten av svenska vägar hör till kategorin icke rekommenderade transportvägar

Avslutningsvis bör framhållas att den aktuella ammoniakprodukten, när den väl har anlänt till anläggningen, utgör en sådan miljö- och/eller hälsofarlig kemisk produkt som omfattas av föreslagna villkor 8 och 16. Med hänvisning till nämnda villkor samt ovan nämnda reglering av transport av farligt gods (inklusive skyldigheterna för beställare och mottagare av sådant gods) saknas, enligt Bolagets uppfattning, skäl för att meddela särskilda villkor avseende ammoniak eller annat farligt gods.

6.1.22 *Anläggningen skall bedömas som en stor anläggning, föreskrifterna i NFS 2002:26 ska tillämpas som om det vore en enda anläggning oavsett uppdelning av bygget*

Samförbränningsenheten kommer att omfattas av bestämmelserna i Naturvårdsverkets föreskrifter om avfallsförbränning, NFS 2002:28. och ska därför inte beaktas vid tillämpning av NFS 2002:26. Den installerade tillförda effekten på biobränningsenheten kommer att understiga 50 MW. Inte heller denna anläggning kommer således att omfattas av NFS 2002:26.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 43 av 72

6.1.23 *Kraftvärmeverket skall innehålla en halmpanna från start oavsett vald lokalisering*

Av Bolagets kompletteringar till ansökan framgår att förutsättningarna för den planerade anläggningen har ändrats sedan de ursprungliga planerna togs fram. Avsikten är nu att uppföra anläggningen i etapper där halmpannan kommer att uppföras under etapp 2. När det gäller de närmare skälen för denna uppdelning hänvisas till nämnda kompletteringar.

Bolaget har också yrkat att igångsättningstiden anpassas till ett sådant etappvis uppförande av anläggningen. Enligt 24 kap 2 § miljöbalken förfaller ett tillstånd i den del en föreskriven igångsättningstid inte innehålls. Utöver detta saknas anledning att reglera frågan om tidpunkt för uppförande av respektive anläggningsdel.

Övriga synpunkter i Henrikssons yttrande som inte behandlats ovan,

Nedan återges delar av Henrikssons yttrande med kursiv stil, även om de inte är direkta citat. Bolagets svar följer därefter i vanlig stil.

6.1.24 *Bolaget bör förtydliga hur den etappvisa byggnationen kan komma att se ut.*

Vid tidpunkten för det samråd med närboende som hölls den 17 februari 2010 planerade Bolaget att hela anläggningen skulle uppföras i ett sammanhang. Dock var vid denna tidpunkt de analyser av förslag till slutlig utformning av anläggningen som Bolaget fått i uppdrag av koncernledningens styrelse att utföra inte färdiga. När dessa analyser väl låg färdiga (i början av hösten 2010) kunde osäkerheter konstateras som talade för att uppföra anläggningen i två etapper.

De risker som nu förutses vid ett samtidigt uppförande av hela anläggningen gäller

- resultatet av den statliga utredning som pågår just nu angående tredjepartsleveranser till fjärrvärmenät som bedöms kunna leda till en lagstadgad skyldighet att släppa in tredjepartsleverantörer på befintligt nät,
- ett minskande fjärrvärmeunderlag beroende på mildare klimat, ökad energieffektivisering av befintlig bebyggelse och att nya fastigheter är mycket energisnåla, vilket innebär att även med anslutning av nya fastigheter så är trenden att fjärrvärmeförbrukningen kommer att minska, samt
- påverkan på fjärrvärmesystemet av den kommande ESS-anläggningen i Lund, när spillvärme kan levereras från denna runt 2020.

Utifrån denna analys och för att minska riskerna tog koncernledningen i augusti 2010 beslut att anläggningen skall uppföras i två etapper och att etapp 1 skall påbörjas så snart erforderliga tillstånd föreligger. Enligt nu aktuella planer skall denna etapp innefatta en samförbränningspanna på 110 MWth med rökgaskondensator, ångturbin och generator. Etapp 2 innefattar en halmpanna på 45 MWth med en ångturbin och generator och planeras att uppföras i sådan tid att den är i drift före utgången av den föreslagna igångsättningstiden på sex år.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 44 av 72

6.1.25 *Redovisning av vegetationsplantering på vallen
Henrikssons önskar en redovisning av vilka trädsorter som avses planteras på
vallarna kring anläggningen.*

En plan för hur vallarna ska planteras finns framtagen. Det har dock inte ansetts erforderligt att redovisa denna i tillståndsansökan. I växtplanteringen sätts amträd (snabbväxande träd som skyddar känsligare trädarter mot t.ex. starkt solljus och frost) som björk och asp för en säker etablering av övrig vegetation. I planteringen avses en stor variation av träd- och buskarter användas, dels för att knyta an till det lokala skånska landskapet och dels för att minska känsligheten mot olika typer av växtsjukdomar och insektsangrepp. Exempel på aktuella arter är fågelbär, skogslind, hassel, slån, nyponros, sälg, rönn, skogsek, hagtorn, pelarpoppel m.fl. En varierad vegetation ger även goda förutsättningar för att gynna den biologiska mångfalden i form av fåglar, insekter och smådjur.

6.1.26 *Det föreligger brister i inlämnat material bestående i bl.a. inaktuella bilagor*

I yttrandena har inte närmare preciserats vari bristerna skulle bestå varför påståendet är svårt att bemöta. Den enda ledning som ges är en uppgift att Örtofta Sockerbruk har ökat sin produktion och att trafikflödena därmed har ökat.

Bolaget vill med anledning av påståendet framhålla att av det inlämnade materialet är det endast den brandriskanalys som bifogades till kompletteringen av den 7 oktober 2010 som inte är uppdaterad, från den förra miljöansökan som Bolaget lämnade in i juni 2006. Brandriskanalysen härrör från den förra ansökan, men är alltjämt aktuell. Det har inte skett några förändringar i bränslesammansättning, beräknings- eller bedömningsmetodik sedan dess varför det saknas skäl att uppdatera analysen.

6.1.27 *Det råder oklarheter kring ångleverans till sockerbruket*

I yttrandena ifrågasätts, som dessa får förstås, om det ligger någon substans bakom uppgifterna om ångleveranser till Örtofta sockerbruk.

Bolaget vill hänvisa till sina kompletteringar och därutöver anföra följande.

Planerna är högst verkliga och realistiska. Ångleveranser till sockerbruket är en för Bolaget mycket intressant affärsmöjlighet och genomförda utredningar visar att det inte finns några tekniska hinder mot en sådan samverkan. Hur en lösning skall utformas med avseende på ångtryck och design av Bolagets turbin är föremål för fortsatt utredning i nära samarbete med Örtofta sockerbruk. Den möjliga leveransen av ånga är beräknad till mellan 80 och 100 GWh, vilket framgår av den tekniska beskrivningen, se sid. 16 i bilaga A till ansökan.

6.1.28 *Osäkerheter kring järnvägsanslutning.*

Se avsnitt 6.1.7 ovan. Vidare vill Bolaget framhålla följande.

Det kan inledningsvis konstateras att järnvägstransporter förvisso är dyrare än lastbilstransporter på korta avstånd men att de redan vid något längre avstånd och etablerade flöden blir konkurrenskraftiga även prismässigt. Det bränsle som planeras att levereras till anläggningen via järnväg kommer till övervägande delen att ha sitt ursprung norrifrån. Redan idag finns flera depåer

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 45 av 72

för bibränsle med järnvägsanslutning i norra Skåne, Småland, men även längre norrut. Ytterligare depåer är också under uppförande och samtliga kommer att lokaliseras i omedelbar anslutning till järnvägen. Det kan även bli aktuellt att ta in bränsle med tåg från närliggande hamnar.

När det gäller ekonomi och miljö bör framhållas att när bränslet väl har lastats på järnväg har den faktiska transportsträckan mycket begränsad betydelse för både kostnader och påverkan på miljön.

Att förse en kommande anläggning med direkt järnvägsanslutning har flera strategiska och ekonomiska fördelar varav det finns anledning att särskilt framhålla följande:

- Möjlighet att köpa energived från framväxande terminaler i Småland och på andra platser. Terminalerna ligger uteslutande vid järnväg.
- Möjlighet att förvärva returträ (RT-flis) på överskottsmarknader längre bort och transportera till anläggningen till konkurrenskraftiga kostnader.
- Möjlighet att etablera egna terminaler på strategiska platser där det kan saknas avsättning för bibränsle.
- Möjlighet att utjämna balansen i tillgång och efterfrågan på bibränsle vid behov. I sådana fall kan det vara försvarbart att transportera bibränsle över stora avstånd.
- Möjlighet att förvärva stora bränslevolymer som tillfälligt dyker upp till försäljning. Idag går det utmärkt att beställa järnvägstransporter på kort varsel från många platser inom upptagningsområdet. I de fallen kan den höga transportkapacitet som järnvägen erbjuder vara en förutsättning för att kunna förvärva sådana bränslevolymer.

Bolaget har även medverkat vid Värmeforskprojekt tillsammans med bland andra Green Cargo avseende möjligheter att utöka bränsleleveranser per järnväg.

En direkt järnvägsanslutning skulle ha stor betydelse för närområdet. Enligt Bolagets beräkningar skulle ett tåg om dagen måndag till fredag innebära att antalet lastbilstransporter kan reduceras med 30 procent. Enligt Trafikverket skulle det vara möjligt att ta in upp till två tåg om dagen till anläggningen, vilket alltså skulle ge ytterligare reduktioner i antalet lastbilstransporter. Med två tåg om dagen skulle också den antagna bränslesammansättningen kunna ändras, så att andelen skogsbränsle ökar.

Projektering av järnvägsanslutning har startats upp igen i början av innevarande år och enligt nu gällande planer skall spåret kunna tas i drift under andra hälften av år 2013.

Som framgått ovan och av tidigare ingivet underlag har Bolaget mycket starka skäl (både ekonomiska och miljömässiga) att få till stånd en direkt järnvägsanslutning till anläggningen och att nyttja denna för kommande bränsletransporter. Vidare bör betänkas att verksamheten, i enlighet med det allmänna villkoret, skall bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad Bolaget har uppgett eller åtagit sig i målet. Det saknas skäl att utöver detta ålägga bolaget någon form av garantiförpliktelse beträffande järnvägsanslutning och kommande bränsletransporter.

Bolaget vill lyfta fram att de beräkningar och uppgifter i ansökan avseende transporters antal och påverkan från dessa är gjorda utifrån ett "worst case scenario", dvs att all bränsletransport till anläggningen sker med lastbil.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 46 av 72

Bolagets avsikt är att en så stor del av bränsleleveranserna som möjligt skall ske via järnväg. Därmed minskar påverkan på omgivningen avseende emissioner från transporter vilket ligger i linje med Bolagets intention att verksamheten skall ha en så liten miljöpåverkan som möjligt.

Av lokaliseringsutredning, underbilaga 5 till miljökonsekvensbeskrivningen, framgår att en järnvägsanslutning är ett av Bolagets krav för att finna en lämplig lokalisering.

När det avslutningsvis gäller försörjningen av biobränsle till anläggningen vill Bolaget tillägga följande.

Upphandling av biobränsle till anläggningen kommer att påbörjas under 2011 och bindande avtal tecknas, under förutsättning att erforderliga tillstånd då föreligger, i början av 2012 för att leverantörer och transportörer skall kunna hinna påbörja leveranser under sommaren 2013.

6.1.29 *Detaljplan finns endast för ett av de undersökta lokaliseringalternativen.*

Som yttrandena får förstås hävdas att det faktum att det föreligger en detaljplan för del av Örtofta 21:1 visar att platsen var förutbestämd och genomförda lokaliseringsutredningar därför bristfälliga.

Bolaget har redan under avsnitt 6.1.5 ovan behandlat frågan huruvida lokaliseringsutredningen uppfyller kraven enligt miljöbalken till vilken redogörelse det hänvisas. Därutöver kan tilläggas följande.

Den omständigheten att det finns en detaljplan som tillåter ett kraftvärmeverk på den aktuella fastigheten är givetvis inget hinder mot att meddela tillstånd. Det är tvärtom ett hinder enligt miljöbalken att meddela tillstånd som strider mot en gällande detaljplan.

Frågan är då om det faktum att det finns en detaljplan skulle visa att lokaliseringsutredningen är bristfällig i något avseende. I den delen vill Bolaget framhålla följande.

Den lokaliseringsutredning som gjordes inför Bolagets tidigare ansökan visade att platsen "Örtofta väster om järnvägen" var den bästa platsen för att uppföra ett biobränsleeldat kraftvärmeverk och därtill lämplig enligt de kriterier som följer av miljöbalken. När denna utredning förelåg var det naturligt för Bolaget att bygga sin fortsatta planering utifrån detta och för att undvika onödig tidsutdräkt tvingades Bolaget arbeta parallellt med olika delar i projektet. I detta arbete ingick bland annat att få till stånd en detaljplan för området som medför att den aktuella anläggningen kan uppföras på platsen, att sörja för att tillstånd enligt järnvägslagen kommer fram i tid och att påbörja arbetet med upphandling av de olika delarna i kraftvärmeverket.

Delar av detta förberedande arbete skulle vara av värde oberoende av lokalisering av verket medan andra delar – däribland detaljplanarbetet - skulle kunna vara bortkastat eftersom något tillstånd enligt miljöbalken inte förelåg vid den tidpunkten. Denna risk var Bolaget fullt medvetet om men bedömde att risken var värd att ta beroende på vikten av att korta ledtiderna för projektet.

Någonstans måste gränsen emellertid dras och Bolaget ansåg det inte vara värt mödan (och kostnaderna) att söka detaljplaner för flera alternativa lokaliseringar. Ett sådant förfarande skulle vara ett slöseri med resurser, både Bolagets och samhällets, detta särskilt som utfallet av den tidigare lokaliseringsutredningen pekade tydligt mot alternativet "Örtofta, väster om järnvägen".

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 47 av 72

Det är således inget märkligt med vare sig att Bolaget initierade en detaljpanelläggning av det aktuella alternativet redan tidigare i processen, eller att man inte sökte motsvarande för andra lokaliseringar. Frågan nu är bara huruvida den kompletterade lokaliseringsutredningen uppfyller miljöbalkens krav.

6.1.30 *Påverkan på landskapsbilden i det förordade alternativet är större än vad som uttalas i bolagets utredning*

Henrikssons hänvisar till att kommunen bedömt att anläggningen kommer att få en "stor fysisk påverkan" i detaljplanens planbeskrivning. I lokaliseringsutredningen hörande till aktuell miljöansökan har bedömningen av påverkan på landskapsbilden gjorts för 12 lokaliseringsalternativ med syftet att kunna jämföra de olika alternativen med varandra. Lokaliseringsutredningen har inte, som Henriksson m.fl hävdar, försökt förminska anläggningens påverkan på landskapet vid alternativ "Örtofta, väster om järnvägen" utan en bedömning har gjorts av den relativa påverkan på landskapsbilden för de olika alternativen. Detta anges i lokaliseringsutredningen: " Genom anläggningens storlek, bland annat med en 80 m hög skorsten samt en 50 m hög huskropp, kommer den vid alla lokaliseringsalternativ att innebära en påverkan på landskapsbilden. De lokaliseringsalternativ där anläggningen bedömts påverka landskapsbilden minst har följaktligen angetts få en "måttlig påverkan på landskapsbilden".

Bolaget står fast vid sin ståndpunkt att en placering av anläggningen i ett öppet jordbrukslandskap skulle ge upphov till en större påverkan på landskapsbilden än om anläggningen placeras i anslutning till befintliga industri- eller annan storskalig bebyggelse och infrastruktur. Denna ståndpunkt, samt ett resonemang om vem som påverkas av en förändrad landskapsbild, redovisas närmare i kompletteringen daterad 2010-10-07 som ett svar på länsstyrelsens frågor.

6.1.31 *Hushållsavfall bör aldrig få eldas i anläggningen. Det bör avtalsvägen regleras vad Bolaget får använda för bränslen under den närmaste 25-årsperioden. Henrikssons och Elfman m. fl. har olika skrivningar i denna del.*

Det är mycket viktigt att hushållsavfall aldrig kommer att få eldas i anläggningen. Det finns annars en uppenbar risk att man söker förnyat tillstånd till annat bränsle än biobränslen kort efter att KVV är klart. SYSAV eldar idag Lund-Malmös hushållsavfall. Det kan därför finnas mycket starka intressen inom Bolaget att istället elda Mellanskånes hushållsavfall i framtiden. Därför är det mycket viktigt att det tydligt biomal eller hushållsavfall som bränslealternativ aldrig blir aktuellt i framtiden vid ett eventuellt KW.

Vi yrkar att det tecknas ett 25 årigt avtal som anger vad K W kommer att eldas med. (Endast Henrikssons)

Bolaget avvisar yrkande om någon form av avtalsreglering och vill i övrigt anföra följande.

Av ansökan framgår tydligt att denna inte omfattar förbränning av hushållsavfall. För ordningens skull skall dock noteras att de ansökta bränsleslagen innefattar material som kan härröra från hushåll i form av grenar, kvistar eller obehandlat trä som t ex har lämnats in till återvinningscentraler av privatpersoner.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 48 av 72

Då den sökta lokaliseringen ligger inom skyddsområde för livsmedelindustri kan inte heller animaliska bränslen av typ biomal bli aktuella för anläggningen.

Såvitt avser andra bränslen än de ovan nämnda kan Bolaget inte använda sådana med mindre än att nya bränslen anmäls till och accepteras av tillsynsmyndigheten eller tillståndsprövas av miljödomstolen beroende på bränsleslagets art.

6.1.32 *Det saknas uppgifter om hur stor andel av vägtransporterna som kommer att gå med traktor*

När det gäller antalet "traktortransporter" hänvisar Bolaget till kompletteringen av 7 oktober 2010, bilaga 13, s 6 varav framgår att Bolaget gör bedömningen att 20 % av halmtransporterna kan komma att ske med traktor.

Vad gäller konsekvenser av transporter med traktorer så är 5 årsvardagsmedeldygnstrafik (ÅVDT) en mycket liten ökning. Det som möjligen skulle kunna ge ett ökat trafiksäkerhetsproblem är den ökning av antalet omkörningar som kommer att göras av övrig trafik då traktorernas hastighet är lägre än högsta tillåtna hastighet. Å andra sidan är riskerna vid omkörning av traktorer normalt sett lägre just på grund av skillnaden i hastighet mellan dessa och andra fordon.

6.1.33 *Det finns flera alternativa lokaliseringar som skulle medföra mindre störningar än "Örtofta väster om järnvägen"*

Se kommentarerna under 6.1.2 ovan.

6.1.34 *Den genomförda lokaliseringsutredningen har inte varit förutsättningslös och har även i andra avseenden allvariga brister bland annat när det gäller helhetsperspektiv*

Vad beträffar påståendet om att lokaliseringsutredningen inte skulle vara förutsättningslös se avsnitt 6.1.4 och 6.1.5 ovan.

När det gäller påstådd brist av "helhetsperspektiv" vill Bolaget framhålla att bedömningen av anläggningens förväntade påverkan för de olika lokaliseringalternativen har delats upp i ett antal skilda miljöaspekter. De separata bedömningar som gjorts för varje miljöaspekt har sedan vägts samman till en helhetsbedömning för varje utrett lokaliseringalternativ. De värderade miljöaspekterna har valts utifrån miljöbalkens krav på en lämplig lokalisering för en verksamhet eller åtgärd. En plats ska väljas som är lämplig dels med hänsyn till ändamålet med den planerade verksamheten och dels till de potentiella olägenheter för människors hälsa och miljön som kan antas uppkomma till följd av verksamheten (2 kap 6 § miljöbalken).

6.1.35 *Det skyddsavstånd om 400 m som har legat till grund för lokaliseringsutredningen är otillräckligt.*

Se avsnitt 6.1.36 nedan. Vidare bör noteras att även detaljplanen för Örtofta 21:1 medger ett skyddsavstånd om 400 m som tillräckligt.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 49 av 72

6.1.36 *Antalet boende inom störningsområdet har inte vägts in i utredningen. Eslövs kommuns beslut att stoppa en vindkraftetablering längre bort från de berörda byarna än det planerade värmekraftverket innebär rimligen att inte heller detta kan tillåtas.*

Bolaget har valt att dels utforma anläggningen på sådant sätt (med bl a invallning och trädråd, flisning och annan störande hantering inomhus m m) att störningarna i omgivningen skall minimeras, dels fastställa ett "skyddsavstånd" utanför vilket några egentliga störningar inte skall uppfattas. Detta skyddsavstånd om minst 400 meter har därefter tillämpats för att redan i ett tidigt skede sälla bort platser där omkringboende skulle orsakas mer betydande störningar.

Givet dessa utgångspunkter har det enligt Bolagets uppfattning inte något egentligt intresse att vare sig räkna eller redovisa hur många som bor utanför skyddszonen. Frågan kan också ställas hur långt utanför denna zon man skulle räkna. Någon form av gränsdragning måste givetvis till i ett sådant fall, men utanför skyddszonen är det svårt att se vilket objektivt kriterium som skulle läggas till grund för gränsdragningen.

När det gäller beslutet av Eslövs kommun att inte ge tillstånd till en vindkraftetablering kan Bolaget bara konstatera att kommunens bevekelsegrunder inte är kända för Bolaget och att det därför inte kan kommentera beslutet. Det bör dock framhållas att Eslövs kommun har tillstyrkt Bolagets nu aktuella ansökan och att kommunen således uppenbarligen gör en annan bedömning än för vindkraftetableringen. Det kan vidare framhållas att miljödomstolen inte är bundet av de bedömningar och avvägningar som har legat till grund för kommuns beslut i vindkraftärendet, utan har att göra sin egen bedömning utifrån ansökan och inkomna yttranden.

6.1.37 *Närheten till de områden där huvuddelen av fjärrvärmens planeras att användas bör göra "Valkärren" till ett utmärkt alternativ.*

Någon "närhetsprincip" som nämns i yttrandena som stöd för att Valkärren skulle vara det optimala alternativet är inte känd för Bolaget. Avstånd mellan anläggningen och de platser där värme och annan energi kommer att förbrukas kan förvisso vägas in i en lokaliseringstudie med då utifrån sådana aspekter som har beaktats i nu aktuella utredningar, d v s i första hand behovet av tillkommande infrastruktur.

Bolaget anser således att de aspekter av avståndet mellan anläggningen och kunderna som är relevanta för den pågående prövningen, har beaktats i lokaliseringstudien. Oberoende härav kan ändå tilläggas att utan leverans av ånga till närliggande industri kommer drygt 50 % av den vid verket producerade fjärrvärmens att nyttjas i Lunds respektive Lommas tätorter, medan drygt 10 % beräknas nyttjas i Eslöv. Vidare kommer knappt 40 % av den vid verket framställda energin nyttjas för el-ändamål vilket kommer att matas in i Eslövs mottagningsstation Eslöv Södra. För det fall ånga kommer att levereras till det närliggande sockerbruket – vilket Bolaget arbetar för – skulle knappt 10 % nyttjas för detta ändamål, medan knappt 50 % av fjärrvärmens levereras till Lund och Lomma; drygt 10 % av fjärrvärmens skulle levereras till Eslöv och drygt 30 % nyttjas för el-ändamål.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 50 av 72

6.1.38 *Vid alternativet Eslöv sydost kan närliggande flislager utnyttjas varför ytan kan krympas och expropriering av närliggande fastigheter inte behöva ske.*

I yttrandena anförs att i och med att Kraftringen Produktion AB tillsammans med Lastbilscentralen i Eslöv har en yta för bränslelager och flisning av energived, skulle Bolaget kunna bygga anläggningen på lokaliseringalternativ "Eslöv Sydost" med mindre yta än de övriga alternativen.

Bolaget delar inte den bedömningen av följande skäl. Till en början kan konstateras att den yta som nyttjas av Lastbilscentralen och Kraftringen Produktion i Eslöv är ca en hektar. Detta skall ställas i relation till de 14 hektar som Bolaget bedömer erfordras för att rymma anläggningen. Vid en rent teoretisk beräkning skulle ytan således kunna minska ned till 13 hektar. Bolaget vill dock betona att detta alternativ, dvs. att förlägga del av flislagret till en annan plats än själva anläggningen, kan appliceras på samtliga lokaliseringalternativ.

En sådan lösning har emellertid stora nackdelar, både ekonomiska och miljömässiga. Alla former av mellanlagring medför extra lastning och lossning vilket är både kostsamt (varje omlastning av bränslet kostar mellan 10 och 20 SEK/MWh) och medför störningar i omgivningen och på miljön. För den typ av kortare transporter som skulle bli aktuella mellan ett mellanlager och anläggningen skulle något annat alternativ än lastbil knappast vara realistiskt.

Vidare vill Bolaget framhålla att även vid en minskning av ytan från 14 till 13 hektar för lokaliseringalternativet "Eslöv Sydost", skulle fastigheterna inom närområdet fortfarande behöva exproprieras, alternativt lösas in om de hamnar utanför detaljplanerat område.

Bolaget kan således inte se att förekomsten av det externa bränslelager som har lyfts fram i yttrandena innebär att alternativet "Eslöv Sydost" skulle vara bättre än det av Bolaget förordade alternativet.

6.1.39 *Det är orealistiskt att Bolaget anser sig behöva ca 5 km fjärrvärmeledning till närmaste anslutningspunkt för alternativ "Eslöv sydost" då befintlig fjärrvärmeledning passerat detta alternativ..*

Den fjärrvärmeledning som förbinder Eslöv och Lund har dimension DN 350 från Örtofta in till Eslöv. Med en DN 350 ledning kan uppemot 40 MW fjärrvärme överföras, beroende på vilka temperaturnivåer som finns i fjärrvärmesystemet. För att överföra 100 MW fjärrvärme behövs en DN 500 ledning och således måste en ny fjärrvärmeledning dras mellan Eslöv och Örtofta för att kunna överföra nämnda effekt till Lund.

Därmed skulle det således bli nödvändigt att förlägga 5 km fjärrvärmeledning av dimension 500 för att kunna placera anläggningen vid Eslöv Sydost.

Se även Bolagets kompletteringsinlägga av 2010-10-07.

6.1.40 *Uppgiften att el från anläggningen kommer att ersätta kolbaserad elkraft från Danmark och/eller kontinenten ifrågasätts.*

Bolaget vill först lyfta fram att anläggningen med sina 38 MW installerad eleffekt är tänkt att producera ca 300 (220 etapp 1) GWh el, vilket i sig motsvarar 75 (55 etapp 1) procent av de ca 400

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 51 av 72

GWh el som används inom Eslövs kommun. Bolaget anser att man inte kan kalla detta ett "litet" tillskott.

När det därefter gäller frågan om vilka effekter tillskottet av el från anläggningen får för elsystemet i övrigt kan följande framhållas. Behovet av el påverkas inte av om det startas nya produktionsanläggningar. Det är behovet av el som styr produktionen och inte tvärtom. Alla elproduktionsanläggningar inom ett sammankopplat system är inte i drift hela tiden utan in- respektive urkoppling sker i takt med svängningarna i förbrukning. Den ordning i vilken produktionsanläggningarna kopplas in respektive ur avgörs helt av den rörliga kostnaden för elproduktion vid respektive anläggning.

När en ny elproduktionsanläggning startas upp kommer denna således att integreras i systemet och få den plats i rangordningen som följer av dess produktionskostnad. Eftersom den planerade anläggningen kommer att vara utformad som en kraftvärmeanläggning är verkningsgraden mycket hög till skillnad mot exempelvis kolkondensanläggningar, vilket innebär att kostnaden per producerad enhet blir lägre. Den planerade anläggningen kommer därför att tränga ut kolkondensanläggningar. Exakt samma mängd el som produceras vid Örtofta kommer att leda till motsvarande minskad elproduktion vid de anläggningar inom systemet som har högst marginalkostnad, vilket f n är kolkondensanläggningar. Basanläggningar som vind- och vattenkraft stängs inte ned då dessa har mycket låga rörliga kostnader och således ligger före den planerade anläggningen i rangordningen.

När det gäller underlaget för detta hänvisas till kompletteringen av 2010-10-07 och det material från Energimyndigheten som bifogats till denna.

6.1.41 *Kumulativa effekter av sockerbrukets och kraftvärmeverkets trafik har inte utretts i tillräcklig omfattning.*

Bolaget delar uppfattningen att transportfrågor i och omkring Örtofta bör betraktas kumulativt, vilket Bolaget anser sig ha gjort i de utredningar och annat underlag som har bifogats ansökan.

Frågan om buller och andra störningar från den tillkommande trafiken har utretts mycket ingående under arbetet med ansökan och Bolaget vill inledningsvis hänvisa till underbilaga 12 "Trafik och vägbuller" och underbilaga 13 "Analys av vägnät" till ingiven miljökonsekvensbeskrivning. Vidare har ingivits en underbilaga 14 "Totalbullerpåverkan från trafik- och industribuller" som innehåller beräkningar av buller från alla källor i omgivningen. Bolaget anser mot denna bakgrund att trafikeffekterna är tillräckligt utredda.

Vad beträffar Trafikverkets tumregel om störning hänvisar Bolaget till underbilaga 12 "Trafik och vägbuller" varav framgår bl.a. följande.

"Enligt Vägverkets tumregler för hur bullerökningar ska värderas spelar även mindre ökning i bullrande miljöer större roll än man tidigare trott. Man anger att för varje dBA starkare buller ökar den samhällsekonomiska värderingen av störningarna med 20 %. Om bullret ökar med 4 dBA ökar den samhällsekonomiska störningen till den dubbla. Värderingen av ökningen beror alltså på vilken ljudnivå man har i utgångsläget; är ljudnivån hög från början blir effekten av ökad ljudnivå större jämfört med om utgångsvärdet är relativt lågt. Med högst knappt en halv dBA ökning av ljudnivån i genomsnitt över året skulle därmed den samhällsekonomiska värderingen av störningen öka med som mest ca 10 %.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 52 av 72

I den PM som beskriver tumreglerna anges dock att det har stor betydelse för störningen hur många gånger per natt man vaknar av trafiken. Den nya trafik som kraftvärmeverket skulle generera kommer inte att pågå under nattetid, vilket gör att nattsömnen inte skulle påverkas och därmed skulle den samhällsekonomiska värderingen av störningen vara väsentligt lägre än ovan redovisat. Detta, i kombination med att ökningen av den ekvivalenta ljudnivån är så liten som 0,3-0,4 dBA, gör att de samhällsekonomiska negativa effekterna bedöms som små.”

Bolaget anser att med ovan nämnda tumregel för beräkning av störning blir den ökade störningen från den tillkommande trafiken liten.

Vad därefter gäller trafikbelastningen har i yttrandena hänvisats till Vägverkets dimensioneringsgrunder för vägar och gators utformning (VGU, publikation 2004:80).

VGU utgör dimensioneringsgrunder i samband nybyggnation. Vidare saknar VGU dimensioneringsgrunder för vägar med en bredd understigande 6,5 meter. Bolaget är dock av den uppfattningen att dimensioneringsgrunderna ändå bör kunna användas som vägledning i befintliga vägmiljöer.

I det fall där den sammanlagda trafikbelastningen på en befintlig väg adderat med tillkommande trafikbelastning ligger betryggande under de i VGU angivna dimensioneringsgrunderna, bör det rimligtvis kunna antas att den befintliga vägens belastning inte skulle bli för hög. Vidare bör rimligtvis riktvärdena för god standard vid befintliga vägar vara lägre än de krav som kan ställas vid nybyggnad av vägar. Det förhållandet att en väg på sina ställen endast är 6 meter bred, bör normalt anses innebära en försumbar kapacitetsnedsättning i jämförelse med om vägen är mer än 6,5 meter bred.

Enligt VGU är maximalt flöde i båda riktningar för en tvåfältsväg som inte är mittseparerad 2600 fordon per timme. På de aktuella vägarna kring den planerade anläggningen uppgår flödet under den maximala timmen till

- 400 fordon på väg 104,
- 210 fordon på väg 1267 norr om anläggningen och
- 280 fordon på väg 936 söder om anläggningen.

På samtliga de vägar som kommer att utnyttjas för transporter till och från det planerade kraftvärmeverket uppfylls således VGU:s riktlinjer.

En annan vägledande rekommendation enligt VGU är att en tvåfältsväg som inte är mittseparerad inte skall ha en årsdygnstrafik överstigande 8 000 fordon per dygn. Bolaget finner här att trafikflödet runt den planerade anläggningen ligger betydligt under nämnda värde.

Sett som ett årsmedelvärde kommer ökningen av samtliga transportrörelser som anläggningen genererar att uppgå till 1 % på vägarna söder och norr om anläggningen samt 2 % på väg 104. Under betkampanjen kommer andelen tung trafik till anläggningen att medföra en ökning, på väg 104 motsvarande 5 % österut mot Gårdstånga och 8 % västerut mot Kävlinge.

Enligt Bolagets uppfattning kommer inte ökningen av tunga fordon att påverka trafiksäkerheten nämnvärt, då sikten på de aktuella vägarna är god och standarden tillräcklig.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 53 av 72

Det totala antalet lastbilstransporter den sökta verksamheten genererar över året uppgår till 12 500, vilket ger 25 000 fordonsrörelser fördelat på de fyra anslutande vägarna. Detta skall jämföras med de 350 000 lastbilstransporter som totalt trafikerar de fyra vägarna per år, varav den planerade anläggningens andel sålunda uppgår till 7,5 %.

Bolaget är bekant med de diskussioner som förs mellan Vägverket och Örtofta Sockerbruk, i syfte att i konstruktiv anda lösa transporter till sockerbruket i Örtofta på ett för alla parter acceptabelt sätt. Bolaget är på samma sätt som den närliggande industrin berett att diskutera lösningar på trafiksituationen med den aktuella myndigheten.

Avslutningsvis vill Bolaget framhålla att den ovan beskrivna järnvägsanslutningen kommer att medföra att påverkan från transporter till den planerade anläggningen reduceras.

Mot ovanstående bakgrund är det Bolagets uppfattning att vägar i närområdet klarar den ytterligare trafik som det planerade kraftvärmeverket skulle ge upphov till.

6.1.42 *Det faktum att invånarna i Örtofta redan är kraftigt störda av det befintliga sockerbruket måste tillmätas stor betydelse och innebär att den förespråkade lokaliseringen inte kan tillåtas. Vidare anförs att "majoriteten" av den producerade energin skall levereras till Lund som ytterligare ett argument för att lokaliseringen skall underkännas.*

När det gäller betydelsen av existerande störningar från befintlig verksamhet vill Bolaget framhålla att dessa enligt Bolagets uppfattning inte är ett skäl i sig för den förespråkade lokaliseringen, vilket framgår av såväl denna skrivelse som den gjorda lokaliseringsutredningen.. Det är förvisso så att en från början helt störningsfri miljö normalt anses mer skyddsvärd än en miljö som redan är exploaterad, men förekomsten av störningar från den befintliga industrin utgör inte ett argument i sig för att tillåta den ansökta verksamheten. Å andra sidan innebär inte heller förekomsten av tidigare störningar ett absolut hinder mot tillkommande verksamhet.

I slutänden skall det ske en samlad bedömning av förhållandena i omgivningen varvid både befintliga och tillkommande störningar skall vägas samman. Bolagets uppgift i egenskap av sökande är att så heltäckande som möjligt redovisa förhållandena i de alternativa lokaliseringsområdena, varav befintlig närliggande industri är en av flera omständigheter som skall belysas. Den omständigheten att det finns en närliggande industri som sannolikt kan tillgodogöra sig en del av den producerade energin är givetvis av intresse i sammanhanget, men inte heller den är av sådan betydelse att den i sig är avgörande för lokaliseringsbedömningen.

6.1.43 *En etablering i Örtofta innebär att Eslövs kommuns klimatstrategi inte kommer att kunna uppfyllas*

I Eslövs kommuns klimatstrategi anges följande. "Klimatstrategin omfattar främst utsläpp av koldioxid från förbränning av fossila bränslen för produktion av el och fjärrvärme, enskild uppvärmning, inom industrin och i transportsektorn. Detta bedöms omfatta minst 75 % av kommunens samlade utsläpp av växthusgaser."

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 54 av 72

Klimatstrategin refererar även till kommunens energiplan som bl.a. föreslår att "fjärrvärmeproduktionen baseras på förnybara energitillgångar, där de lokala energitillgångarna halm, avfalls- och returbränslen och biogas prioriteras".

Bolaget gör därför en annan tolkning än Henrikssons och menar att en etablering av anläggningen i Örtofta mycket väl ligger i linje med kommunens intentioner i klimatstrategin.

6.1.44 *Bolaget skriver: "Inom utredningsområdet har tolv lokaliseringalternativ valts ut för fördjupad utredning"*
Kommentar: I underlaget inför samrådet 17 februari 2010 uppgavs att det var 6 områden som valts ut. Vad har hänt sedan dess? Detta är en så pass viktig förändring att den borde ha kommenterats i ansökan, liknande kommentar till samrådet (5.2.2 "I samrådsskedet framfördes synpunkter på att området i anslutning till Barsebäcks kärnkraftsverk skulle utredas som möjlig plats för ett nytt KW.").

Efter samrådet har lokaliseringstudien fördjupats och reviderats. Härvid valdes ytterligare 6 lokaliseringalternativ (av totalt 37) ut för en fördjupad utredning med syftet att inte förbise något alternativ som kunde vara aktuellt för lokalisering av ett kraftvärmeverk.

6.1.45 *Det ifrågasätts vad Bolaget menar med "realistiskt avstånd" till befintliga fjärrvärmeledning och huruvida det finns några riktlinjer eller dyl. för denna bedömning*

Bolaget vill här hänvisa till avsnitt 5.1 i lokaliseringstudien, "Avgränsning av utredningsområdet". Där har Bolaget gjort bedömningen att en lokalisering på längre avstånd än 5 000 m till befintlig järnväg eller 10 000 m till möjliga anslutningspunkter inom fjärrvärmesystemet inte är "realistisk", mot bakgrund av både kostnadsskäl och den miljöpåverkan som i första hand en ny järnväg medför.

En lokalisering i utredningsområdets periferi, som skulle kräva 10 000 m ny fjärrvärmeledning och 5 000 m järnvägsspår, skulle medföra en beräknad merkostnad om ca 175 miljoner kr, jämfört med en lokalisering i omedelbar anslutning till befintlig järnväg respektive anslutningspunkt inom fjärrvärmesystemet. En fördyring utöver dessa 175 MSEK anser Bolaget vara uppenbart orimlig enligt 2 kap. 7 § miljöbalken.

I begreppet "realistiskt avstånd" väger Bolaget således in både miljöpåverkan och ekonomi.

6.1.46 *Bolagets bedömning att "Lokaliseringalternativ inom områden som omfattas av kultur- respektive naturmiljöprogram bedöms vara möjliga, beroende på verksamhetens påverkan på Områdenas särskilda värde" ifrågasätts och argumenten för bedömningen efterfrågas*

Anledningen till att en lokalisering inom områden som omfattas av natur- respektive kulturmiljöprogram inte generellt har uteslutits är att dessa program har status av kunskapsunderlag och inte innebär något förbud mot tillkommande verksamhet i områdena. Hänsyn i samhällsplaneringen skall dock tas till områdenas särskilda värden, vilket också gjorts i lokaliseringstudien. För samtliga lokaliseringalternativ som berört områden utpekade i länets natur- eller kulturmiljöprogram har en bedömning gjorts av om en etablering skulle vara möjlig utan att skada utpekade värden.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 55 av 72

6.1.47 *En förklaring efterfrågas till varför en anslutning till en 400 kV-ledning inte är möjlig*

Nätet med 400 kV-ledningar utgör stamnätet som huvudsakligen fungerar som transmissionsnät och överför stora effekter över långa avstånd. Till stamnätet ansluts de största produktionsanläggningarna samt regionnäten.

Svenska Kraftnät har tagit fram Vägledning för anslutning av vindkraft till stamnätet, Dnr 2009/392, 2009-03-24. Vägledningen har formulerats för hantering av anslutning av nya elproducerande anläggningar till stamnätet. Den har tagits fram för vindkraft, men är även relevant för anslutning av andra typer av elproduktion.

Generellt ansluts produktionsanläggningar till nät med lägsta möjliga spänningsnivå. Nätanslutning sker i första hand till befintliga stationer och produktionsanläggningar med en effekt <300 MW ansluts inte till 400 kV nätet.

Regeln är inte absolut men undantag medges bara under särskilda förhållanden. Bolaget bedömer att några sådana omständigheter inte föreligger i det aktuella fallet.

Då det dessutom finns gott om möjligheter i denna del av Skåne att ansluta till 130 kVs nätet anser Bolaget att anslutning till detta nät är att föredra. I sammanhanget vill Bolaget framföra att möjligheterna att ansluta anläggningen till Krafringen Nät AB:s 130 kV mottagningsstation Eslöv syd undersöks. Denna anslutning är ett alternativ till att bygga en ny mottagningsstation i Viderup vid E.ONs 130 kV regionnät.

En beräkning av anläggningskostnaderna för de två alternativa elanslutningarna visar att merkostnaden för den längre 130 kV kabel som är nödvändig för att ansluta till mottagningsstationen Eslöv syd uppvägs av följande skäl. Denna mottagningsstation är befintlig, vid stationen finns tillräckligt utrymme och är enkel att komplettera med extra plats för den nya kabeln. Ekonomiskt är de två alternativen likvärdiga.

Miljömässigt är alternativet att ansluta anläggningen till mottagningsstationen i Eslöv syd att föredra då det är svårt att finna plats för en ny mottagningsstation i Viderup, beroende på "R"-märkta områden (gravhögar) i detta område. Länsstyrelsen har tidigare avslagit tillståndsansökan för en ny mottagningsstation inom området.

Ett nytt 130 kV ställverk i Viderup innebär större intrång i landskapet än en kabel till Eslöv.

6.1.48 *Det ifrågasätts varför en uppgift om anläggningsytan 14 ha har lagts in i texten om "Örtofta, väster om järnvägen" och inte i andra alternativ. Det ifrågasätts också varför de tre närmast liggande byarna har hamnat utanför orienteringskartan för det aktuella alternativet.*

En minsta anläggningsyta om 14 ha har använts som grundkriterium i lokaliseringsutredningen. Samtidigt har angetts att en större tomtstorlek vore fördelaktigt eftersom det skulle ge plats för större bränslelager. Att lokaliseringsutredningen för alternativ "Örtofta, väster om järnvägen" förtydligar att en anläggningsyta om 14 ha använts även i detta alternativ beror på att området ingick i Bolagets tidigare tillståndsansökan men då med en större tomtstorlek. Det anges även för att klarlägga att det faktum att den för området antagna detaljplanen medger en större anläggningsyta än 14 inte har beaktats i lokaliseringsutredningen.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 56 av 72

Byarna Vaggarp, Örtofta och Toftaholm framgår av flygfotot i figur 6.6.2.

6.1.49 *Det ifrågasätts vilka avstånd som faktiskt gäller mellan anläggning och bostäder i det förordade alternativet och vilka bostäder som avses när det i lokaliseringsutredningen talas om "planerade bostäder"*

Det avstånd som har utgjort ett av grundkriterierna i lokaliseringsutredningen är 400 m, vilket uppfylls i det förordade alternativet "Örtofta, väster om järnvägen". I ansökans miljökonsekvensbeskrivning specificeras avståndet närmare: "Närmaste bostäder är belägna ca 350 m från anläggningens tomtgräns. Genom att ett damm- och våtmarkssystem planeras att anläggas i tomtens sydvästra del, utanför planerad skyddsvall, blir avståndet från närmaste bostad till den egentliga verksamhetsytan ca 400 m."

"Planerade bostäder" avser ny bebyggelse som pekats ut enligt kommunens översiktsplan. Detta förklaras på sidan 14 i lokaliseringsutredningen.

6.1.50 *Det hävdas att gjorda fotomontage inte är rättvisande och på ett sätt som omöjliggör en korrekt bedömning av de olika alternativen*

Fotomontagen är utförda på bästa möjliga sätt med hänsyn till rådande förutsättningar, däribland svårigheten att hitta lämpliga punkter att fotografera områdena från likvärdiga avstånd. Fotograferingen genomfördes under odlingsssäsong vilket innebar en begränsad tillgänglighet till omkringliggande åkermarker. Även skillnader i terräng och vegetation bidrog till fotografering från olika avstånd, då avsikten med fotomontagen var att visa så mycket som möjligt av anläggningens siluett i landskapet.

I Bolagets kompletteringar av 2010-10-07 förtydligas hur fotopunkterna valts, detta på begäran från länsstyrelsen. Ett kompletterande fotomontage presenterades också, där anläggningen visas i alternativ "Örtofta, väster om järnvägen" på ett avstånd av 1966 m. På detta fotomontage syns även Örtofta sockerbruk, vilket lättare möjliggör en storleksjämförelse mellan de två anläggningarna.

6.1.51 *Det efterfrågas ytterligare uppgifter om den planerade järnvägsanslutningen såsom den exakta dragningen, berörda bostäder m.m.*

Järnvägsanslutning av anläggningen kommer att göras vid teknikstation Dammstorp, på västra sidan av stambanan. Det nya spåret kommer att bli cirka två kilometer långt och förläggas parallellt med stambanan. Närmaste bostäder finns vid Sveaborgs gård och Samstorp.

6.1.52 *Det efterfrågas uppgifter om hur Bolaget avser att undvika damning vid transport av flisat/krossat material och efterfrågas och vad Bolaget menar när man talar om "försiktighet vid stark vind"*

Bolaget vill här förtydliga att vid flisning av stock och uppläggning i högar av detta material blir damningen begränsad då materialet är fuktigt. Vid uppläggning i hög från transportband med krossat returträ kommer Bolaget vid stark vind att iaktta försiktighet, varmed menas att verksamheten stoppas om det bedöms föreligga risk för damning som kan sprida sig utanför området. Bolaget vill i sammanhanget påpeka att tomtens förvisso ligger något högre än omgivande fastigheter i Örtofta, Toftaholm och Vaggarp men att detta förhållande inte bedöms innebära några

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 57 av 72

olägenheter för omgivningen, då anläggningen planeras att omges av vallar med träd och buskage.

6.1.53 *Det anføres att utsläpp av kondensatvatten med en temperatur på +45 grader inte kan accepteras på grund av dess effekter i recipienten*

Beträffande temperatureffekter har denna fråga utretts i underbilaga 9 till miljökonsekvensbeskrivningen och i kompletteringar till ansökan. Vidare har i bemötandet av Fiskeriverkets yttrande (avsnitt 5 ovan) anförts följande.

Angående jämförelser med gräns- och riktvärden för laxfiskevatten i förordningen (2001:554) om miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten vill Bolaget framföra följande.

För temperaturpåverkan i recipienten gäller för laxfiske att temperaturhöjningen i vattenytan inte får överstiga 1,5°C (gränsvärde).

Efter närzonen fortsätter omblandning av vattenmassorna i övergångszonen tills en total omblandning har skett i fjärrzonen, vilket redovisas i underbilaga 9 i MKB. Det finns ett flertal alternativ hur man kan placera utsläppsmynningen med olika initiala temperaturer för vattnet för att understiga en temperaturhöjning på 1.5°C i övergångszonen och fjärrzonen, enligt utförda beräkningar i underbilaga 9 i MKB. Några möjligheter finns om man kan placera dy-sorna på 3-4 m djup om initiala vattentemperaturen är 55°C i utgående recipient. Flera möjligheter finns om initiala vattentemperaturen är högst 45°C enligt utförda beräkningar. Ett utdrag från beräkningarna i underbilaga 9 redovisas i figur 1 nedan:

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 58 av 72

Tabell 1. Temperaturhöjning i vattenytan efter inlagring som funktion av vattendjupet och utloppshastigheten för en och två dysor beräknat för en initial vattentemperatur på $T_o = 55$ °C.

Vattendjup (m)	Temperaturhöjning (°C)			
	Utloppshastighet, en dysa		Utloppshastighet, två dysor	
	2 (m/s)	3 (m/s)	2 (m/s)	3 (m/s)
0.5	5.0	3.3	4.0	2.6
1	3.9	2.7	3.0	2.1
2	2.6	1.9	1.9	1.4
3	1.8	1.4	1.3	1.0
4	1.4	1.1	1.0	0.8

Tabell 2. Temperaturhöjning i vattenytan efter inlagring som funktion av vattendjupet och utloppshastigheten för en och två dysor beräknat för en initial vattentemperatur på $T_o = 45$ °C.

Vattendjup (m)	Temperaturhöjning (°C)			
	Utloppshastighet, en dysa		Utloppshastighet, två dysor	
	2 (m/s)	3 (m/s)	2 (m/s)	3 (m/s)
0.5	3.5	2.3	2.8	1.8
1	2.8	1.9	2.2	1.5
2	1.9	1.4	1.5	1.1
3	1.4	1.1	1.0	0.8
4	1.1	0.9	0.8	0.6

Tabell 3. Temperaturhöjning i vattenytan efter inlagring som funktion av vattendjupet och utloppshastigheten för en och två dysor beräknat för en initial vattentemperatur på $T_o = 35$ °C.

Vattendjup (m)	Temperaturhöjning (°C)			
	Utloppshastighet, en dysa		Utloppshastighet, två dysor	
	2 (m/s)	3 (m/s)	2 (m/s)	3 (m/s)
0.5	2.2	1.4	1.8	1.1
1	1.8	1.2	1.4	1.0
2	1.3	0.9	1.0	0.7
3	1.0	0.8	0.8	0.6
4	0.8	0.6	0.6	0.5

Figur 1. Utdrag ur underbilaga 9 till MKB. Anger tre alternativa initiala vattentemperaturer för utsläpp till recipient Kävlingeån samt beräkningar på två utloppshastigheter, fem olika djup samt för två eller tre dysor.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 59 av 72

6.2 Jörgen Möller, aktbilaga 26

6.2.1 *Bränsletransporterna till KVV skall enligt ELKV primärt komma från lokala leverantörer, med en radie på ca 5 mil för halm och 20 mil för skogsbränsle. Att få ekonomi i järnvägstransporter på de korta avstånden kräver mångdubbelt högre transportskatter och -kostnader jämfört med de som finns idag, och de 15%-30% av transporterna som ELKV anser sig kunna lägga över på tåg är en teoretisk siffra och bör (om bygget trots allt blir av) kopplas till en garanti som tickar ut om inte järnvägsnivåerna uppfyllts efter t ex 5 år.*

När det gäller planerade transporter kan inledningsvis konstateras att järnvägstransporter förvisso är dyrare än lastbilstransporter på korta avstånd, men blir redan vid något längre avstånd och etablerade flöden konkurrenskraftiga. Det bränsle som planeras att levereras till anläggningen via järnväg kommer till övervägande delen att ha sitt ursprung norrifrån. Redan idag finns flera depåer för biobränsle med järnvägsanslutning i norra Skåne och Småland, men även längre norrut. Ytterligare depåer är också under uppförande och samtliga kommer att lokaliseras i omedelbar anslutning till järnvägen. Det kan även bli aktuellt att ta in bränsle med tåg från närliggande hamnar.

När det gäller ekonomi och miljö bör framhållas att när bränslet väl har lastats på järnväg har den faktiska transportsträckan mycket begränsad betydelse, både för kostnader och påverkan på miljön.

Att förse en kommande anläggning med direkt järnvägsanslutning har flera strategiska och ekonomiska fördelar varav det finns anledning att särskilt framhålla följande:

- Möjlighet att köpa energived från framväxande terminaler i Småland och på andra platser. Terminalerna ligger uteslutande vid järnväg.
- Möjlighet att förvärva returträ (RT-flis) på överskottsmarknader längre bort och transportera till anläggningen till konkurrenskraftiga kostnader.
- Möjlighet att etablera egna terminaler på strategiska platser där det kan saknas avsättning för biobränsle.
- Möjlighet att utjämna balansen i tillgång och efterfrågan på biobränsle vid behov. I sådana fall kan det vara försvarbart att transportera biobränsle över stora avstånd.
- Möjlighet att förvärva stora bränslevolymer som tillfälligt dyker upp till försäljning. Idag går det utmärkt att beställa järnvägstransporter på kort varsel från många platser inom upptagningsområdet. I de fallen kan den höga transportkapacitet som järnvägen erbjuder vara en förutsättning för att kunna förvärva sådana bränslevolymer.

Bolaget har även medverkat vid Värmeforskprojekt tillsammans med bland andra Green Cargo avseende möjligheter att utöka bränsleleveranser per järnväg.

En direkt järnvägsanslutning skulle ha stor betydelse för närområdet. Enligt Bolagets beräkningar skulle ett tåg om dagen måndag till fredag innebära att antalet lastbilstransporter kan reduceras med 30 procent. Enligt Trafikverket skulle det vara möjligt att ta in upp till två tåg om dagen till anläggningen, vilket alltså skulle ge ytterligare reduktioner i antalet lastbils-

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 60 av 72

transporter. Med två tåg om dagen skulle också den antagna bränslesammansättningen kunna ändras, så att andelen skogsbränsle ökar.

Projektering av järnvägsanslutning kommer att startas upp igen i början av innevarande år och enligt nu gällande planer skall spåret kunna tas i drift under andra hälften av år 2013.

Som framgått ovan och av tidigare ingivet underlag har Bolaget mycket starka skäl (både ekonomiska och miljömässiga) att få till stånd en direkt järnvägsanslutning till anläggningen och att nyttja denna för kommande bränsletransporter. Vidare bör betänkas att verksamheten, i enlighet med det allmänna villkoret, skall bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad Bolaget har uppgett eller åtagit sig i målet. Det saknas skäl att utöver detta ålägga bolaget någon form av garantiförpliktelse beträffande järnvägsanslutning och kommande bränsletransporter.

Mot denna bakgrund bestrider bolaget Jörgen Möllers yrkande i denna del.

6.2.2 *Korsningen väg 104/ väg 1267 har utretts av Tyréns i "Förstudie Kraftvärmeverk i Örtofta Trafikanläggning - anslutning till allmän väg" 070307(reviderad april +september 2009) på ett övergripande plan, men har trots revideringarna inte simulerat eller på annat sätt analyserat effekterna av den stora ökningen av svängande lastbilar i korsningen. Vid en enkel titt på siffror från de fyra olika riktningarna ser det "bara" smått besvärande ut, men lägger man till aspekten att all trafik till och från KVV (utom den bråkdel som kommer från Eslöv via 1267) kommer att korsa 104 antingen på väg in till, eller på väg från KVV uppstår en helt annan bild som inte analyserats.*

Följaktligen sker under höstsäsongen i snitt en korsning av vägen med lastbil till eller från 1267 som korsar 104 (dvs vänstersväng) i peak med mindre än en minuts mellanrum. En lastbil som korsar vägen och startar från stillastående (pga väntan på mötande trafik) tar ganska många sekunder på sig och blockerar under den tiden mötande trafik. En lastbil som svänger ut på 104:an tar en viss tid på sig att accelerera upp till trafikrytmen och kommer därför att sänka korsningens kapacitet markant.

Läggs därtill på den föreslagna trafiksäkerhetsåtgärden (Alt 5) som innebar en förskjutning i sidled av vägbanorna, så kallad 70-säkrad korsning, så innebar det att för att åtgärden skall ha effekt på personbilar, kommer effekten att bli markant större på lastbilar, d v s de kommer inte att kunna hålla 70 km/h genom korsningen, vilket i kombination med ovanstående kommer att förorsaka det som brukar betecknas "trafikinfarkt" under den period då Sockerbruket och Kraftvärmeverket har gemensamt maxinflöde av transporter.

När det gäller risken för "trafikinfarkt" i korsningen väg 104 och väg 1267 i tider av maximal trafik till både sockerbruket och den planerade anläggningen vill Bolaget framföra följande.

En kapacitetsberäkning har genomförts för trafiksituation där betkampanjen sammanfaller med att kraftvärmeverket utnyttjas maximalt. Kapaciteten för en korsning är det största antalet fordon som kan passera korsningen under viss given tid. Beräkningarna är baserade på att det går ca

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 61 av 72

3 500 fordon per vardagsdygn på väg 104 förbi korsningen med väg 1267 och ca 2 000 fordon/ vardagsdygn på väg 1267, inklusive transporter till/från kraftvärmeverket och trafik-tillskott till följd av betkampanjen. Uppgifterna ingår i underbilaga 12 till ansökans miljökonse- kvensbeskrivning (MKB).

Kapacitetsberäkningar (utförda i programmet Capcal) görs för den mest belastade timmen under dygnet, den dimensionerande timmen. Denna infaller normalt på morgonen, ca kl 7-9 eller på eftermiddagen, ca kl 16-18. Andel trafik under den dimensionerande timmen ligger normalt på 10-12% av dygnets trafik. För att inte underskatta belastningen i den studerade korsningen har trafikflödet under den dimensionerande timmen här satts till 12% av vardags- dygnstrafiken. Riktning fördelningen har antagits till 70/30, dvs det har antagits att 70% av trafikflödet på väg 1267 kör ut på väg 104 och att 30% av trafikflödet på väg 1267 kommer från väg 104.

Kraftvärmeverket har beräknats generera knappt 70 tunga transporter per vardagsdygn (en- ligt rapporten), varav 60 kör via väg 104. Av dessa 60 transporter beräknas 30 köra västerut. Det har antagits i ett "värsta fall" att hälften av de transporter som kör via väg 104 under dyg- net, passerar korsningen under den dimensionerande timmen (d v s 30 transporter), vilka ger upphov till 60 fordonsrörelser in+ut. Andelen tung trafik på väg 1267 uppgår därmed till 35% av total trafik under den dimensionerande timmen. På väg 104 har andelen tung trafik under dimensionerande timman beräknats till 22% väster om korsningen och till 38% öster om korsningen, till följd av antagandet ovan att hälften av all trafik till/från kraftvärmeverket sker under den dimensionerande timmen samt att betkampanjen pågår.

Utifrån dessa antaganden ger beräkningarna följande resultat.

Tillfart	Riktning	Belastnings- grad	Körlängd medel antal fordon	Körlängd 10% antal fordon
Väg 104 väst	Rakt fram	0,05	0,0	0,0
	Vänster	0,05	0,0	0,0
Väg 1267	Höger/vänster	0,31	0,3	0,6
Väg 104 öst	Höger/rakt fram	0,16	0,0	0,0

Av tabellen framgår att det inte beräknas bli några kapacitetsproblem i korsningen. Belast- ningsgraden (kvoten mellan flöde och kapacitet) i väg 1267s tillfart till väg 104 uppgår till en- dast 0,31. Resultatet innebär att 31% av korsningens kapacitet används under den dimen- sionerande timmen. Belastningsgrader under 0,8 är godkänd standard enligt Trafikverket. Beräkningarna visar också att medelkörlängden under en timme beräknas uppgå till 0,3 for- don, d v s ca 3 m. Under 10% av tiden kan körlängden bli dubbelt så lång. Under kortare tid än den dimensionerande timmen kan emellertid körlängderna bli längre, vilket innebär att körer på några bilar kan uppstå vid enstaka tillfällen.

Utifrån dessa beräkningar anser bolaget att det klart framgår att korsningen mellan väg 104 och väg 1267 skulle klara den extra trafiken utan risk för trafikstockningar.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 62 av 72

6.2.3 *Ett möjligt sätt att minska den "stora fysiska påverkan" är att minska det högsta pannhusets höjd, antingen med alternativ teknik (vilket Lunds Energi hävdar inte finns som beprövad teknik). Eller genom att gräva ned pannhuset till hälften. Detta är möjligt enligt LE, men innebär en merkostnad och anses därför ointressant...*

Möller framför att ett sätt att minska den "stora fysiska påverkan" är minska det högsta pannhusets höjd antingen med alternativ teknik eller genom att gräva ned pannhuset till hälften.

Avseende alternativ teknik vill Bolaget här framföra att det finns ett antal skäl till att en ångpanna får den bygghöjd som den får. Nedan följer en kort sammanfattning på vad som påverkar bygghöjden.

1. Det går inte att bygga en fastbränslepanna med horisontell eldstad, eftersom aska och ej utbränt bränsle då kommer att lägga sig på den nedre eldstadsväggen.

2. För att få en god arbetsmiljö i anläggningen krävs det tillräcklig arbetshöjd för serviceåtkomlighet, t.ex. vid rondering, samt att det skall vara möjligt att komma åt de olika delarna i anläggningen då underhåll krävs.

3. Generellt blir pannor med större effekt högre. Detta beror på flera orsaker;

- För pannor med högre effekt väljer man ofta att bygga pannan hängande, dvs pannkroppen hänger i stora balkar ovanför pannan. Detta ger en cirka 5 meter högre höjd än för en stående panna.
- Med högre effekt, ökar volymflödet av luft och rökgaser. Detta innebär att tvärsnittsarean på luft och rökgaskanalerna ökar.
- Längst ned är pannbotten trattformad för att kunna mata ut askorna. Ju större tvärsnittsarean är på pannan desto högre blir denna bottendel, då lutningen måste vara den samma oavsett storlek på pannan.
- Pannor med högre effekt har oftast högre ångtryck. Med högre ångtryck behöver höjden på pannkroppen bli högre för att kunna uppnå rätt cirkulation i vatten- och ångkretsen.

Skulle man välja att istället bygga 10 pannor med en sammanlagd effekt som den samförbränningspannan Bolaget nu söker tillstånd för, blir höjden på anläggningen ändå 70% av den planerade. Däremot skulle bredden på anläggningen öka med mer än fem gånger. Den "stora fysiska påverkan" skulle med en sådan lösning bli ännu större.

4. Huvudskälet till pannans bygghöjd är dock de stränga miljökrav som ställs på anläggningen. För att kunna bränna ut rökgaserna, medförande låga utsläpp av bl a kolmonoxid, krävs en hög förbränningstemperatur och en lång uppehållstid. Den högre temperaturen gör i sig att volymen på rökgasen ökar och att eldstadsvolymen därmed måste utökas för att uppehållstiden inte skall minska.

Den högre temperaturen gör även att mer bränslekväve omvandlas till kväveoxider om inte åtgärder vidtas. Förbränningstekniskt motverkas detta genom bra gasomblandning och förbränning i flera zoner, så kallad stegad förbränning. För att kunna ha en bra stegad förbränning krävs att eldstaden är tillräckligt stor och att det finns tillräcklig nivåskillnad mellan de olika förbränningszonerna.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 63 av 72

Efter den stegade förbränningen tillsätts ammoniak för att reducera kväveoxidhalten ytterligare, så kallad SNCR (Selective Non Catalytic Reduction). För denna reduktion av kväveoxider krävs en god kemisk inblandning av ammoniak. För att det skall uppnås krävs rätt rökgastemperatur under tillräckligt lång uppehållstid, vilket även detta medför större eldstadsvolym. Den goda inblandningen ger också möjligheter att klara kraven för ammoniakslipp från anläggningen.

Tillsammans medför ovanstående att möjligheterna att minska pannhusets höjd är mycket små. Detta oavsett vilken typ av panna som väljs.

När det gäller möjligheten att "gräva ned" pannhuset till samförbränningsenheten vill Bolaget anföra följande.

Bolaget har undersökt konsekvenserna av att gräva ned den byggnad som avses rymma den sk samförbränningsenheten ca 20 meter under marknivån. Detta skulle innebära att taket på samförbränningsenheten hamnar på samma höjd som taket på biobränningsenheten. Gjorda beräkningar visar att detta skulle innebära en fördyring av anläggningen på ca 155 miljoner kronor. Nedgrävningen skulle också innebära att projekterings- och byggnadstiden och därmed också idrifttagningen skulle förlängas respektive försenas med ca ett år, vilket skulle en medföra en intäktsförlust, alternativt en senarelägningskostnad, på ca 100 miljoner kronor.

Fördelen med att gräva ned den aktuella enheten skulle bestå i att anläggningen blir mindre synlig i vissa väderstreck. Å andra sidan skulle det bli nödvändigt med kontinuerlig grundvattensänkning runt anläggningen som kan påverka grundvattensituationen i området på ett sätt som är svår att bedöma i nuläget. Därutöver skulle nedsänkningen medföra en sämre arbetsmiljö i anläggningen samt försvåra framtida underhållsarbete. Arbete under mark medför alltid tillkommande svårigheter, jämfört med ovan mark, beroende på ljusförhållanden, ventilation, utrymningsmöjligheter, extra risker i och med att tung utrustning som normalt står på markplan behöver lyftas eller hissas ned 30 meter vid reparation och utbyte m m.

Sammantaget finner Bolaget att nyttan med att sänka ned den aktuella enheten inte står i rimlig proportion till kostnaderna för densamma. Med hänvisning till bl.a. rimlighetsavvägningen i 2 kap 7 § miljöbalken finner Bolaget sålunda att det saknas skäl för att ålägga Bolaget att gräva ned byggnaden.

6.2.4 *ELKV har i en speciell utredning bedömt effekter av de värmeutsläpp som sker till Kävlingeån. Ursäkta, men är inte syftet med anläggningen att producera värme till positiv nytta för omgivningen? Att då inte ta tillvara på all värme, utan att i stället släppa ut viss del i Kävlingeån till nackdel för det ekologiska system den utgör, och på vilken stora satsningar idag görs för att få tillbaka till ett fungerande våtmarkssystem, måste anses vara oacceptabelt.*

Rimligen bör den kvarvarande värmen i kylvattnet kunna tas tillvara med existerande, beprövad teknik och på så sätt eliminera värmepåverkan på Kävlingeån.

Gällande påverkan på Kävlingeån av utsläpp av rökgaskondensat vill Bolaget framföra följande.

Bestämmelser om vilka temperaturökningar som accepteras vid utsläpp av varmt vatten till en recipient finns i förordningen (22001:554) om miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvat-

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 64 av 72

ten. Kävlingeån ingår inte i de vatten som är särskilt utpekade att skyddas enligt denna förordning. Bolaget kommer trots detta att följa de bestämmelser i förordningen som gäller för laxfiskevatten. Dessa bestämmelser säger att ett utsläpp inte får orsaka en högre temperaturförändring än 1,5°C i recipienten. Om risken är liten för negativ påverkan på fisk får temperaturhöjningen i recipienten överskridas inom ett begränsat geografiskt område. Utsläppspunkten i Kävlingeån kommer noggrant att utredas, och stor hänsyn kommer att tas till fisk och andra känsliga organismer i denna utredning.

I kompletteringar till ansökan har Bolaget även utrett riskerna för Kävlingeåns ekosystem vid utsläpp av varmt vatten baserat på flertalet temperaturberäkningar. Denna utredning visade att riskerna för att ekosystemet skall påverkas negativt är liten och att temperaturhöjningen kommer att underskrida gränsvärdet för temperatur enligt ovan nämnda förordning.

Utöver detta skall framhållas att Bolaget accepterat ett krav som har framförts från Fiskeriverket, innebärande att Bolaget under en prövotid om två år ska utföra löpande kontroller av beräknade temperaturer i Kävlingeån, enligt underbilaga 9 till ingiven miljökonsekvensbeskrivning. Kontrollen innebär fältmätningar av det utgående vattnets temperatur samt av vattentemperaturen på olika djup och avstånd från utsläppspunkten, i syfte att verifiera hur stort område som påverkas av vattnet och hur stor temperaturökningen är.

När det gäller möjligheten att utvinna värme ur rökgaskondensatet vill Bolaget framföra följande.

Efter värmewäxling mot fjärrvärmenätet håller rökgaskondensatet 50 till 55°C. Det finns ingen användning i anläggningen eller fjärrvärmesystemet för värme av denna temperatur. För att ytterligare kunna ta tillvara denna värme och få upp temperaturen på fjärrvärmen till 80°C, vilket behövs för att kunna leverera ut fjärrvärmen på nätet, skulle Bolaget behöva installera en värmepump. Denna skulle då drivas med elmotor.

Genom att sänka temperaturen på kondensatet från 50 till 10°C kan ytterligare 1 MW värme tas ut. För att nyttiggöra de 1 MW värme behövs en värmepump med en tillförd motoreffekt av 0,3 MW. De 0,3 MW driftsel blir också fjärrvärme i värmepumpsprocessen, tillsammans med 1 MW värme från rökgaskondensatet erhålls en extra fjärrvärmeproduktion av 1,3 MW. Den årliga energikostnaden för denna värmepump blir 1,7 MSEK och själva investeringen uppgår till 10 MSEK.

Den årliga fjärrvärmeproduktionen från en sådan värmepump skulle bli 8 300 MWh och med energikostnaden inräknad blir den sammanlagda kostnaden 339 SEK/MWh. I denna kostnad ingår förutom energi, drift och underhåll även en kapitalkostnad beräknad på en livslängd av 15 år och en ränta på 6%. Den årliga kostnaden för att producera fjärrvärme med värmepump kopplad till rökgaskondensatet skulle då bli 2,8 MSEK. Den energi som en sådan värmepump skulle ersätta kostar 1,8 MSEK att producera. Bolaget skulle således få en ökad kostnad på 1 MSEK om året för att installera och driva den extra värmepump som skulle behövas för att utvinna ytterligare energi ur rökgaskondensatet.

Bolaget anser att denna extra kostnad för ökat energiutbyte är orimlig, mot bakgrund av att påverkan på Kävlingeån från utsläppet av det renade rökgaskondensatet bedöms bli ringa.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 65 av 72

6.2.5 *I Boverkets Allmänna råd 1995:5 "Bättre plats för arbete". anges att kraftvärmeverk med fast bränsle och tillförd effekt om minst 250 MW bör ha ett avstånd av minst 700 meter till bostäder. Detta uppfylls inte med den i detaljplanen föreslagna placeringen. Ännu mer anmärkningsvärt är att ELKV i "Bilaga A, Komplettering till Miljöansökan M 2004/10" daterad 20101005 genomför ett resonemang om att med interpolering mellan de två av Banverket angivna riktlinjerna (100 MW - 500 meter samt 250 MW 700) vilket ger ett skyddsavstånd för nämnda anläggning (under 185 MW) som uppgår till cirka 600 meter. Med en kort passus om att det finns skyddsvallar och flisning sker inomhus ignoreras även detta (av bolaget själv framräknade) skyddsavstånd.*

Jag anser att Boverkets rekommendation på 700 meter, eller möjligen den interpolerade värdet 600 meter bör anses som ett minimikrav, då skyddsåtgärderna som nämnts måste anses vara grundläggande för att få genomföra slik verksamhet och inte påverkar skyddsavståndet.

Det noteras att Jörgen Möller och Bolaget har olika uppfattning om hur Boverkets Allmänna råd skall tolkas. Enligt Bolagets uppfattning är skyddsavstånden i nämnda riktlinjer endast generella rekommendationer och inte bindande krav. Lämpligt skyddsavstånd måste avgöras från fall till fall, beroende på i första hand omgivningens förutsättningar i kombination med de skyddsåtgärder och störningsbegränsande åtgärder som kan vidtas.

I anslutning till dessa rekommendationer anför Boverket att vid den nu aktuella typen av verksamhet, är det primärt utifrån buller vid hanteringen av bränslet som skyddsavståndet har satts. I riktlinjerna anges också att om hanteringen av fastbränsle inte ger några störningar utanför anläggningen, t ex genom inbyggnad, kan skyddsavståndet minskas i avsevärd mån.

I anslutning till detta vill Bolaget framhålla att i det aktuella ärendet är avsikten att dels förse hela anläggningen med en ca 5 m hög skyddsvall med plantering ovanpå, dels hantera potentiellt störande moment såsom flisning inomhus. Mot bakgrund av dessa skyddsåtgärder vidhåller Bolaget att ett skyddsavstånd på ca 400 m mellan närmaste bostäder och den plats där störningen uppstår, dvs. själva verksamhetsområdet, är tillfyllest.

6.2.6 *När ovanstående genomförs innebär detta att effekten av det tillkommande bullret från KVV blir än mer betydande, och att alla utredningar (som utgår från dagens situation) inte längre är giltiga.*

Inledningsvis noterar Bolaget att de av Eslövs kommun föreslagna bullernivåer som ej skall överskridas framför allt gäller inom Örtofta samhälle där många bostadsfastigheter ligger i nära anslutning till järnvägen. Bolaget kan inte se att de bullerminskningar som eventuellt kan komma till stånd i Örtofta samhälle skulle medföra att Bolagets hittills gjorda bullerutredningar skulle bli ogiltiga.

Bullerberäkningar gjorda av ÅF-Ingemansson AB (underbilaga 14 till MKB) visar att den totala (ekvivalenta) ljudnivån i området, d v s en sammanräkning av alla kända ljudkällor i omgivningen, inklusive transporter på väg och järnväg och det befintliga sockerbruket, skulle

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 66 av 72

komma att öka med 1 dB(A) i någon punkt om den ansökta verksamheten kommer till stånd. Tågbullret är idag den klart dominerande bullerkällan. Därefter kommer buller från sockerbruket. När det gäller Örtofta samhälle finner Bolaget att totalbullret med kraftvärmeverket i drift inte medför någon ökning jämfört med dagens situation.

Bolaget vill i anslutning till detta också framhålla följande. För det första görs det enligt vedertagen praxis skillnad mellan det buller som alstras i den industriella verksamheten inne på en anläggning och vägtrafikbullret i omgivningen, även om transporter till och från en anläggning i viss mån påverkar vägtrafikbullret. Bolaget vill också påpeka att Naturvårdsverkets allmänna råd 1978:5 och däri ingående riktvärden endast gäller för externt industribuller från verksamheter. För vägtrafikbuller anges riktvärden i Infrastrukturpropositionen (1996/97:53) och kommenteras i Vägverkets publikation 2001:88.

Att den sammanlagda ljudnivån i omgivningen inte ökar mer än marginellt (höjningen kommer inte att bli möjlig att uppfatta) utesluter inte att anläggningen kommer att kunna höras av de boende. Dock räknar bolaget med att samtliga riktvärden avseende externt industribuller skall kunna innehållas vid anläggningen. Detta förhållande skulle givetvis inte påverkas av om det vidtas bullerbegränsande åtgärder vid järnvägen eller om denna till och med skulle läggas ned helt. Bullret från anläggningen skulle inte öka och den sammanlagda bullerbelastningen i omgivningen skulle minska, vilket givetvis skulle vara till fördel för alla omkringboende. Den typ av relativ bedömning av tillkommande buller, som Jörgen Möller synes vara inne på, kan vara berättigad när man har att göra med ett annars ostört område men inte i den nu aktuella situationen.

Sammanfattningsvis vill bolaget således framhålla att den nu aktuella anläggningen bedöms innehålla gällande riktvärden för nyetablerad industri enligt Naturvårdsverkets ovan nämnda allmänna råd, att den sammanlagda bullernivån i området bedöms öka med som mest 1 dB(A) vilket är under den nivå som kan uppfattas av människor samt att den omständigheten att bullret från järnvägen kan komma att minska i framtiden är positiv och inte skall tillmätas någon betydelse vid prövningen av den nu ansökta verksamheten.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 67 av 72

6.3 Eva Kjellberg, aktbilaga 27

6.3.1 *Undertecknad yrkar på att ovan nämnda miljöansökan underkänns av följande anledningar:*

1.)Miljöbelastningen ökar i ett område som redan är svårt utsatt av Nordic Sugar sockerbruk i form av buller, omfattande tung trafik och utsläpp. Riktvärden för väg- och tågbuller är redan idag överskridna.

Bolaget vill vad gäller Kjellbergs påstående om att ” riktvärden för väg- och tågbuller redan idag skulle vara överskridna” med hänvisning till Miljööverdomstolens dom i mål nr M 2780-06 anföra följande.

Enligt domskälen i nämnda dom bör bullernivåer från *vägtrafik och tågtrafik* begränsas till nivåer som motsvarar en *god miljö*. För *befintliga miljöer som exponeras för buller från vägtrafik och tågtrafik* får, enligt domskälen, en god miljö för närvarande anses utgöras av miljöer inom vilka ett bullervärde om 65 dB(A) som ekvivalentnivå utomhus inte överskrids. Mot denna bakgrund och eftersom redovisade Leq-värdena för väg- respektive tågbuller understiger 65 dB(A) anser Bolaget att Kjellbergs påstående om att riktvärden för väg- och tågbuller skulle överskridas saknar grund.

Bolaget har låtit Trivector göra beräkningar som redovisas i underbilaga 12 till miljöansökans miljökonsekvensbeskrivning. Resultaten visar att den sökta verksamheten kommer att ge ett tillskott till trafiken på omkringliggande vägnät om 1-2 % och att detta tillskott inte kommer att medföra några hörbara ökning av ljudnivån vid de fastigheter som ligger närmast vägarna. Detta tillskott kommer, tillsammans med den trafik som planerad utbyggnad av bostadsområden i västra Eslöv kommer att generera, att öka den ekvivalenta ljudnivån med 0,3-0,4 dB(A) under vardagar jämfört med i dag. Denna ökning av ljudnivån är under den nivåskillnad som kan uppfattas av människor.

Under de tider på året då transporter till den planerade anläggningen och den närliggande befintliga industrin (sockerbruket) är som intensivast och utbyggnaden i västra Eslöv står färdig, beräknas trafiken till och från kraftvärmeverket och planerade bostadsområden medföra att den ekvivalenta ljudnivån under vardagar kommer att öka med 1,0-2,6 dB(A) jämfört med befintligt medelvärde över året. På samma sätt som ovan kommer ljudnivåerna inte heller i detta fall att öka i sådan omfattning att ökningen är hörbar. Dessa beräkningar har utförts av Trivector.

Bullerberäkningar gjorda av ÅF-Ingemansson AB visar att den totala, ekvivalenta ljudnivån i området - d.v.s. med alla ljudkällor i omgivningen beaktade, även transporter på väg och järnväg och det befintliga sockerbruket - kommer att öka med 1 dB(A) i någon punkt.

Bolaget vill här påpeka att de riktvärden som finns för buller inte avser den totala bullernivån vid bostäder utan bidraget av buller från trafik respektive industrier etc. När gällande riktvärden och förekommande bullernivåer jämförs ska man därför utgå från varje typ av buller för sig, d v s de nivåer som orsakas av industribuller summeras inte med förekommande trafikbullernivåer. Bolaget vill också påpeka att Naturvårdsverkets allmänna råd 1978:5 och däri ingående riktvärden endast gäller för externt industribuller från verksamheter.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 68 av 72

Sammantaget är bedömningen att det tillkommande bullret från anläggningen inte kommer att medföra någon hörbar ökning av ljudnivån ens vid de fastigheter som ligger närmast vägarna och/eller anläggningen.

Det är Bolagets avsikt att en så stor del av bränsleleveranserna som möjligt skall ske via järnväg. Därmed minskar Bolaget sin påverkan på omgivningen avseende emissioner från transporter, vilket ligger i linje med Bolagets intention att verksamheten skall ha en så liten miljöpåverkan som möjligt.

Vidare vill Bolaget påpeka att inga miljö kvalitetsnormer överskrids i någon punkt med den av Bolaget nu ansökta verksamheten.

Enligt Bolagets uppfattning är den ökning av miljöbelastning som kraftvärmeverket kommer att bidra med mycket liten.

6.3.2 2.) *Lokaliseringsutredningen är fortfarande inte förutsättningslös eftersom Bolagsstyrelsen i december 2009 gett VD i uppdrag att göra en ny lokaliseringsutredning där resultatet skulle bli att Örtofta valdes. Lokaliseringsutredningen har helt styrts av att platsen "Örtofta väster om järnvägen" valdes redan 2005. Senaste lokaliseringsutredningen är alltså en lokaliseringsmotivering utan hänsyn till människors hälsa eller miljö.*

Se avsnitt 6.1.5 ovan.

6.3.3 3.) *Lokaliseringsutredningen väljer "Örtofta väster om järnvägen" beroende på att Lunds Energi /Eslöv Lund Kraftvärmeverk AB på ren spekulation gjort investeringar i form av en fjärrvärmeledning där. Enligt lokaliseringsutredningen är alternativen "Valkärre" och "Eslöv sydost" lämpligare då de påverkar människors hälsa och närmiljö mindre än alternativet "Örtofta väster om järnvägen".*

Se avsnitt 6.1.2 och 6.1.8 ovan.

6.3.4 4.) *Viktiga kriterier saknas som befintlig miljöstörning (=Nordic Suger sockerbruk) och antal boende inom 1000 m från anläggningen. I lokaliseringsutredningen saknas vidare redovisning om järnvägsanslutning, vilket skulle vara ett skäl för placeringen. Det saknas också redovisning av vattenförsörjning.*

Se avsnitt 6.1.3, 6.1.6, 6.1.7 och 6.1.36 ovan.

6.3.5 5.) *Nyligen avslög Eslövs kommun av miljöskal en ansökan att få bygga ett vind-kraftverk längre från Örtofta Toftaholm Vaggarp än det planerade Kraftvärmeverket. Det säger sig själv att man då omöjligt kan bygga ett gigantiskt Kraftvärmeverk närmare bostäder.*

Se avsnitt 6.1.9 ovan.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 69 av 72

6.4 Lena Adrielsson, aktbilaga 28

6.4.1 *Lunds Energi fattade beslutet att kraftvärmeverket skulle byggas i Örtofta redan före 2005 då dimensionerna på fjärrvärmeledningarna mellan Lund och Eslöv bestämdes, dvs. tjocka ledningar mellan Örtofta och Lund och mindre dimensioner mellan Örtofta och Eslöv.*

Se avsnitt 6.1.8 ovan.

6.4.2 *Den olägenhet som närheten till kraftvärmeverket kommer att innebära för boende i Toftaholm, Vaggarp och Örtofta kan knappast vara negligierbar. Möjligen kan den som mest bedömas som acceptabel. Detta har gjorts i texten (B:5 s. 75), men i tabellen har värderingsnivån ändrats till tillfredsställande. Och varför används endast två värderingsgrader när andra aspekter klassats i fyra värderingsgrader, dessutom i flera fall med underordnade graderingar?*

Då ett minsta avstånd om 400 m till närboende var ett grundkriterium i lokaliseringsutredningen har endast två värderingsgrader använts; antingen uppfylls grundkriteriet ("tillfredsställande") eller inte ("otillfredsställande"). De två lokaliseringsalternativ som klassats som "otillfredsställande" är de som tagits med utifrån önskemål i tidigare överklagandeprocess respektive information i den kommunala översiktsplanen. Dessa två alternativ hade annars uteslutits och överhuvudtaget inte behandlats.

6.4.3 *Skillnaderna ur naturvärdesynpunkt är i princip obefintliga, men ändå har bedömningen gjorts olika. Område 20 har fått grön färg, dvs. anläggningen bedöms inte påverka naturmiljön, medan område 21 har fått gul färg, dvs. måttlig påverkan. Men vad grundar sig den olikartade bedömningen egentligen på?*

Skillnaderna ur naturvärdesynpunkt för alternativ 20 och 21 har redovisats i lokaliseringsutredningen, under de alternativspecifika texterna samt i förklaringen till tabell 1. Alternativ 20 saknar kända naturvärden. Den biotopskyddade stenmur/gränsvall som ligger i anslutning till området berörs ej av en eventuell exploatering, vilket även anges som en förutsättning i anslutnings detaljplan.

Inom område 21 finns några biotopskyddade objekt i form av t.ex. mangelgravar. För alternativ 21 anges att placering av anläggningen inom området troligen kan göras utan att skada de biotopskyddade objekten, men att ytterligare studier av eventuell påverkan krävs. Värderingen av alternativ 21 har därför blivit "acceptabel-måttlig".

Biotopskyddsbestämmelserna återfinns i miljöbalkens 7:e kapitel, § 11 samt i Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m m §§ 5-8 med tillhörande bilaga 1.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 70 av 72

6.4.4 *Enligt min bedömning är de båda Örtoftaalternativen likvärdiga, dvs. stor påverkan, medan Eslövsalternativet har en något lägre påverkansgrad (måttlig). Jämför också fotomontagen 6.4.4, 6.6.4 och 6.7.4 i Lokaliseringsutredningen.*

Bolaget gör en annan bedömning och menar att en etablering enligt alternativ 11 "Eslöv sydost" samt alternativ 20 Örtofta, väster om järnvägen" skulle få en måttlig påverkan på landskapsbilden medan alternativ 21 Örtofta, öster om järnvägen" skulle medföra en stor påverkan. Bolagets bedömning motiveras i lokaliseringsutredningen. Se även kompletterande fotomontage i bilaga A1 till inskickade kompletteringar från 2010-10-07, där sidan 7 visar Anläggningen i relation till Örtofta sockerbruk (enligt önskemål från Länsstyrelsen).

6.4.5 *Bedömningen är att inverkan från järnvägsanslutning är liten för Örtoftaalternativen (20 och 21) medan inverkan bedöms som måttlig för Eslövsalternativet (Nr 11). Motiveringen är att järnvägen skulle beröra ett område av riksintresse för naturvård. Detta är inte sant eftersom ett industrispår redan finns framdraget till det aktuella området i Eslöv. En modernisering och mindre förlängning av det befintliga spåret innebär ingen ändrad påverkan, varken på Abullahagen eller på andra naturvärden eftersom området i spårets förlängning är åkermark.*

Bedömningen av järnvägens påverkan för alternativ 11 "Eslöv sydost" har baserats på att anslutningen skulle behöva ske till ett äldre, ej elektrifierat spår som berör det utpekade riksintresset. Risken för påtaglig skada på riksintresset har dock bedömts som liten, men detta sammanvägt med det faktum att tågtransporterna skulle komma att gå i direkt anslutning till flertalet bostäder, har ändå gjort att alternativets järnvägsanslutning ansetts få "måttlig påverkan".

För alternativen 20 och 21 skulle anslutningen ske till Södra stambanan vilket bedömts ge upphov till små olägenheter. Därför har påverkan från järnvägsanslutning för de båda Örtoftaalternativen bedömts som "liten".

6.4.6 *En stor produktionsanläggning för omvandling av energived till flis invigdes tidigare i år i Eslöv. Anläggningen ägs av ett systerbolag till ELKV och planeras producera flis för det nya Kraftvärmeverket. Anläggningen ligger i industriområdet mycket nära alternativ ESLÖV SYDOST (Nr 11). De extremt korta transportererna finns inte upptagna som ett positivt kriterium ur miljösynpunkt för alternativ 11. Vilka konsekvenser det korta transportavståndet får för lagerhållningen inom KWanläggningen har inte berörts. Däremot har ångleveranser till Örtofta sockerbruk angetts som positivt kriterium för Örtoftaalternativet (Bilaga B, underbilaga 5, punkt 6.6.12). Om ångleveranser över huvudtaget kommer att ske är mycket ovisst, men ända har detta tagits med. Att ta upp ångleveranser till Örtofta sockerbruk som positivt kriterium för alternativ ÖRTOFTA VÄSTER OM JÄRNVÄGEN, men att inte nämna flisanläggningen i Eslöv och därmed inte heller framhäva de mycket korta transportererna till alternativ ESLÖV SYDOST bedömer jag som en brist på objektivitet.*

Den yta som nyttjas av Lastbilscentralen och Krafringen Produktion i Eslöv är cirka en hektar. Detta skall ställas i relation till de 14 hektar som enligt Bolagets bedömning krävs för att rymma den planerade anläggningen. Vid en rent teoretisk beräkning skulle ytan således

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 71 av 72

kunna minskas ned till 13 hektar. Bolaget vill dock betona att detta alternativ, d v s att förläggas del av flislagret till en annan plats än själva anläggningen, kan appliceras på samtliga lokaliseringsalternativ.

En sådan lösning har emellertid stora nackdelar, både ekonomiska och miljömässiga. Alla former av mellanlagring medför extra lastning och lossning vilket är både kostsamt (varje omlastning av bränslet kostar mellan 10 och 20 SEK/MWh) och medför störningar i omgivningen och på miljön. För den typ av kortare transporter som skulle bli aktuella mellan ett mellanlager och anläggningen skulle något annat alternativ än lastbil knappast vara realistiskt.

Vidare vill Bolaget framhålla att även vid en minskning av ytan från 14 till 13 hektar för lokaliseringsalternativet "Eslöv Sydost", skulle fastigheterna inom närområdet fortfarande behöva exproprieras, alternativ lösas in om de hamnar utanför detaljplanelagt område.

Bolaget kan således inte se att förekomsten av det externa bränslelager som har lyfts fram i yttrandena innebär att alternativet "Eslöv Sydost" skulle vara bättre än det av Bolaget förordade.

Bolaget anser att möjligheterna till ångleveranser har en mycket positiv miljöpåverkan då utsläpp av fossilt koldioxid från Örtofta Sockerbruks naturgaseldning skulle minska. Därför är det ett tyngre miljökriterium än flisningsanläggningen i Eslöv.

6.4.7 *ESLÖV SYDOST har ytterligare en fördel som inte heller nämns i lokaliseringsutredningen. Den direkta anslutningen till reningsverket i Eslöv ger en möjlighet att integrera reningsverket med energiproduktionsanläggningen genom att utnyttja returvärmerna från fjärrvärmenätet. Genom att använda värmekraftverkets returvärmerna kan temperaturen på avloppsvattnet höjas och därmed påskynda och effektivisera kväverningsprocessen. Detta är särskilt viktigt vintertid! Detta ger miljömässiga och ekonomiska vinster för reningsverket genom en effektivare och stabilare reningsprocess. För kraftvärmeverket innebär det att returvärmtemperaturerna blir lägre och att energiuttaget kan optimeras. En sänkning av returvattnet med en grad ger ett ökat elutbyte på någon procent. Detta ger stora vinster. En lägre temperatur ger också en bättre rökgaskondensering och därmed en bättre rening av de utgående rökgaserna. Genom en effektivare rökgasrening minskar utsläpp av t.ex. partiklar och tungmetaller och användningen av kemikalier kan reduceras. ELKV:s tidiga fixeringen vid Örtofta som enda lokaliseringsalternativ har medfört att andra tekniska lösningar och samverkansvinster med andra anläggningar aldrig har diskuterats. Detta innebär att positiva lokaliseringskriterier med miljömässiga vinster för andra lokaliseringsalternativ inte har utretts. Detta bedömer jag som brist på objektivitet.*

Bolaget vill påpeka att det redan idag är möjligt att leverera fjärrvärme till Ellinge Reningsverk, då fjärrvärmeledningen går utanför reningsverket och ett avstick redan är förberett. Bolaget kan tillgodoräkna sig ovan nämnda fördelar, oavsett lokalisering, som innebär en fjärrvärmeanslutning till ledningen mellan Lund och Eslöv. Det är sant att en sänkt returtemperatur ger bättre elutbyte, men inte att reningen skulle bli bättre i kraftvärmeverket av den sänkta returtemperaturen.

Bilaga Bemötanden av yttranden - Miljöansökan M 2004/10		Dokumentnummer
Rev / Utgåva 20110211		Sid 72 av 72

Anledning till att rökgaskondenseringen inte förbättrar reningen är att rökgaserna passerar textilfilter före kondenseringen. Stoff, bl a innehållande tungmetaller, avskiljs i textiltfiltret och inte i rökgaskondenseringen.

6.4.8 *Enligt miljöbalken skall en miljökonsekvensbeskrivning innehålla en beskrivning av miljöförhållandena och miljöns sannolika utveckling om planen, programmet eller ändringen inte genomförs (Miljöbalken 6 kap. 12§). Beskrivningen av e aktuella ansökningshandlingarnas nollalternativ, dvs. om kraftvärmeverket inte byggs, (MKB, Bilaga B, s. 15-16) fokuserar uteslutande på produktionsverksamheten, dvs. värme- och elproduktionen. Ur det lokala perspektivet beskrivs nollalternativet endast som en fortsatt brukning av fastigheten Örtofta 21:1 som åkermark. Detta är i och för sig en riktig slutsats, men beskrivningen tar inte hänsyn till de mera vittgående konsekvenserna för området i sin helhet. Vid bedömning av alternativa lokaliseringar bör även konkurrerande markanvändningsintressen och framtida utvecklingsmöjligheter beaktas (Boverket 1996). Bristen på utvecklingsanalys är allvarlig eftersom Örtofta med sin tillgång till snabba tågförbindelser med både Lund, Eslöv och Malmö och med uppenbara natur- och kulturvärdena i den omgivande Kävlingeåns dalgång, skulle kunna vara en attraktiv ort för bostadsutbyggnad i Sydvästskånes överhettade expansionsområde. En placering av kraftvärmeverket vid Örtofta skulle lägga en kall hand över området för lång tid framöver.*

Beskrivningen av nollalternativet har tagit fasta på de planer för området som kommunen redovisar i översiktsplan och detaljplan. Detta är gängse praxis vid framtagande av miljökonsekvensbeskrivningar och några andra planer för utvecklingen av området finns inte redovisade.

6.5 Peter Elfman, Mats Carlsson och Daniel Ingner, aktbilaga 29

Aktbilaga 29 har bemötts ovan, i avsnitt 6.1, då samtliga yrkanden och bemötta synpunkter i aktbilaga 29 även återfinns i aktbilaga 25.

Peter Ottosson

Nils-Ove Rasmusson